

Jaarrapport

Landelijke Jeugdmonitor 2025

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

Jaarrapport

Landelijke Jeugdmonitor 2025

Verklaring van tekens

niets (blanco)	een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
0 (0,0)	het cijfer is kleiner dan de helft van de gekozen eenheid
*	voorlopige cijfers
**	nader voorlopige cijfers
-	(indien voorkomend tussen twee getallen) tot en met
2016-2017	2016 tot en met 2017
2016/2017	het gemiddelde over de jaren 2016 tot en met 2017
2016/'17	oogstjaar, boekjaar, schooljaar, enz. beginnend in 2016 en eindigend in 2017
2004/'05-2016/'17	oogstjaar enz., 2004/'05 tot en met 2016/'17

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress: Textcetera, Den Haag en CCN Redactie & Visualisatie, Den Haag
Omslagfoto: ANP / Coco Broeken

Inlichtingen

Tel. 088 570 70 70
Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2025.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits CBS als bron wordt vermeld.

Inhoud

1 Inleiding 5

2 Jongeren in Nederland 8

- 2.1 Trends en achtergrondkenmerken 8
- 2.2 Gezinssituatie van jongeren 12
- 2.3 Begrippen 16
- 2.4 Meer informatie en literatuur 18

3 Jeugdzorg en Veilig Thuis 19

- 3.1 Trends in jeugdzorggebruik 19
- 3.2 Jeugdzorggebruik naar gemeenten 21
- 3.3 Ambulante jeugdhulp 23
- 3.4 Adviezen en meldingen kindermishandeling 26
- 3.5 Begrippen 28
- 3.6 Meer informatie en literatuur 31

4 Opgroeien in de bijstand 32

- 4.1 Aantal bijstandskinderen 32
- 4.2 Aantal bijstandskinderen in (bijna) armoede 34
- 4.3 Begrippen 39
- 4.4 Meer informatie en literatuur 40

5 School 41

- 5.1 Leerlingen in het derde leerjaar 41
- 5.2 Studenten in het mbo 45
- 5.3 Ervaren overgang van vmbo naar mbo 48
- 5.4 Begrippen 50
- 5.5 Meer informatie en literatuur 52

6 Werk 53

- 6.1 Arbeidsdeelname 53
- 6.2 Arbeidsduur 57
- 6.3 Arbeidsomstandigheden 59
- 6.4 Begrippen 62
- 6.5 Meer informatie en literatuur 63

7 Roken, vpen, alcohol, drugs en voeding 65

- 7.1 Middelengebruik **66**
- 7.2 Voeding **69**
- 7.3 Begrippen **72**
- 7.4 Meer informatie en geraadpleegde literatuur **73**

8 Criminaliteit en veiligheid 74

- 8.1 Jeugdige verdachten **74**
- 8.2 Slachtoffers online criminaliteit **80**
- 8.3 Slachtoffers huiselijk geweld **82**
- 8.4 Slachtoffers seksueel grensoverschrijdend gedrag **84**
- 8.5 Begrippen **85**
- 8.6 Meer informatie en literatuur **86**

9 Jongeren in Caribisch Nederland 87

- 9.1 Leeftijd jongeren **87**
- 9.2 Geboorteland van moeder **89**
- 9.3 Onderwijsdeelname **92**
- 9.4 Arbeidsdeelname **95**
- 9.5 Welzijn, gezondheid en vrijetijdsbesteding **96**
- 9.6 Begrippen **97**
- 9.6 Meer informatie en literatuur **98**

10 Welzijn 100

- 10.1 Geluk en tevredenheid **100**
- 10.2 Persoonlijk welzijn **101**
- 10.3 Opvattingen over maatschappelijke kwesties **103**
- 10.4 Begrippen **106**
- 10.5 Meer informatie en Literatuur **107**

11 Wonen 108

- 11.1 Woonsituatie **108**
- 11.2 Ervaren woonkwaliteit **110**
- 11.3 Verhuisswens **112**
- 11.4 Betaalbaarheid van het wonen **113**
- 11.5 Begrippen **115**
- 11.6 Meer informatie en literatuur **116**

Annual Report Youth Monitor 2025 – Summary **118**
Medewerkers **125**

1 Inleiding

Auteur: Jessica Kofi (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)

'Samen gezond, fit en veerkrachtig' is het motto van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). Dit geldt ook voor de generatie jongeren in Nederland, nu en in de toekomst. Hoewel het kabinet dit jaar is gevallen zal het ingezette beleid doorgaan zoals de Hervormingsagenda Jeugd, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) dat recent met betrokken partijen is gesloten.

Ook is dit jaar het ontwerp voor de Nationale Jeugdstrategie gelanceerd. Dit is ontwikkeld door de Nationale Jeugdraad (NJR) waartoe, door middel van jongerenparticipatie, input is opgehaald bij 12 duizend jongeren uit Nederland en Caribisch Nederland. Dit ontwerp geeft een kwalitatieve weergave van de uitdagingen van jongeren, maar ook de – volgens jongeren zelf – meest kansrijke oplossingen. Gezamenlijk identificeren zij drie overkoepelende uitdagingen die als een rode draad door het leven van jongeren lopen: 'bestaanszekerheid in gevaar', 'verslechterde mentale gezondheid', en 'gebrek aan toekomstperspectief'. Zo gaven jongeren bijvoorbeeld aan te veel moeite te hebben om rond te komen en hebben zij vaker flexibele banen, schulden en hoge woonlasten. De jongeren formuleerden mogelijke oplossingsrichtingen op negen thema's waaronder mentale en fysieke gezondheid, politiek en veiligheid, klimaat en milieu, en kunst en cultuur. Het is nu aan de betrokken ministeries om dit ontwerp om te zetten in positief en toekomstgericht jeugdbeleid, en om jongeren structureel te betrekken bij de uitvoering en monitoring hiervan.

Naast deze ontwikkelingen verscheen dit jaar ook het rapport Groeipijn met daarin een advies van de Deskundigencommissie over de uitvoering van de afspraken in de Hervormingsagenda Jeugd, mede in relatie tot de uitgavenontwikkeling. De commissie beoordeelde in hoeverre er, gegeven de huidige aanpak en uitvoering van de gemaakte afspraken, voldoende vertrouwen is om de beoogde effecten van de Hervormingsagenda in de komende jaren te realiseren, in het licht van het meerjarige financiële kader. Hieruit kwam onder andere naar voren dat de Hervormingsagenda een noodzakelijke, maar niet voldoende voorwaarde is om te komen tot een beter werkend stelsel. De oplossing voor de grote vraag naar jeugdzorg ligt vooral in de domeinen buiten de jeugdzorg, zoals in het gezin, op school en in de samenleving.

Begin 2025 was 27 procent van de bevolking jonger dan 25 jaar; dat is hoger dan het EU-gemiddelde. Hoe gaat het met deze jongeren? De Landelijke Jeugdmonitor geeft een actueel overzicht van de situatie van jongeren in Nederland. Op basis van de meest recente cijfers over 2024 en trends uit eerdere jaren belicht dit rapport verschillende onderdelen van hun leven zoals gezondheid, onderwijs, werk, welzijn en criminaliteit. Nieuw dit jaar is de aandacht voor het thema wonen.

In vogelvlucht: de situatie van jongeren in 2024

Uit het jaarrapport blijkt dat het geluk, de tevredenheid met het leven en het persoonlijk welzijn van jongvolwassenen in 2024 gelijk zijn gebleven aan die van een jaar eerder en daarmee nog steeds lager liggen dan het pre-coronaniveau van 2019. Wel is het aandeel jongvolwassenen met een hoog persoonlijk welzijn op het gebied van gezondheid toegenomen en weer gelijk aan dat van voor de coronaperiode. Ook nam het vertrouwen in instituties, zoals de Tweede Kamer, rechters en politie, toe. Hiermee kwam er een einde aan de daling sinds 2021. Jongvolwassenen stonden in 2024 negatiever tegenover verschillende maatschappelijke kwesties dan in 2018. Hoewel criminaliteit en milieuvervuiling het vaakst werden beschouwd als een (heel) groot probleem, zat de meeste toename bij criminaliteit, de hoeveelheid mensen in Nederland en de mentaliteit van de bevolking. In 2024 vond tussen de 43 en 49 procent van de 18- tot 25-jarigen deze maatschappelijke kwesties een (heel) groot probleem.

Het jeugdzorggebruik groeit in bijna alle gemeenten. In 2024 kreeg 1 op de 9 jongeren tot 23 jaar jeugdzorg, terwijl dit in 2015 nog om 1 op de 12 jongeren ging. De groei is het grootst bij 12- tot 18-jarigen die ambulante jeugdhulp krijgen. Ook neemt het aantal jongeren in de jeugdreclassering toe. Daarnaast zijn er meer gestarte adviezen en ontvangen meldingen van kindermishandeling sinds 2019. Het aantal jongeren met jeugdbescherming is afgenomen.

Het aantal minderjarige bijstandskinderen daalt verder. De meeste bijstandskinderen wonen in Rotterdam, maar ook Heerlen, Amsterdam, Den Haag en grote steden buiten de Randstad (zoals Groningen) staan in de top tien van gemeenten met het hoogste aandeel bijstandskinderen. Hoewel het aantal bijstandskinderen in armoede afneemt, neemt de groep bijna-arme bijstandskinderen toe. Dit zijn kinderen die niet in armoede leven, maar wel behoren tot een huishouden met weinig vermogen en net genoeg inkomen om de basisbehoeften te kunnen betalen.

Binnen het onderwijs volgt de grootste groep leerlingen in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs een vmbo-opleiding, hoewel het aandeel vmbo'ers per gemeente uiteen loopt. Voorgaande jaren laten een vergelijkbaar beeld zien. Van de vmbo-gediplomeerden volgde bijna iedereen het jaar erop een opleiding. Dit aandeel is lager onder havo- en vwo-gediplomeerden. Ook nam het percentage havo-en vwo-gediplomeerden dat uitstroomt uit het onderwijs de afgelopen jaren toe.

De woon- en werk cijfers laten zien dat jongeren het ouderlijk huis op steeds latere leeftijd verlaten en dat er steeds meer thuiswonende jongeren zijn die wel willen verhuizen maar niets kunnen vinden. Het aandeel twintigers dat nog thuis woont is de afgelopen jaren toegenomen, vooral onder 25- tot 28-jarigen. Onder jonge huishoudens (18 tot 30 jaar) met een zelfstandige woning verdubbelde het aandeel met een private huurwoning tussen 2012 en 2024. Het aandeel met een corporatie- of koopwoning nam daarentegen af. De maandelijkse woonlasten namen tussen 2018 en 2023 toe. Toch nam het deel van het inkomen dat jongeren kwijt zijn aan woonlasten af, omdat hun inkomens nog sterker toenamen. In 2024 was 77,7 procent van de jongeren in de leeftijd van 15 tot 27 jaar aan het werk. Dat is iets lager dan in 2023, toen het om 77,9 procent ging. Hiermee kwam er een einde aan de toename van de arbeidsdeelname sinds 2014, met uitzondering van een daling aan het begin van de coronapandemie in 2020. Ruim driekwart van de jonge werknemers is tevreden met hun werk en arbeidsomstandigheden.

Tot slot valt op dat de toename van het aantal vapers tussen 2021 en 2023 niet heeft doorgezet in 2024. Ook zijn jongvolwassenen (18 tot 25 jaar) in de afgelopen tien jaar minder gaan roken. Daarnaast voldoen steeds meer jongeren en jongvolwassenen aan de richtlijn voor alcoholgebruik. Als het gaat om voeding eten 16- tot 20-jarigen van alle 1- tot 25-jarigen het minst gezond.

Het rapport gaat ook in op de leefsituatie van jongeren in Caribisch Nederland. Hierbij komen onder andere de demografische situatie, onderwijsdeelname en arbeidsdeelname aan bod. In 2024 heeft in Caribisch Nederland ook onderzoek plaatsgevonden onder scholieren naar gezondheid, welzijn en vrijetijdsbesteding. Dit jaarrapport presenteert enkele hoofdlijnen van de bevindingen; voor meer gedetailleerde informatie kan het volledige artikel [Jongeren in Caribisch Nederland: resultaten Scholierenonderzoek](#) worden geraadpleegd.

De Jeugdmonitor is bedoeld om beleidsmakers, onderzoekers en andere belangstellenden te informeren over de situatie van jongeren, en om handvatten te bieden voor het ontwikkelen van beleid. Meer informatie is te vinden op de websites van de [Landelijke Jeugdmonitor](#) en [Jeugdmonitor StatLine](#).

2 Jongeren in Nederland

Auteur: Saskia te Riele

Begin 2025 telde Nederland ruim 4,9 miljoen jongeren onder de 25 jaar, waarvan 3,3 miljoen minderjarigen en ruim 1,6 miljoen jongvolwassenen. Urk heeft het hoogste percentage jongeren. Van de minderjarigen woont 77 procent bij beide juridische ouders, 17 procent bij één ouder en 4 procent in een samengesteld gezin. De leeftijd waarop jongeren het ouderlijk huis verlaten is in 2024 gestegen. Vooral oudere twintigers wonen vaker nog thuis.

2.1 Trends en achtergrondkenmerken

Het aantal jongeren in Nederland ligt al vanaf het begin van deze eeuw op een kleine 5 miljoen. Begin 2025 waren er 4,9 miljoen jongeren onder de 25 jaar. Dit komt neer op 27 procent van de totale bevolking van Nederland. Voor de toekomst wordt eerst een lichte daling van het aantal jongeren verwacht, tot 4,8 miljoen in 2030, gevolgd door een stijging tot ruim 5,1 miljoen in 2050. Het aandeel jongeren komt dan met 26 procent lager uit, omdat het aantal 65-plussers (en daarbinnen vooral de 80-plussers) dan sterker is toegenomen.

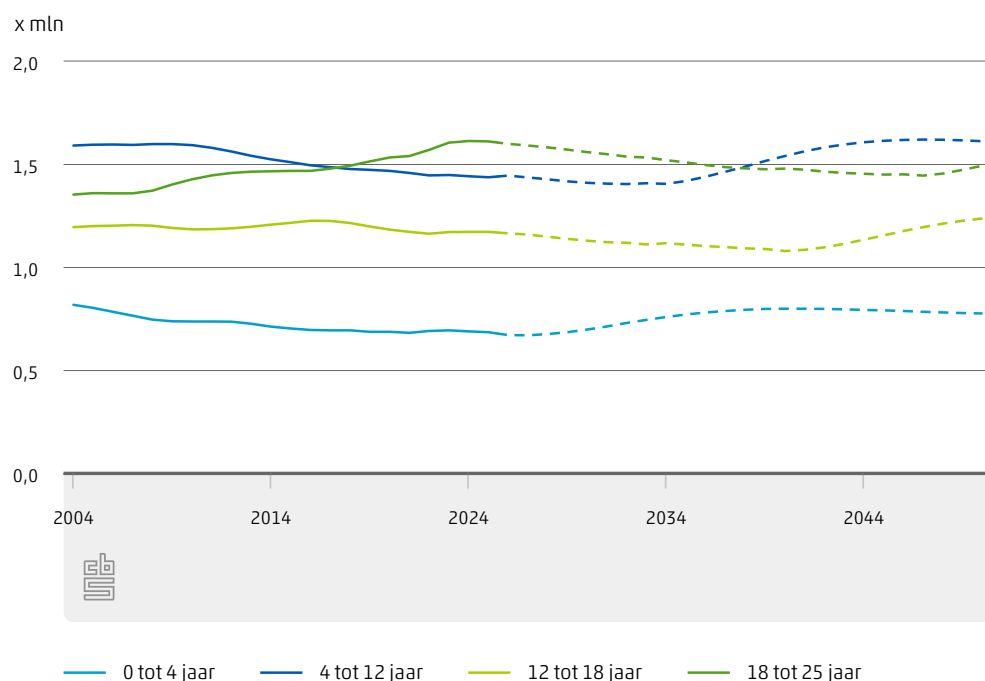
Minder kinderen van 4 tot 18 jaar

De afgelopen tien jaar is het aantal kinderen van 4 tot 12 jaar en van 12 tot 18 jaar gedaald, terwijl het aantal 18- tot 25-jarigen juist is toegenomen. Deze veranderingen hebben vooral te maken met eerdere schommelingen in het geboortecijfer.

Tot begin deze eeuw nam het aantal kinderen dat jaarlijks geboren werd toe, tot rond de 200 duizend per jaar. Dit zijn de huidige jongvolwassenen. Zij hebben de afgelopen jaren de generaties die voor hen geboren werden vervangen. Die generaties waren kleiner in aantal. Hierdoor is de groep jongvolwassenen groter geworden. Na de eeuwwisseling is het jaarlijkse aantal geboorten gedaald, vooral na 2010. Dit zijn de huidige kinderen van 4 tot 18 jaar. De laatsten bereiken de komende jaren de leeftijd van 18 jaar, waardoor de groep jongvolwassenen in de nabije toekomst weer kleiner wordt.

Het aantal 0- tot 4-jarigen bleef relatief stabiel, omdat ook het geboortecijfer de afgelopen jaren weinig veranderde, op een kleine geboortepiek in 2021 na. Verwacht wordt dat het aantal geboorten weer gaat toenemen als de huidige relatief grote groep jongvolwassenen gezinnen gaat vormen.

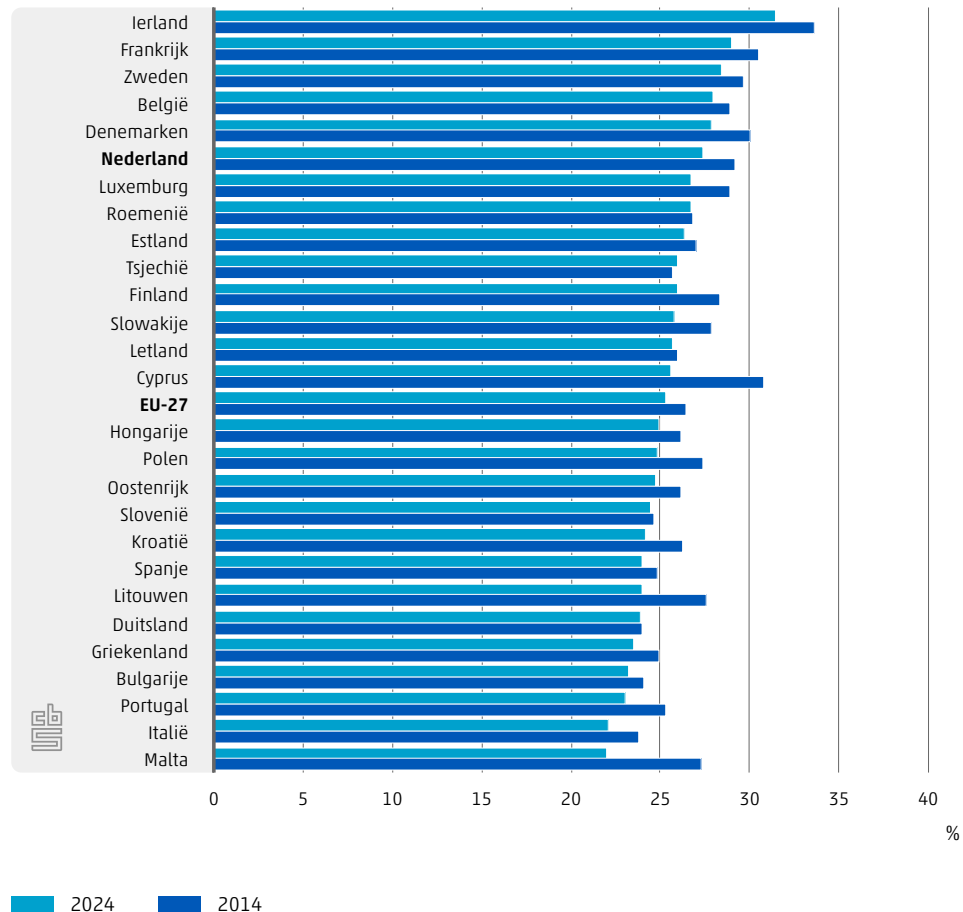
2.1.1 0- tot 25-jarigen, 1 januari

Aandeel jongeren in Nederland bovengemiddeld in de EU

In 2024 was ruim 25 procent van de inwoners van de Europese Unie (EU) jonger dan 25 jaar. Nederland zat daar 2 procentpunten boven. Ierland, Frankrijk en Zweden hadden het grootste aandeel jongeren. In Malta en Italië was dit aandeel het laagst. In alle landen van de EU was het percentage jongeren lager dan tien jaar daarvoor, met uitzondering van Tsjechië. Wereldwijd is het aandeel jongeren 41 procent, in laaginkomenslanden zelfs 62 procent.

2.1.2 0- tot 25-jarigen in de EU

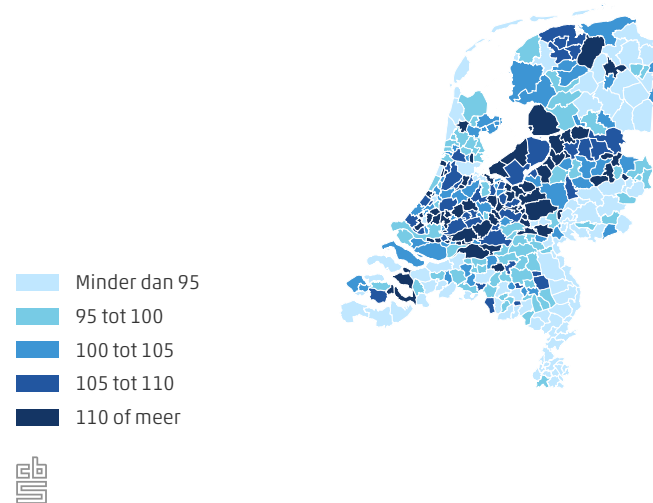
Relatief veel minderjarige kinderen op Urk

Minderjarige kinderen wonen naar verhouding vaak in gemeenten die in de Biblebelt liggen, de strook die loopt van Zeeland naar Overijssel en waar relatief veel gereformeerden wonen. Vooral op Urk zijn minderjarige kinderen bovengemiddeld vertegenwoordigd (1,8 keer zoveel als gemiddeld). Daarna volgen Staphorst, Barneveld en Neder-Betuwe waar 1,4 keer zoveel minderjarige kinderen als gemiddeld wonen. Volgens deze [concentratie-index](#) zijn minderjarigen relatief weinig te vinden op Vlieland en Schiermonnikoog (minder dan 0,6 keer zoveel als gemiddeld), maar ook in Maastricht en Vaals (0,7 keer zoveel als gemiddeld). De verschillen tussen deze gemeenten hangen vooral samen met het geboortecijfer (hoeveel vrouwen er in de vruchtbare leeftijd wonen en hoeveel kinderen deze vrouwen gemiddeld krijgen).

Jongvolwassenen wonen juist relatief vaak in steden. Vooral studentensteden springen eruit: in Wageningen, Groningen, Maastricht en Delft wonen ruim 2 keer zoveel 18- tot 25-jarigen als gemiddeld in Nederland.

2.1.3 Regionale spreiding¹⁾, 1 januari 2025

Spreiding 0- tot 18-jarigen

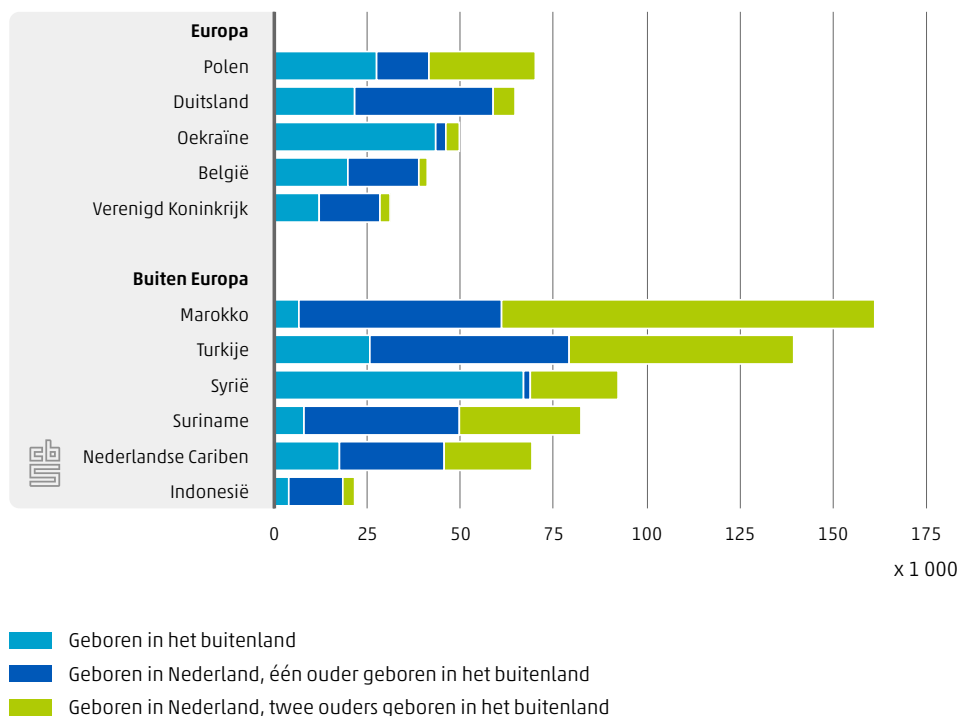
¹⁾ Concentratie-index (gemiddelde = 100)

Meer jongeren geboren buiten Nederland

Begin 2025 was 11,5 procent van de jongeren buiten Nederland geboren en was 20,8 procent in Nederland geboren bij één of twee in het buitenland geboren ouders. Twee derde van de jongeren had een Nederlandse herkomst en was in Nederland geboren bij twee in Nederland geboren ouders. Tien jaar geleden gold dit voor driekwart van de jongeren. Toen was 6,2 procent buiten Nederland geboren en was 19,5 procent van de tweede generatie.

Van de 563 duizend jongeren die in het buitenland zijn geboren is de grootste groep van Syrische komaf. Daarna volgen jongeren met een Oekraïense en Poolse herkomst. Van de 765 duizend tweede generatie-jongeren die een herkomst buiten Europa hebben, is de grootste groep van Marokkaanse komaf, gevolgd door jongeren met een Turkse herkomst. Jongeren met ouders van de Nederlandse Cariben vormen de derde groep. Onder de 255 duizend tweede generatie-jongeren met een Europese herkomst komen de Duitse en Poolse herkomst het meest voor.

2.1.4 Meest voorkomende herkomstlanden (excl. Nederland) van 0- tot 25-jarigen, 2025

2.2 Gezinssituatie van jongeren

De meeste minderjarige kinderen wonen in een gezin met een gehuwd of ongehuwd paar. Meestal zijn dit hun (juridische) ouders (77 procent), maar soms gaat het om een samengesteld gezin (4 procent). Een deel van de minderjarigen woont zonder ouders. Naarmate jongeren ouder worden, wonen ze vaker op zichzelf.

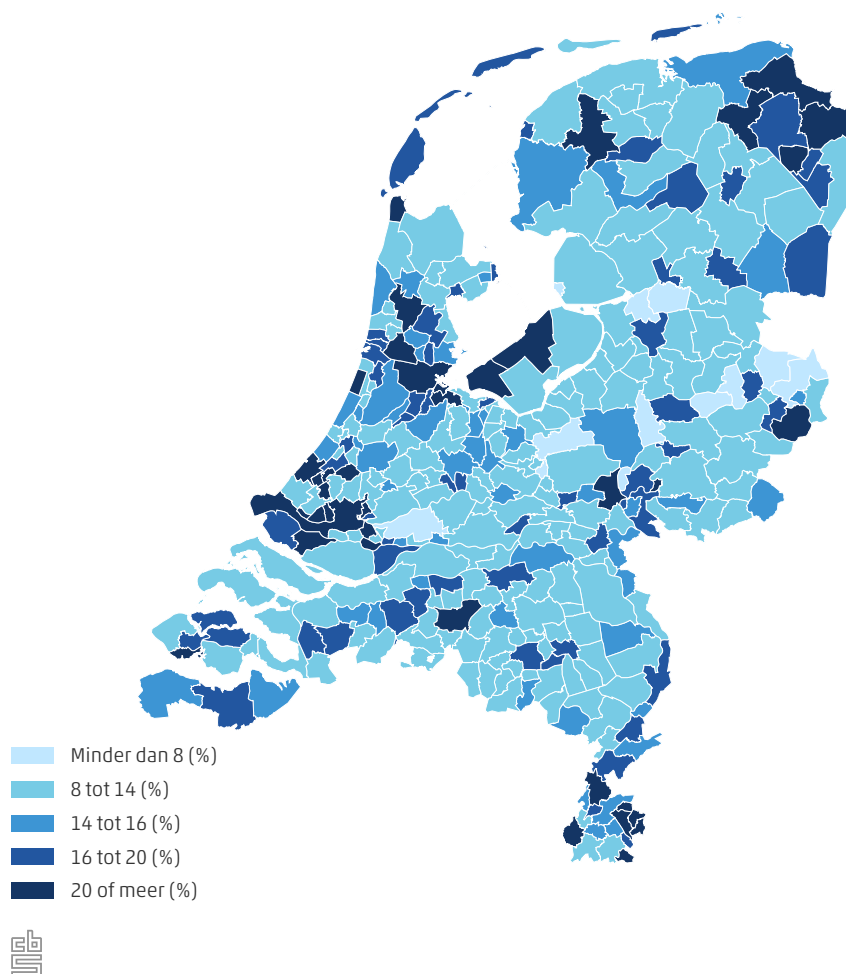
77% van de kinderen woont bij beide ouders

Aandeel kinderen in eenoudergezinnen verder toegenomen

Van de bijna 3,3 miljoen kinderen onder de 18 jaar woont bijna 17 procent in een eenouderhuishouden. Dit komt neer op 547 duizend minderjarigen. Het aandeel kinderen in eenoudergezinnen is de afgelopen tien jaar verder toegenomen. In 2005 ging het nog om 13 procent, in 2015 om 15 procent. Het grootste aandeel minderjarigen in eenouderhuishoudens woonde in de gemeente Heerlen (31 procent), gevolgd door Rotterdam (28 procent), Vlaardingen en Capelle aan den IJssel (elk 26 procent).

2.2.1 Minderjarige thuiswonende kinderen in eenoudergezinnen, 2025

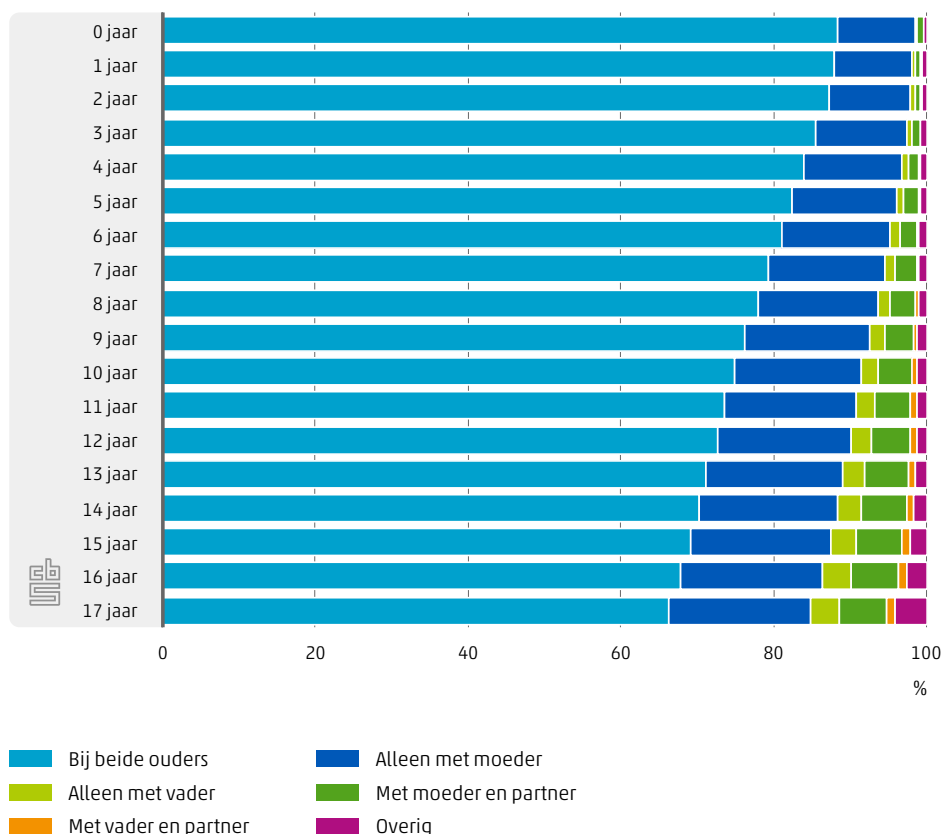
Naarmate kinderen ouder worden vaker in eenoudergezin

Hoe ouder het kind, hoe vaker het voorkomt dat het niet bij beide ouders woont. Van de kinderen tussen de 0 en 4 jaar stond begin 2025 ruim 10 procent bij alleen de moeder of de vader ingeschreven. Onder 15-jarigen was dat 22 procent. Tien jaar geleden woonde bijna 20 procent van de 15-jarigen bij één van de ouders, twintig jaar geleden was dat 16 procent.

In de meeste gevallen is een scheiding van de ouders de reden dat minderjarige kinderen niet bij beide juridische ouders staan ingeschreven. In 2024 maakten 27,5 duizend kinderen de echtscheiding (na een huwelijk of partnerschap) van hun ouders mee. Voor kinderen met ouders die ongehuwd samenwoonden waren dat er de afgelopen jaren naar schatting bijna 20 duizend per jaar.

Kinderen in deze eenoudergezinnen wonen meestal bij de juridische moeder (89 procent). Dat is vooral zo op de jongste leeftijden. In de leeftijden tot 4 jaar woont 95 procent of meer bij de moeder, onder 15-jarigen is dat 85 procent. Dit beeld is in de afgelopen tien jaar nauwelijks veranderd.

2.2.2 Jongeren naar aanwezigheid ouders, 2025

44% van de 25-jarigen woont bij de ouder(s)

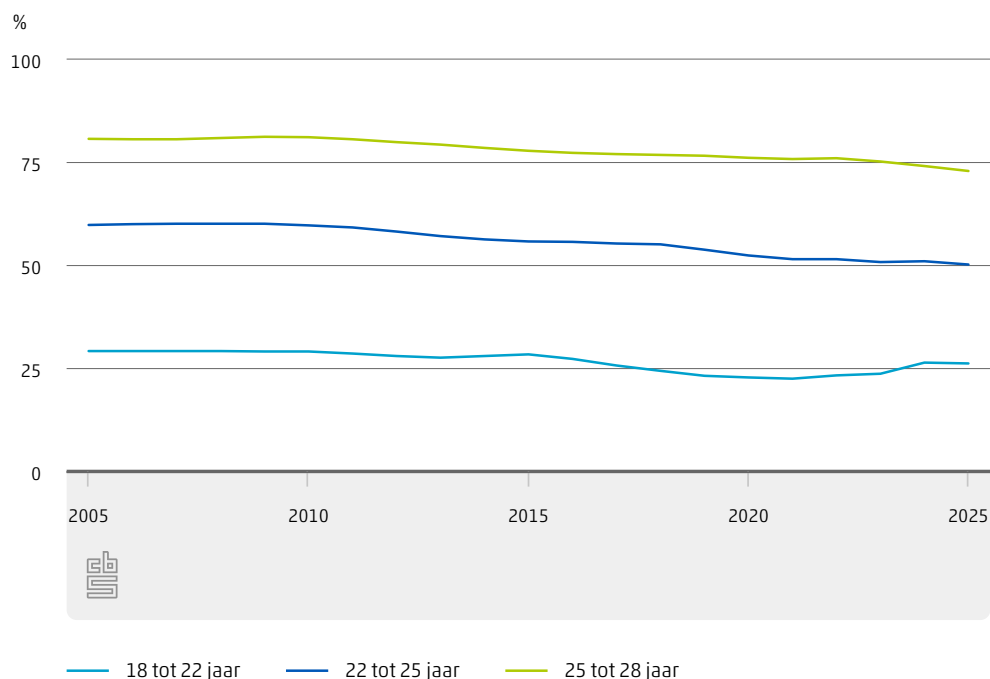
Vooral oudere twintigers later uit huis

De meeste jongeren gaan tussen hun 18^e en hun 30^e het huis uit. Het aandeel twintigers dat het ouderlijk huis heeft verlaten is de afgelopen jaren echter gedaald. Begin 2025 was 73 procent van de 25- tot 28-jarigen uit huis, tien jaar eerder was dat nog 78 procent. Ook 22- tot 25-jarigen staan vaker dan tien jaar geleden nog bij hun ouder(s) ingeschreven.

Onder 18- tot 22-jarigen bleef begin 2025 het deel dat het ouderlijk huis had verlaten stabiel ten opzichte van een jaar eerder. Wel was er in de jaren daarvoor een toename. Vooral tussen 2023 en 2024 gingen meer 18- tot 22-jarigen uit huis. Dit had mogelijk te maken met het opnieuw invoeren van de [basisbeurs](#) met ingang van het studiejaar 2023/'24. Voor deze hogere beurs voor uitwonenden moeten studenten op een ander adres staan ingeschreven dan hun ouders. Vanaf 2015 gingen juist minder jongeren uit huis, nadat het [leenstelsel](#) werd ingevoerd. Gemiddeld waren jongeren die in 2024 het ouderlijk huis verlieten 23,8 jaar,

even oud als in 2022. In 2023 kwam de gemiddelde leeftijd tijdelijk 0,4 jaar lager uit. Hoe jongeren tegen hun woonsituatie aankijken, komt aan de orde in hoofdstuk 11.

2.2.3 Jongeren die uit huis zijn, 1 januari

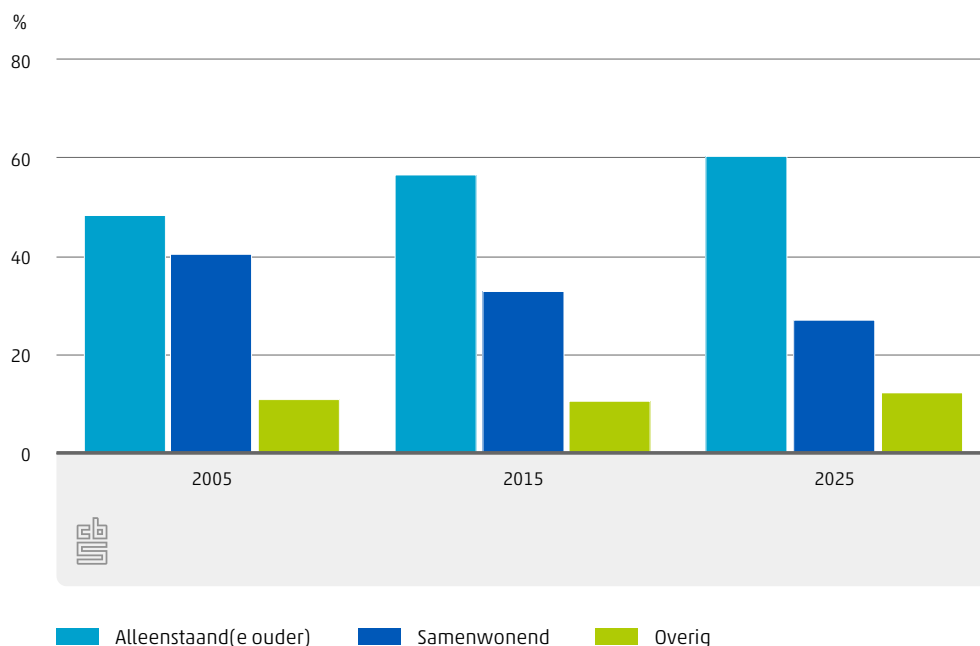

Meeste jongeren wonen op zichzelf na verlaten ouderlijk huis

Van de 18- tot 25-jarigen die begin 2025 niet meer bij de ouder(s) thuis woonden, was 60 procent alleenstaande of alleenstaande ouder. Ruim een kwart woonde samen met een partner, en ruim een tiende woonde in een ander soort huishouden, bijvoorbeeld bij iemand anders dan de eigen ouder(s) of in een instelling.

Het aandeel dat met een partner woont is in de afgelopen jaren gedaald. Steeds meer jongeren wonen dus (eerst) zonder partner. Hoe jonger iemand het ouderlijk huis verlaat, hoe vaker die persoon zonder partner gaat wonen.

2.2.4 Plaats in het huishouden van jongeren die uit huis zijn, 1 januari

Steeds minder vaak jong ouderschap

Maar weinig jongeren hebben al kinderen. In 2024 kregen 1 032 tienermeisjes een kind (2,1 per duizend meisjes), iets meer dan een jaar eerder toen het er 980 waren (2,0 per duizend meisjes). In 2004 waren dit er nog aanzienlijk meer met 3 004 (6,3 per duizend meisjes). Ook het aantal tienervaders daalde. Daarnaast beginnen ook jonge twintigers minder vaak aan kinderen dan voorheen. Begin 2005 had 5 procent van de 18- tot 25-jarigen één of meer kinderen, begin 2025 was dat 2 procent. Meer jonge vrouwen (3 procent) dan jonge mannen (1 procent) hebben de stap naar het ouderschap gemaakt. Dit verschil heeft er enerzijds mee te maken dat mannen gemiddeld later aan relatie- en gezinsvorming beginnen. Daarnaast speelt mee dat vaders in het register niet altijd bekend zijn. Dat komt relatief vaak voor bij kinderen met jonge moeders.

2.3 Begrippen

Basisbeurs

De hoogte van de basisbeurs is afhankelijk van de woonsituatie: studenten die op zichzelf wonen ontvangen een hogere beurs dan studenten die nog thuis wonen.

Concentratie-index

Maat die aangeeft of een bepaalde bevolkingsgroep in een regio boven- of ondergemiddeld vertegenwoordigd is. Deze maat wordt berekend door het aandeel van alle jongeren dat in een gemeente woont te delen door het aandeel van alle inwoners dat in een gemeente woont.

Eenouderhuishouden

Particulier huishouden bestaande uit één ouder met één of meer thuiswonende kinderen (en met mogelijk ook overige leden).

Geboren in Nederland

Dit kenmerk geeft aan of een persoon en diens ouders in Nederland of in het buitenland geboren zijn. Geboren in Nederland wordt in de standaardindeling als volgt weergegeven:

1. Geboren in Nederland
 1. Twee ouders geboren in Nederland
 2. Een ouder geboren in Nederland, een in het buitenland
 3. Twee ouders geboren in het buitenland
2. Geboren in het buitenland
 1. Twee ouders geboren in Nederland
 2. Een ouder geboren in Nederland, een in het buitenland
 3. Twee ouders geboren in het buitenland

Herkomstland

Dit kenmerk geeft aan in welk land iemand geboren is of waar diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van de moeder leidend in het bepalen van de herkomst. De geboortegegevens van de moeder zijn vaker bekend dan die van de vader. Wanneer de moeder in Nederland is geboren of het geboorteland van de moeder is onbekend, dan wordt het geboorteland van de vader gebruikt.

Laaginkomensland

De United Nations delen landen onder andere in naar vier door de [Wereldbank](#) onderscheiden inkomensgroepen. Landen met een bruto nationaal inkomen per hoofd van de bevolking lager dan \$1.135 dollar worden tot de lage inkomenslanden gerekend.

Leenstelsel

Vanaf studiejaar 2015/'16 is in het hoger onderwijs (hbo en wo) het sociaal leenstelsel ingevoerd, een sterk hervormd stelsel van studiefinanciering. Het sociaal leenstelsel betekende de afschaffing van de basisbeurs, die alle studenten ontvingen gedurende de nominale duur van hun studie, en een uitbreiding van de mogelijkheden om te lenen als student. De aanvullende beurs voor studenten uit lage inkomensgroepen bleef wel behouden.

Kind woont met beide juridische ouders

Het kind maakt deel uit van het huishouden waar ook twee juridische ouders deel van uitmaken. Ouders en kind moeten op 1 januari van het betreffende peiljaar in de BRP (Basisregistratie Personen) op hetzelfde adres geregistreerd staan. In de BRP kunnen momenteel maximaal twee juridische ouders worden geregistreerd, waardoor er geen gegevens beschikbaar zijn over meerouderschap.

Juridische moeder

De vrouw

- uit wie het kind geboren is;
- of die het kind officieel geadopteerd heeft.

Juridische vader

De man

- die bij geboorte met de moeder is gehuwd;
- of die het kind of de ongeboren vrucht heeft erkend;
- of van wie door de rechter het vaderschap is vastgesteld;
- of die het kind officieel geadopteerd heeft.

Kind woont alleen met moeder of kind woont alleen met vader

Het kind maakt volgens de registratie deel uit van het huishouden waar ook de juridische moeder deel van uitmaakt. Of het kind maakt volgens het register deel uit van het huishouden waar ook de juridische vader deel van uitmaakt.

Gemiddelde leeftijd bij uit huis gaan

De gemiddelde leeftijd van jongeren van 14 tot en met 39 jaar die aan het begin van het jaar nog thuiswonend kind waren en aan het eind van het jaar niet meer. Bij de berekening is rekening gehouden met leeftijdsopbouw (zijn er relatief veel of weinig jongeren van een bepaalde leeftijd), door te wegen naar het aantal uit-huis-gaande jongeren van een bepaalde leeftijd per duizend jongeren van die leeftijd. De hier gepresenteerde uitkomsten verschillen van die van andere CBS-publicaties waar de gemiddelde leeftijd is berekend op basis van een zogenaamde overlevingstafel. Voor die methode wordt de kans om uit huis te gaan per leeftijd toegepast op een fictieve populatie van duizend mensen. Deze laatste methode is gevoeliger voor uitstel en inhaal van het uit huis gaan.

2.4 Meer informatie en literatuur

Meer informatie

Cijfers over het aantal jongeren zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

De prognose van het aantal jongeren staat op [StatLine](#).

De prognose van de bevolking naar geslacht, leeftijd en herkomstland staat op [StatLine](#).

Cijfers over levend geboren kinderen zijn te vinden op [StatLine](#).

Literatuur

Berg, L. van den (NIDI), Gaalen, R. van (2018). [Studeren en uit huis gaan haalbaar? Samenhang met sociaal leenstelsel en ouderlijke welvaart, 2007-2016.](#)

Berg, L. van den (NIDI), Houdt, K. van en Gaalen, R. van (2023). [De groeiende groep jongvolwassen thuiswonenden. Kenmerken van blijvers en terugkeerders tussen 2011 en 2021.](#)

Stoeldraijer, L., Duin, C. van, Feijten, P., Wennekes, M. en H. Nicolaas (2024). [Kernprognose 2024-2070: een miljoen inwoners erbij in 2037.](#)

3 Jeugdzorg en Veilig Thuis

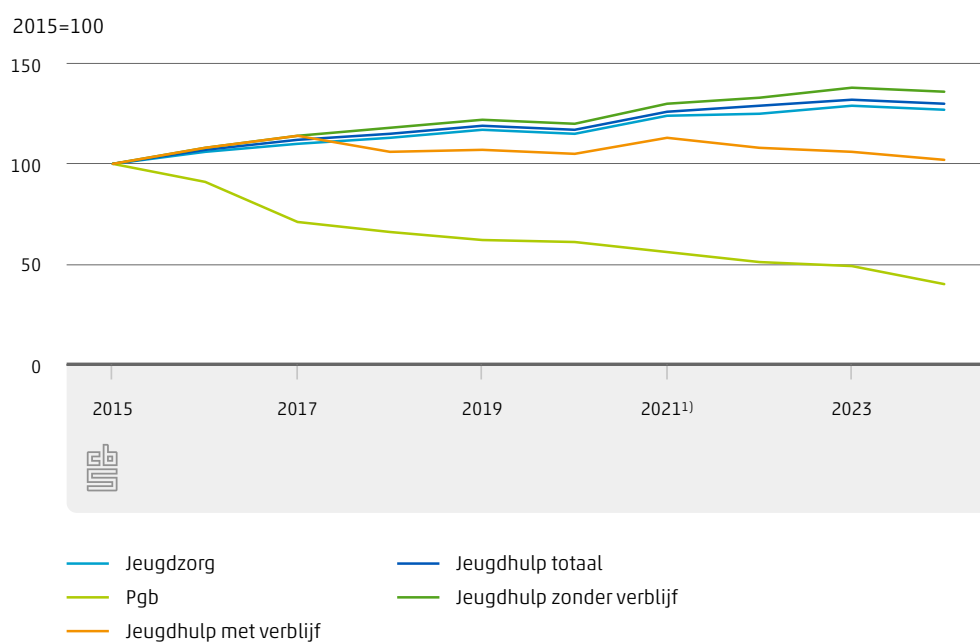
Auteur: Rudi Bakker

Sinds 2015, toen gemeenten verantwoordelijk werden voor de uitvoering van de jeugdzorg, is het aantal jongeren dat jeugdzorg ontvangt met ruim 100 duizend gestegen. De groei is het grootst bij jongeren van 12 tot 18 jaar die ambulante jeugdhulp krijgen. Ook het aantal gestarte adviezen en ontvangen meldingen van kindermishandeling zijn sinds 2019 toegenomen.

3.1 Trends in jeugdzorggebruik

In 2024 kregen 481 duizend jongeren jeugdzorg. Dat is bijna 11 procent van alle jongeren in Nederland tot 23 jaar. Het CBS onderscheidt binnen jeugdzorg verschillende zorgvormen en financieringsmogelijkheden. Bij de financiering gaat het om zorg in natura, waarbij de gemeente de zorg direct aan de jeugdzorgaanbieder vergoedt, en het persoonsgebonden budget (pgb), waarbij de jongere via de Sociale Verzekeringsbank een eigen budget krijgt om de zorg te betalen. Het aantal jongeren dat gebruik maakt van een pgb daalt al jaren, van 32 duizend in 2015 naar 13 duizend in 2024. Dat is een daling van 60 procent. Het aantal jongeren dat zorg in natura ontvangt is daarentegen met 63 duizend toegenomen. Particuliere jeugdzorg, waarbij de ouders de zorg zelf betalen, wordt niet meegenomen in het CBS-onderzoek.

3.1.1 Ontwikkeling jeugdzorg en jeugdhulp

¹⁾ 2021 trendbreuk

Meer jongeren krijgen jeugdhulp zonder verblijf

Jeugdzorg in natura kent drie zorgvormen: jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugd-reclassering. De meeste jongeren met jeugdzorg krijgen jeugdhulp; in 2024 ging het om 467 duizend jongeren. De grootste groep daarvan, 341 duizend jongeren, kreeg ambulante hulpverlening op locatie van de jeugdhulpaanbieder. Dit is een vorm van jeugdhulp waarbij de jongere thuis slaapt, de zogenaamde jeugdhulp zonder verblijf.

Naast de ambulante hulpverlening zijn er nog drie andere hulpvormen waarbij de jongere thuis slaapt: jeugdhulp van het wijk- of buurtteam (69 duizend), daghulp (38 duizend) en jeugdhulp in het netwerk van de jongere (102 duizend). In 2015 kregen in totaal 333 duizend jongeren jeugdhulp zonder verblijf. In 2024 is dit aantal gestegen naar 452 duizend. Omdat jongeren gedurende het jaar meerdere vormen van jeugdhulp kunnen krijgen, is het totaal aantal jongeren kleiner dan de optelsom van alle hulpvormen.

Bij jeugdhulp met verblijf slaapt de jongere niet thuis maar in een pleeggezin, gezinshuis of instelling. Het aantal jongeren met jeugdhulp met verblijf, schommelt sinds 2015 tussen de 40- en 46 duizend. In 2024 kregen 41 duizend jongeren jeugdhulp met verblijf.

481 duizend jongeren kregen
jeugdzorg in 2024

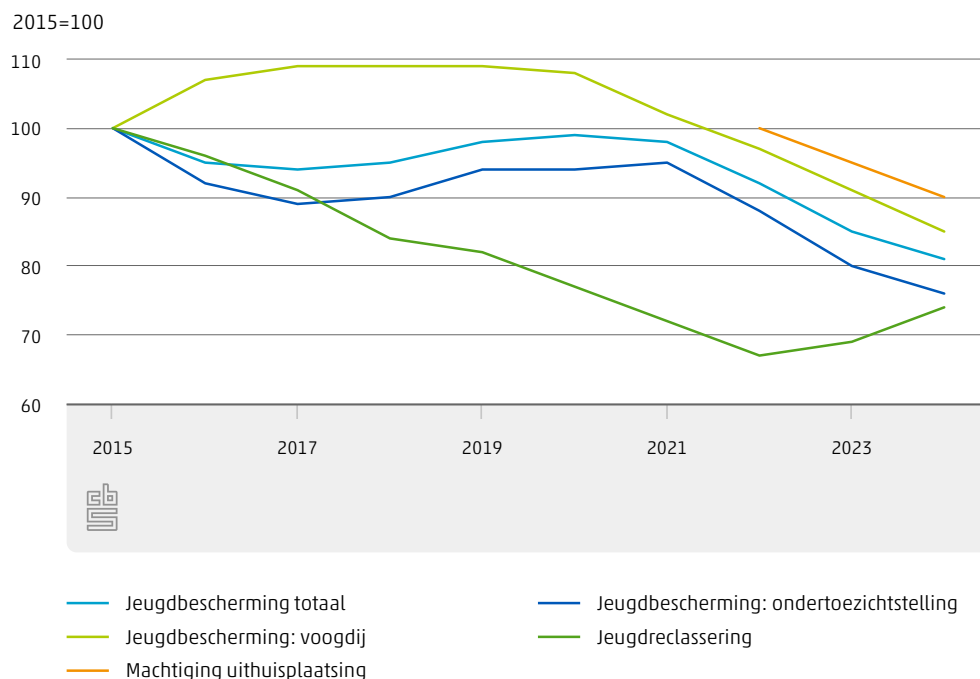

Minder jongeren met jeugdbescherming

Wanneer een kind in het eigen gezin niet veilig kan opgroeien, kan de rechter een bevel tot jeugdbescherming geven. Dit kan met een voogdijmaatregel, waarbij de ouders hun ouderlijk gezag wordt ontnomen en een voogd wordt toegewezen, of met een ondertoezichtstelling, waarbij de ouders gedeeltelijk hun gezag verliezen. Het kind krijgt dan een jeugdbeschermer toegewezen. Als een kind onder toezicht wordt gesteld, blijft het meestal thuis wonen, maar als er toch ernstige zorgen zijn over de thuissituatie kan er een machtiging tot uithuisplaatsing worden opgelegd.

In 2024 hadden 25 duizend jongeren een ondertoezichtstelling en 9 duizend een voogdijmaatregel. Het aantal jongeren met een ondertoezichtstelling daalde tussen 2015 en 2019 van 33- naar 29 duizend, en nam daarna toe tot 31 duizend in 2021. Tussen 2021 en 2024 nam dit aantal weer af. Het aantal jongeren met een voogdijmaatregel steeg van 11 duizend in 2015 naar 12 duizend in 2020 en nam daarna flink af naar 9 duizend in 2024. Het CBS beschikt pas sinds 2022 over gegevens over jongeren met een machtiging tot uithuisplaatsing; dit aantal daalde van 10 duizend in 2022 naar 9 duizend in 2024.

3.1.2 Ontwikkeling jeugdbescherming en -reclassering

Toename jongeren met jeugdreclassering

De derde vorm van jeugdzorg is jeugdreclassering. Jeugdreclassering is bedoeld voor jongeren die een proces-verbaal hebben gekregen van de politie of een leerplicht-ambtenaar. De jongere krijgt dan begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat deze opnieuw in de fout gaat. Tussen 2015 en 2022 daalde het aantal jongeren met jeugdreclassering van 11 duizend naar 7 duizend. In 2023 nam dit aantal jongeren voor het eerst weer toe, en die groei zette door in 2024. In dat jaar kregen 8 duizend jongeren jeugdreclassering.

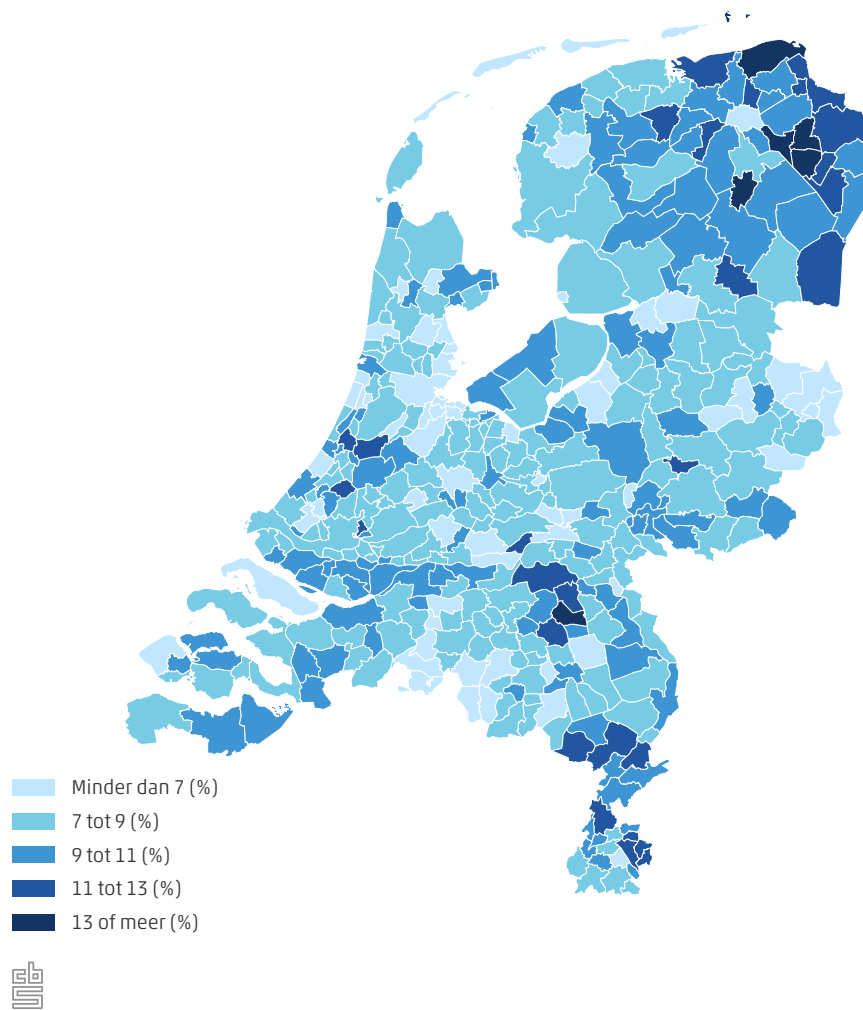
3.2 Jeugdzorggebruik naar gemeenten

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdzorg. Iedere gemeente kan daarvoor eigen beleid ontwikkelen dat het beste aansluit bij de lokale omstandigheden en het aantal jongeren dat een beroep doet op jeugdzorg.

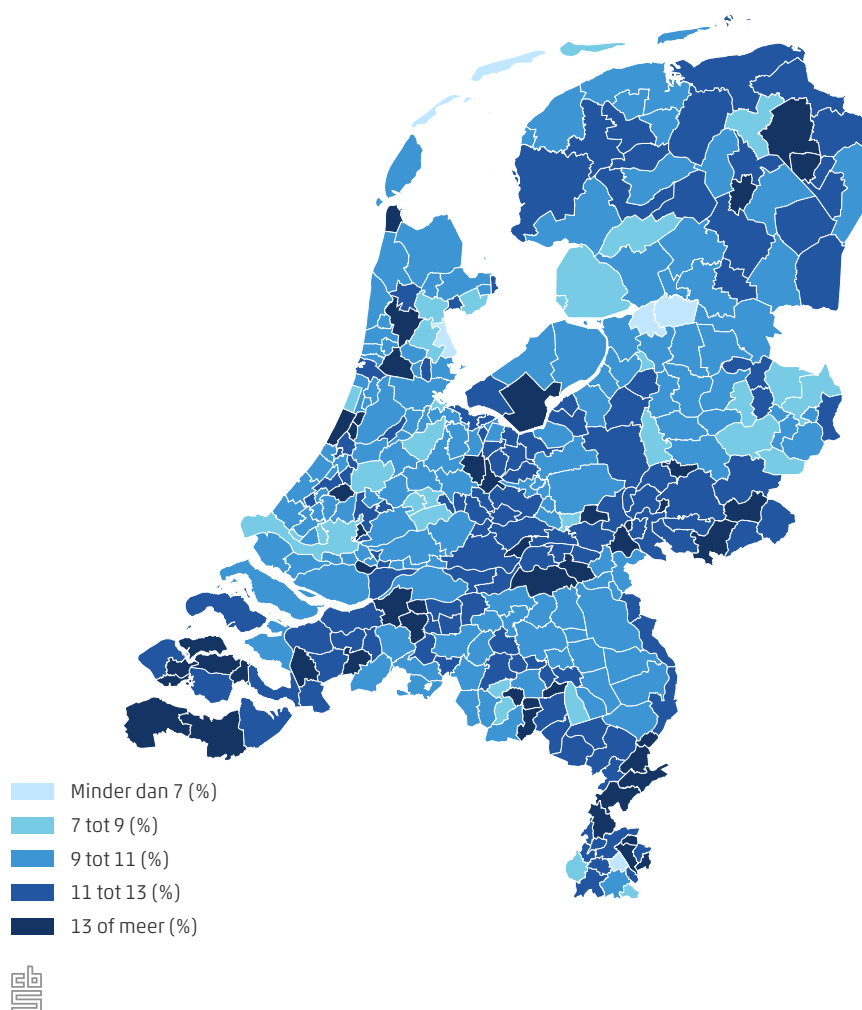
Jeugdzorggebruik groeit in bijna alle gemeenten

Figuur 3.2.1 laat per gemeente het percentage jongeren met jeugdzorg zien, zowel in 2015 als in 2024. In 2015 kregen 380 duizend jongeren tot 23 jaar jeugdzorg, dat is 8,5 procent. In 2024 is dit toegenomen tot 481 duizend jongeren (10,8 procent). De figuur laat zien dat deze stijging in bijna alle gemeenten heeft plaatsgevonden. Het CBS heeft geen onderzoek gedaan naar de oorzaken van de verschillen tussen gemeenten. Wel is bekend dat echtscheiding van de ouders, een lager huishoudinkomen en ander zorggebruik in het huishouden samenhangen met een hoger jeugdzorggebruik.

3.2.1a Jongeren (tot 23 jaar) met jeugdzorg, 2015

3.2.1b Jongeren (tot 23 jaar) met jeugdzorg, 2024*

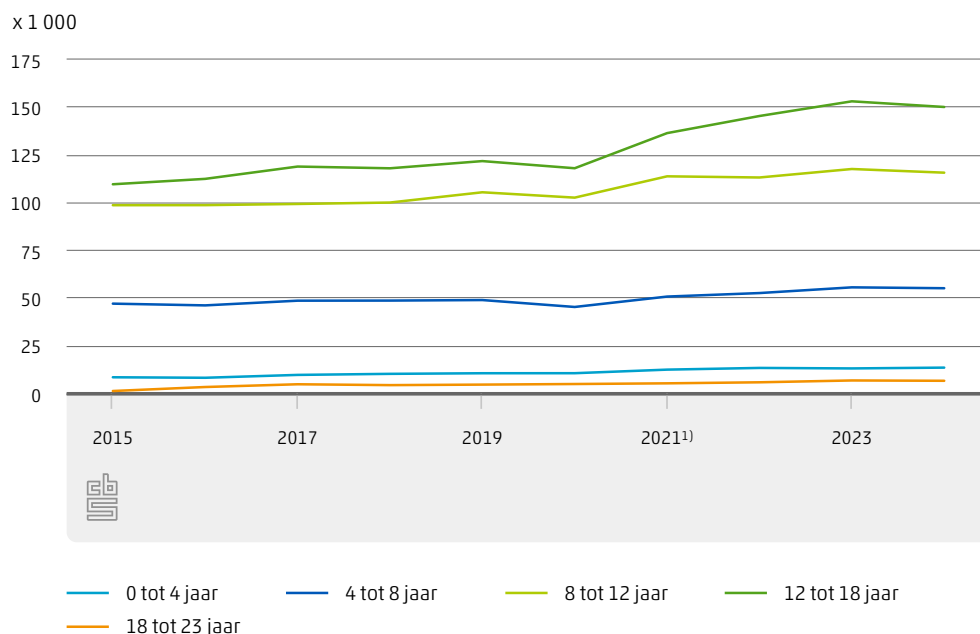
3.3 Ambulante jeugdhulp

De meeste jongeren met jeugdhulp krijgen ambulante hulp op locatie van de jeugdhulp-aanbieder. Daarbij wordt in principe maar één expertise tegelijk ingezet. Het gaat dan bijvoorbeeld om therapiesessies van een jongere met een jeugdpsycholoog op diens praktijk, of een groepsgesprek bij een jeugdhulpinstelling.

341 duizend jongeren met ambulante jeugdhulp

Het aantal jongeren met ambulante jeugdhulp is de afgelopen jaren sterk toegenomen. In 2015 kregen 265 duizend jongeren deze hulpvorm, in 2024 was dit gegroeid naar 341 duizend. Het aandeel ambulante jeugdhulp binnen het totaal aantal jongeren met jeugdzorg is licht gestegen, van bijna 70 procent in 2015 naar 71 procent in 2024.

3.3.1 Jongeren met ambulante jeugdhulp

22 duizend meer 12- tot 18-jarige meiden met ambulante jeugdhulp in afgelopen vier jaar

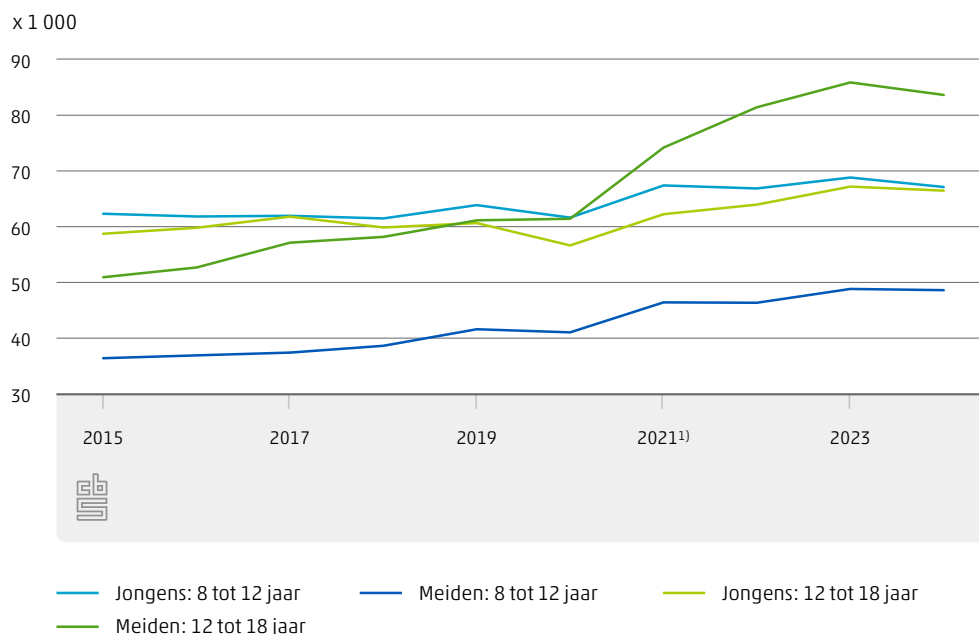

Vooraf 12- tot 18-jarige meiden doen vaker een beroep op ambulante jeugdhulp

Figuur 3.3.1 toont het aantal jongeren met ambulante jeugdhulp uitgesplitst naar leeftijd. Opvallend is de groei van het aantal jongeren van 12 tot 18 jaar vanaf 2020. De twee grootste leeftijdscategorieën (8 tot 12 jaar en 12 tot 18 jaar) zijn in figuur 3.3.2 uitgesplitst naar geslacht. Hieruit blijkt duidelijk dat het vooral de 12- tot 18-jarige meiden zijn die de laatste jaren veel vaker een beroep doen op ambulante jeugdhulp.

In 2015 kregen 59 duizend jongens en 51 duizend meiden van 12 tot 18 jaar ambulante jeugdhulp. In 2019 waren jongens en meiden gelijk in aantal (61 duizend) en daarna groeide het verschil tot 66 duizend jongens en 84 duizend meiden. Ook bij 8- tot 12-jarigen nam het aantal jongeren met ambulante jeugdhulp toe, maar in deze groep waren er altijd ongeveer 20 duizend meer jongens dan meiden.

3.3.2 Jongeren (8 tot 18 jaar) met ambulante jeugdhulp

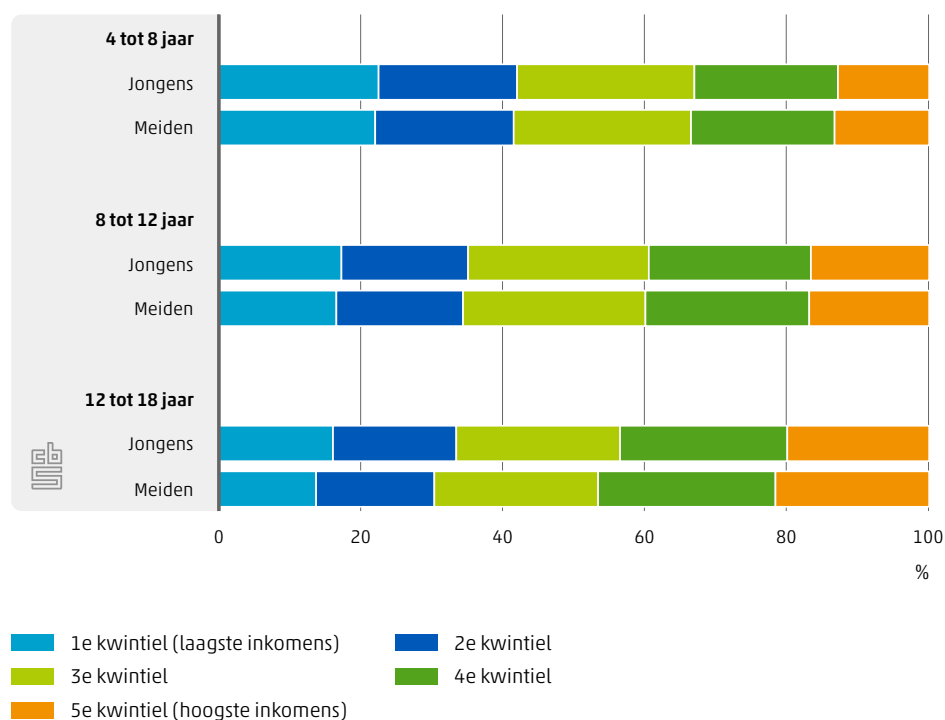
Tienermeiden uit huishoudens met hogere inkomens krijgen vaker ambulante jeugdhulp

Eerder CBS-onderzoek wees uit dat huishoudinkomen samenhangt met jeugdhulpgebruik. Jongeren uit huishoudens met een lager inkomen maken relatief meer gebruik van jeugdzorg dan jongeren uit huishoudens met een hoger inkomen. In figuur 3.3.3 is te zien uit welk inkomenskwintiel de jongeren met ambulante jeugdhulp komen. Een inkomenskwintiel wordt berekend door alle huishoudinkomens te verdelen in vijf gelijke groepen, van laag naar hoog. Het eerste kwintiel omvat de 20 procent laagste inkomens, het tweede kwintiel de volgende 20 procent, en zo verder tot het vijfde kwintiel met de hoogste inkomens.

Van alle jongens van 4 tot 8 jaar met ambulante jeugdhulp woonde 23 procent in een huishouden uit het laagste inkomenskwintiel (kwintiel 1) en 13 procent in een huishouden met een inkomen uit het hoogste kwintiel (kwintiel 5). Van de meiden van 12 tot 18 jaar woonde 14 procent in een huishouden met een inkomen uit het laagste kwintiel en 21 procent in een huishouden met een inkomen uit het hoogste kwintiel.

Het CBS heeft geen gegevens over de aard van de problematiek van de jongeren, noch over de intensiteit van de geleverde zorg. Daardoor is het lastig te verklaren waarom vooral tienermeiden uit de hogere inkomensgroepen ambulante jeugdhulp krijgen.

3.3.3 Jongeren met ambulante jeugdhulp naar inkomenskwintiel, 2024*

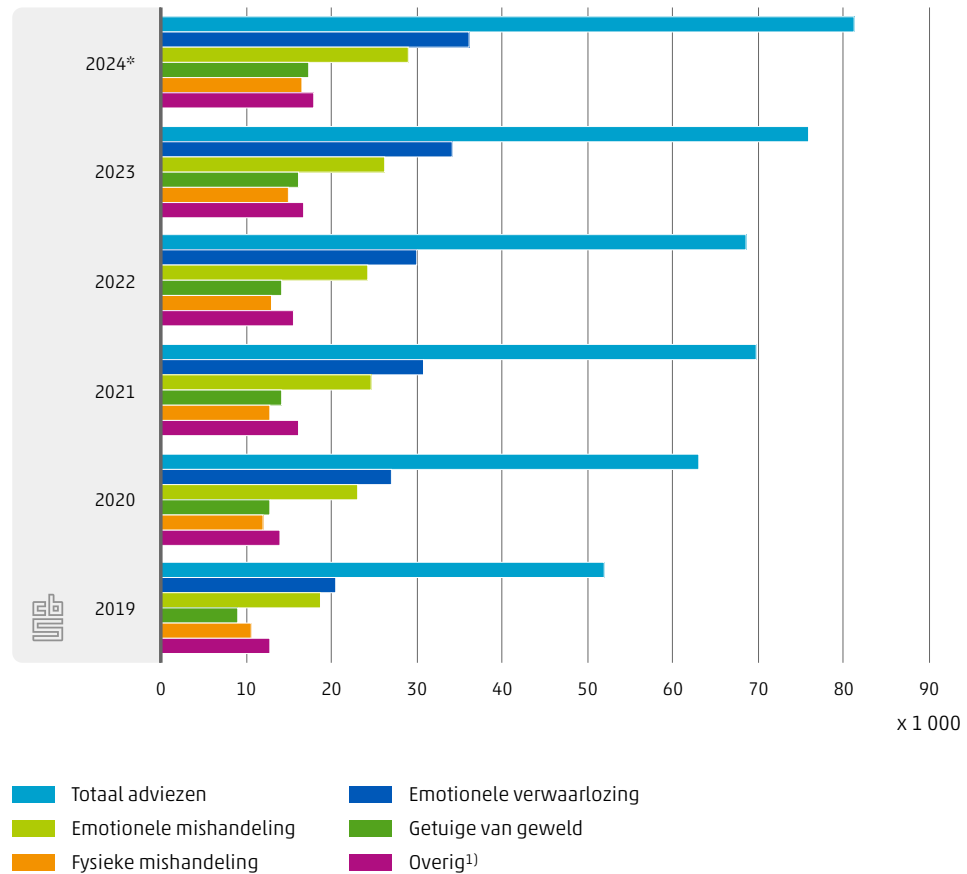
3.4 Adviezen en meldingen kindermishandeling

Naast cijfers over jeugdzorg verzamelt het CBS gegevens over huiselijk geweld en kindermishandeling voor het onderzoek Beleidsinformatie Veilig Thuis. Deze gegevens zijn afkomstig van alle 25 regionale Veilig Thuis-organisaties.

Toename adviezen kindermishandeling

In 2024 gaven de Veilig Thuis-organisaties 81 duizend [adviezen](#) over hoe te handelen bij kindermishandeling, of bij een vermoeden daarvan. In 2019 waren dat er 52 duizend. De adviezen gaan vooral over emotionele verwaarlozing en emotionele mishandeling. Omdat per advies meerdere soorten kindermishandeling kunnen worden vermeld, tellen de aantallen per soort niet op tot het totaal. Het gemiddelde aantal vormen van kindermishandeling waarover werd geadviseerd, steeg licht van 1,38 in 2019 naar 1,45 in 2024.

3.4.1 Gestarte adviezen kindermishandeling

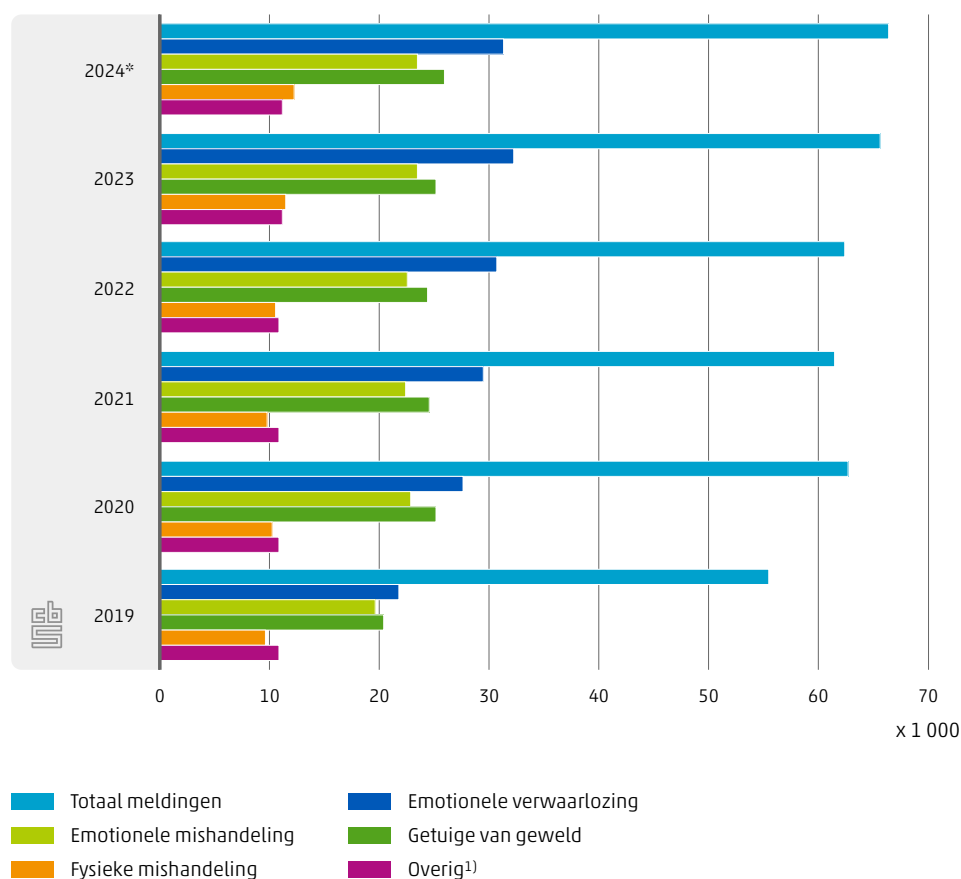

¹⁾ Overig bevat de categorieën verwaarlozing, seksueel misbruik, Pediatric Condition Falsification en anders.

Meer meldingen kindermishandeling

Het aantal meldingen dat de Veilig Thuis-organisaties ontvangen van een situatie of vermoeden van kindermishandeling steeg van 56 duizend in 2019 naar 66 duizend in 2024. Ten opzichte van 2023 is het aantal meldingen van emotionele verwaarlozing met duizend gedaald. Net als bij de adviezen kunnen per melding meerdere vormen van kindermishandeling worden genoemd. In 2019 werden per melding gemiddeld 2,5 vormen genoemd, en sindsdien is dit aantal stabiel gebleven op 2,6.

3.4.2 Ontvangen meldingen kindermishandeling

¹⁾ Overig bevat de categorieën verwaarlozing, seksueel misbruik, Pediatric Condition Falsification en anders.

3.5 Begrippen

Jeugdzorg

Jeugdzorg is het geheel van jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering dat onder verantwoordelijkheid van de gemeente wordt uitgevoerd volgens de Jeugdwet (2014). De cijfers over jeugdhulp in dit bericht zijn exclusief de 4 845 jongeren die jeugdhulp uitsluitend financieren met een persoonsgebonden budget.

Jeugdhulp zonder verblijf

Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet, en voor zover deze in natura is geleverd door de zorgaanbieder (dus exclusief PGB). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. De jongere verblijft thuis, in het eigen gezin. Of anders gezegd, de jongere slaapt thuis. In ieder geval formeel. Het kan zijn dat de jongere bij opa en oma slaapt of bij iemand anders, echter dit is dan niet formeel zo geregeld.

Ambulante jeugdhulp op locatie van de aanbieder

Ambulante jeugdhulp op locatie betreft ambulante hulp of groepsgesprekken op locatie bij de zorgaanbieder of digitaal waarbij in principe één (algemene) expertise tegelijkertijd binnen de hulpverlening wordt ingezet. Het betreft fysieke of digitale face-to-face contacten

(groepsgesprekken of individueel) met de jeugdige en/of ouders. De gesprekken duren doorgaans maximaal twee uur. PGB gefinancierde jeugdhulp is hierin niet meegenomen.

Jeugdhulp met verblijf

Hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet. Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders. De jongere verblijft in een pleeggezin, gezinshuis, leef- of behandelgroep, gesloten afdeling, GGZ-instelling of soortgelijke locaties waar jeugdhulp geleverd wordt. Of anders gezegd, de jongere slaapt formeel niet thuis in het eigen gezin. Dit betekent dat het hier alleen om de verblijfsvormen gaat waarbij er sprake is van een overnachting. Ook verblijf in logeerhuizen, alleen tijdens weekenden of juist door de week, vallen onder jeugdhulp met verblijf.

Jeugdbescherming

Een jeugdbeschermingsmaatregel wordt door de rechter dwingend opgelegd. Het doel van de jeugdbeschermingsmaatregel is het opheffen van de bedreiging voor de veiligheid en ontwikkeling van het kind. Een kind of jongere wordt dan 'onder toezicht gesteld' of 'onder voogdij geplaatst'.

Ondertoezichtstelling

Ondertoezichtstelling is een maatregel waarbij het gezag van de ouders wordt beperkt. Als de ontwikkeling van een kind ernstig bedreigd wordt en ouders de zorg die nodig is om de bedreiging weg te nemen niet of onvoldoende accepteren, dan kan de rechter op verzoek van de Raad voor de Kinderbescherming (of in een enkel geval het openbaar ministerie) een ondertoezichtstelling uitspreken. Het kind krijgt dan een jeugdbeschermer toegewezen van een Gecertificeerde Instelling. Deze persoon begeleidt het kind en zijn ouders bij het oplossen van de opvoedingsproblemen. De ouders blijven zelf verantwoordelijk voor de opvoeding, maar hun gezag wordt door de maatregel gedeeltelijk ingeperkt. Zowel ouders als kind zijn verplicht de aanwijzingen op te volgen die de jeugdbeschermer geeft. Als de situatie veilig genoeg is, kan het kind thuis blijven wonen. De rechter kan ook besluiten het kind (tijdelijk) uit huis te plaatsen, bijvoorbeeld in een pleeggezin. Een ondertoezichtstelling duurt maximaal een jaar. De rechter kan de duur telkens met (maximaal) een jaar verlengen tot het kind meerderjarig is.

Voorlopige ondertoezichtstelling

Als een kind acuut gevaar loopt en een onderzoek en een verzoekschriftprocedure door de Raad voor de Kinderbescherming niet afgewacht kunnen worden kan de Raad voor de Kinderbescherming de rechter om een voorlopige ondertoezichtstelling verzoeken, vaak in combinatie met een machtiging uithuisplaatsing. Ouders en kind worden door de jeugdbeschermer van de Gecertificeerde Instelling begeleid. De maatregel duurt ten hoogste drie maanden. Tijdens de voorlopige ondertoezichtstelling zet de Raad het onderzoek voort. Denkt de Raad voor de Kinderbescherming dat de ondertoezichtstelling en de eventuele uithuisplaatsing langer moet duren? Dan vraagt de Raad voor de Kinderbescherming binnen die drie maanden aan de rechter om een definitieve maatregel. In dit hoofdstuk is een **ondertoezichtstelling** het totaal van ondertoezichtstellingen en voorlopige ondertoezichtstellingen.

Voogdij

Bij een voogdijmaatregel wordt het gezag over een minderjarige door de rechter toegewezen aan een Gecertificeerde Instelling. Dit kan zijn na een gezagsbeëindigende maatregel of bij kinderen van wie de ouders zijn overleden (waarbij er geen voogd is vastgelegd in het gezagsregister of testament of deze persoon de voogdij niet accepteert). De gezagsbeëindigende maatregel wordt opgelegd als een kind zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd en de ouder ook in de toekomst niet in staat geacht wordt om de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding te dragen of als de ouder het gezag misbruikt. In veel gevallen is er al een ondertoezichtstelling en een uithuisplaatsing geweest voordat er een gezagsbeëindigende maatregel wordt uitgesproken door de rechter. De gezagsbeëindigende maatregel is in principe een definitieve maatregel die geldt tot het kind 18 jaar is. Het betreft alleen gevallen waarbij de voogdij wordt uitgevoerd door de Gecertificeerde Instelling zelf, waarbij het kind wordt opgevoed in een pleeggezin of tehuis. Situaties waarbij een pleegouder (pleegoudervoogd) of iemand anders die sterk betrokken is bij het kind (burgervoogd), de voogdij overneemt van de Gecertificeerde Instelling, vallen hierbuiten.

Voorlopige voogdij

Er is sprake van voorlopige voogdij bij een acute situatie die bedreigend is voor het kind. Het gezag over het kind komt bij de Gecertificeerde Instelling te liggen. De voorlopige voogdij gaat vrijwel altijd gepaard met de (tijdelijke) schorsing van het gezag van de ouder(s). De voorlopige voogdij duurt maximaal drie maanden. Als binnen die drie maanden een verzoek door de Raad voor de Kinderbescherming wordt ingediend om blijvend in het gezag te voorzien, kan de voorlopige voogdij voortduren tot er een einduitspraak is.

Tijdelijke voogdij

Er is sprake van tijdelijke voogdij als de gezaghebbende ouder het gezag tijdelijk niet zelf kan uitoefenen. Bijvoorbeeld als ouders minderjarig zijn, langdurig in het buitenland verblijven of een ouder onder curatele is gesteld en er geen andere ouder is die het gezag kan uitoefenen. De tijdelijke voogdij duurt voort totdat de rechtbank het gezag van de ouder, op diens verzoek, heeft hersteld.

In dit hoofdstuk is **voogdij** het totaal van voogdij, voorlopige voogdij en tijdelijke voogdij.

Jeugdreclassering

Jeugdreclassering is een combinatie van toezicht en begeleiding voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie of leerplichtambtenaar in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Bij jongvolwassenen in de leeftijd van 18 tot en met 22 jaar kan ook het jeugdstrafrecht toegepast worden op grond van het adolescentenstrafrecht, indien het ontwikkelingsniveau van de dader daartoe aanleiding geeft. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door de kinderrechter of het openbaar ministerie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart.

Advies kindermishandeling

Een op de behoefte van de adviesvrager afgestemde set van aanwijzingen, raadgevingen en tips die Veilig Thuis met de adviesvrager deelt, met als doel de adviesvrager in staat te stellen zelf verder te kunnen handelen in situaties van huiselijk geweld en/of kindermishandeling of bij een vermoeden daarvan. De adviesvrager blijft zelf verantwoordelijk voor eventuele

verdere stappen, Veilig Thuis onderneemt geen enkele verdere actie richting de direct-betrokkenen bij het huiselijk geweld of de kindermishandeling.

Melding kindermishandeling

Het kenbaar maken aan Veilig Thuis van een situatie of vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling met vermelding van de persoonsgegevens van de betrokkene(n). Het verschil met een advies is dat bij een melding de verantwoordelijkheid voor het zicht op de veiligheid van de directbetrokkenen is overgedragen van de melder aan Veilig Thuis.

Voorlopige cijfers

De ervaring leert dat de voorlopige uitkomsten over beide vormen van jeugdhulp een onderschatting zijn van de definitieve uitkomsten. Het definitieve aantal jongeren dat jeugdhulp zonder verblijf kreeg, was over 2023 2,7 procent hoger dan het aantal in de voorlopige schatting. Het definitieve cijfer voor jeugdhulp met verblijf lag 3,4 procent hoger. Dit verschil wordt veroorzaakt door betere respons en doordat over het tweede halfjaar nieuwe gegevens worden aangeleverd die ook betrekking hebben op het eerste halfjaar.

Trendbreuk

Met ingang van 2021 is er een forse toename van de berichtgeverspopulatie van jeugdhulpaanbieders. Het aantal jongeren met jeugdhulp in natura stijgt hierdoor met 7 procent. Hierdoor zijn de uitkomsten over de jaren 2021 en later niet goed te vergelijken met de uitkomsten over de jaren 2015 t/m 2020 en worden de cijfers vanaf 2021 gepubliceerd in een nieuwe tabel. Voor een uitgebreide beschrijving van deze wijziging en de gevolgen, zie [Toelichting trendbreuk jeugdzorgcijfers 2020 en 2021](#).

3.6 Meer informatie en literatuur

Meer informatie

In de onderzoeksbeschrijving [Beleidsinformatie Jeugd](#) staat beschreven hoe de cijfers worden samengesteld.

In de onderzoeksbeschrijving [Huiselijk geweld en kindermishandeling](#) staat beschreven hoe de cijfers worden samengesteld.

Cijfers over jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

De ontwikkeling van de jeugdhulp is nader beschreven in de [rapportage Jeugdhulp 2024](#). De ontwikkeling van de jeugdbescherming en jeugdreclassering is nader beschreven in de [rapportage Jeugdbescherming en jeugdreclassering 2024](#).

Een overzicht van publicaties, tabellen en nadere onderzoeken over jeugdzorg is te vinden in de [Jeugdmonitor](#).

Meer informatie over de achtergrondkenmerken van jongeren met jeugdzorg is te vinden in [Achtergrondkenmerken van jongeren met jeugdzorg](#).

4 Opgroeien in de bijstand

Auteur: Noortje Pouwels-Urlings

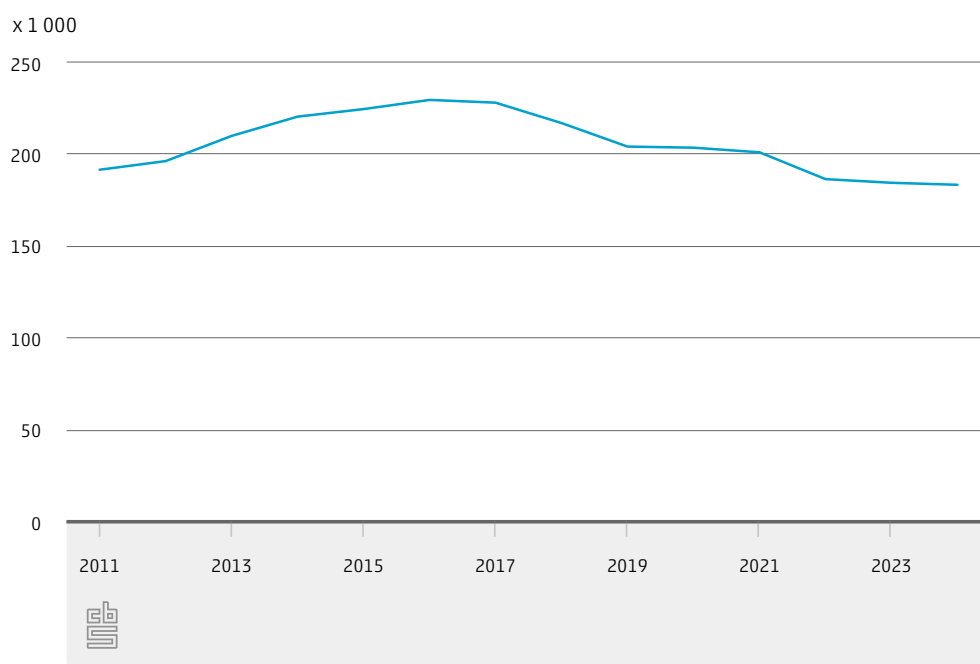
Het aantal minderjarige bijstandskinderen in Nederland is sinds 2016 voortdurend afgenomen. In 2023 leefden 33 duizend bijstandskinderen in armoede. Daarnaast waren er 108 duizend bijstandskinderen bijna arm. De groep bijna arme bijstandskinderen is jaarlijks gegroeid, terwijl het aantal kinderen in armoede afnam.

4.1 Aantal bijstandskinderen

Eind 2024 waren er 183 duizend minderjarige bijstandskinderen in Nederland, wat 5,7 procent is van alle kinderen onder de 18 jaar. Minderjarigen worden in de Landelijke Jeugdmonitor als bijstandskinderen beschouwd als op 31 december minimaal één ouder in het huishouden een bijstandsuitkering ontvangt. Hierbij tellen alle bijstandsgelateerde uitkeringen mee: algemene bijstand, [Bbz](#), [IOAZ](#), [IOAW](#) en [WWIK](#).

Eind 2024 waren er duizend minderjarige bijstandskinderen minder dan eind 2023. Hiermee daalde het aantal al acht jaar op rij. Tussen 2011 en 2016 nam het aantal minderjarige bijstandskinderen nog toe met 38 duizend.

4.1.1 Minderjarige bijstandskinderen, 31 december

Ruim 126 duizend van deze minderjarige bijstandskinderen leefden eind 2024 al drie jaar op rij in een gezin met een bijstandsuitkering. Dat betekent dat 2 op de 3 bijstandskinderen langdurig in deze situatie zaten.

2 op de 3

bijstandskinderen langdurig in
bijstandsgezin

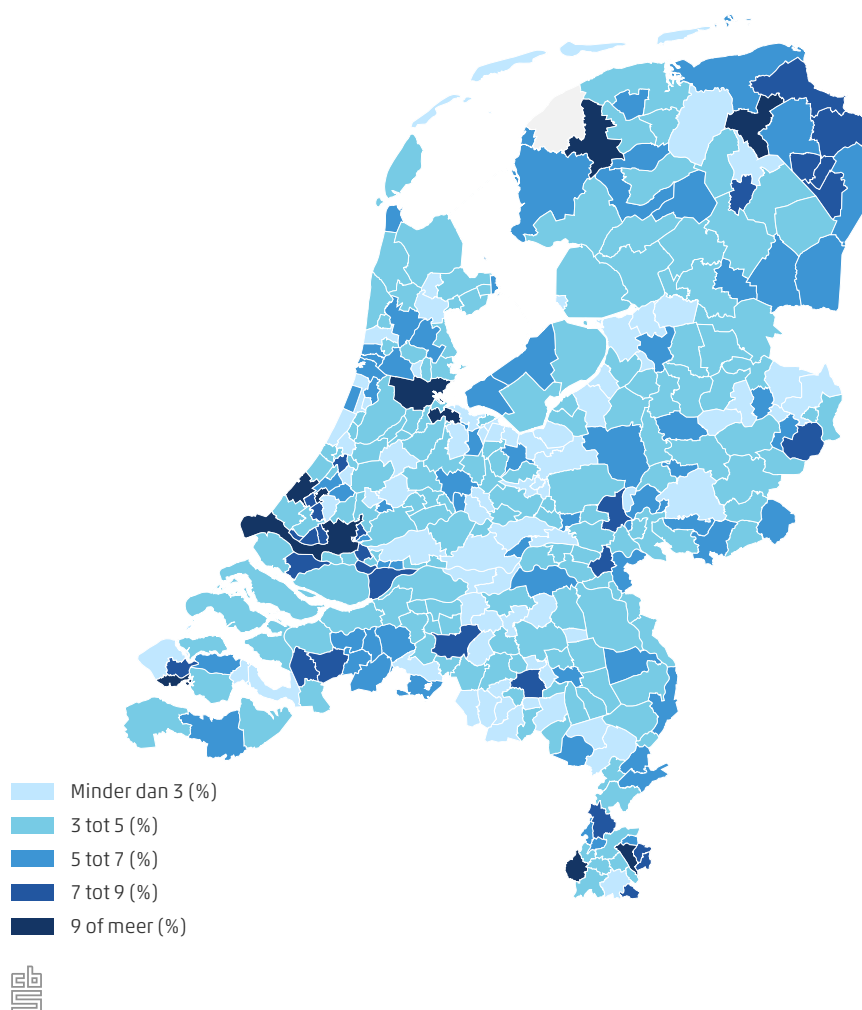

Meeste bijstandskinderen in Rotterdam

In Rotterdam woonden eind 2024 ruim 14 duizend minderjarige bijstandskinderen, 12,2 procent van alle minderjarige kinderen in die stad. Net als in 2023 was Rotterdam de gemeente met het hoogste aandeel bijstandskinderen, gevolgd door Heerlen (11,8 procent) en Amsterdam (9,9 procent). Ook Den Haag stond met 9,4 procent in de top tien van gemeenten met het hoogste aandeel bijstandskinderen.

Grote steden buiten de Randstad, zoals Groningen, stonden ook in de top tien. Utrecht niet, maar deze gemeente had met 6,7 procent wel een bovengemiddeld aandeel bijstandskinderen. In 74 gemeenten was het aandeel minderjarige bijstandskinderen minstens zo hoog als het landelijk gemiddelde (5,7 procent), in 268 gemeenten – dus in bijna 8 op de 10 gemeenten – was het aandeel juist kleiner. In gemeenten als Rozendaal, Bladel, Reusel-De Mierden en Urk was het aandeel kleiner dan 2 procent. Ook op de Waddeneilanden woonden weinig bijstandskinderen.

4.1.2 Minderjarige bijstandskinderen, 31 december 2024

4.2 Aantal bijstandskinderen in (bijna) armoede

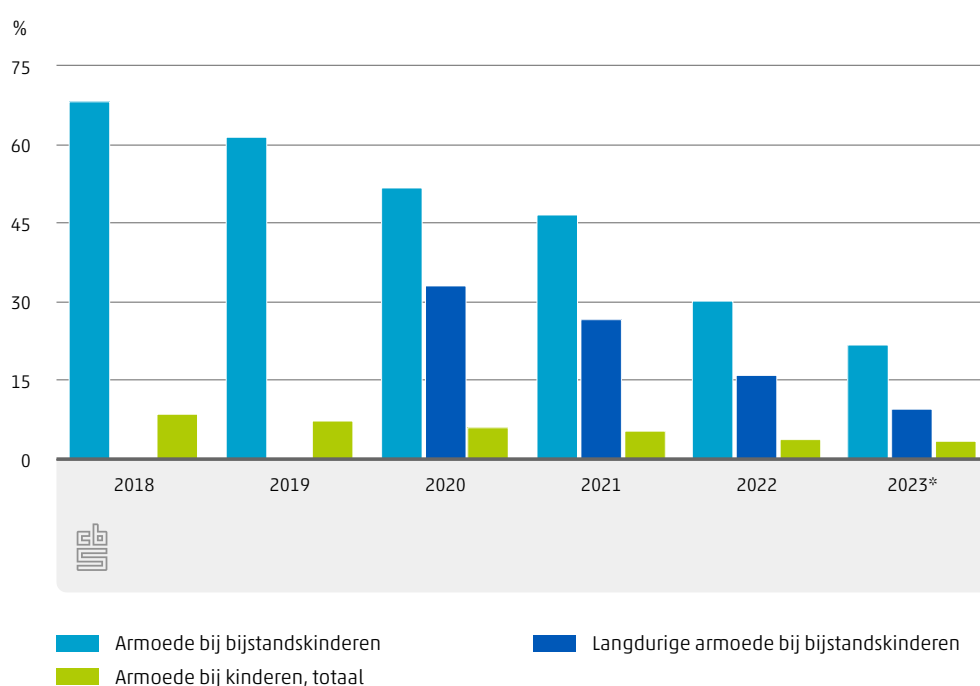
De cijfers in deze paragraaf komen uit het [Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek \(IIV\)](#). In dit onderzoek worden bijstandskinderen anders gedefinieerd dan in de Landelijke Jeugdmonitor. Het gaat hier om minderjarige kinderen die in een huishouden wonen waar een bijstandsuitkering het hele jaar door de belangrijkste bron van inkomen was. Het meest recente jaar waarvoor IIV-gegevens beschikbaar zijn, is 2023. In dat jaar waren er 150,8 duizend kinderen in een bijstandsgesin.

1 op de 5 bijstandskinderen groeit op in armoede

In 2023 groeiden ruim 115 duizend minderjarige kinderen in Nederland op in [armoede](#). Dat komt neer op 3,6 procent van alle minderjarige kinderen (CBS, 2024).¹⁾ Onder minderjarige kinderen die opgroeien in een huishouden dat voornamelijk van een bijstandsuitkering moest rondkomen, is het aandeel dat leeft in armoede fors hoger. Bijna 33 duizend bijstandskinderen groeiden in 2023 op in armoede, dat is 21,8 procent van alle bijstandskinderen.

In 2018 leefden nog 68,1 procent van de bijstandskinderen in armoede. Het aandeel arme bijstandskinderen is sindsdien jaarlijks geslonken. De afname was in verhouding het grootst in 2022, het jaar waarin voor het eerst [energietoeslag](#) uitgekeerd werd. Bijna 15 duizend bijstandskinderen leefden in 2023 al drie jaar op rij in armoede, dat betekent dat bijna de helft van de arme bijstandskinderen langdurig arm was.

4.2.1 Armoede bij minderjarige kinderen

De cijfers over armoede zijn berekend volgens de nieuwe meetmethode die door het CBS, CPB en NIBUD is ontwikkeld. De nieuwe armoedegrens vervangt eerder gebruikte grenzen om armoede te meten en houdt naast het inkomen, ook rekening met spaargeld en ander meteen inzetbaar bezit. Zie het rapport: [De nieuwe methode om armoede in Nederland te meten](#).

1) Anders dan op StatLine gaat dit hoofdstuk over de juridische kinderen (van de partner) van de hoofdkostwinner. De cijfers sluiten aan op de [tabel](#) die het CBS in 2024 publiceerde.

72% van de minderjarige
bijstandskinderen bijna arm

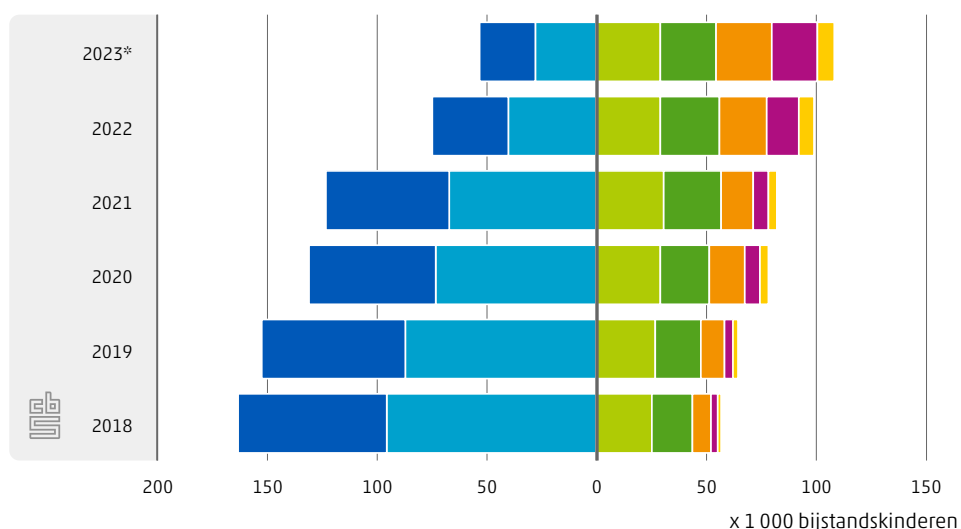

Ruim 100 duizend bijstandskinderen bijna arm

In 2023 waren er meer bijstandskinderen die net boven de armoedegrens leefden dan bijstandskinderen die arm waren. 108 duizend bijstandskinderen groeiden in 2023 op in een gezin met een inkomen tot 25 procent boven de armoedegrens en met weinig tot geen vermogensbuffer. Dat is 72 procent van alle minderjarige bijstandskinderen. Bijna arme bijstandskinderen zijn kinderen die niet in armoede leven, maar wel behoren tot een huishouden met weinig vermogen en net genoeg inkomen om de basisbehoeften te kunnen betalen. Bij bijna drie kwart van deze groep had het gezin een inkomen tot 15 procent boven de grens.

Het aantal bijna arme bijstandskinderen is jaarlijks gegroeid, met de sterkste toename in 2022. Tegelijkertijd nam het aantal arme bijstandskinderen af. Door de energietoeslag kwam een deel van deze groep net boven de armoedegrens uit, terwijl zij daar zonder toeslag onder zouden vallen.

4.2.2 Spreiding rond de armoedegrens bij bijstandskinderen

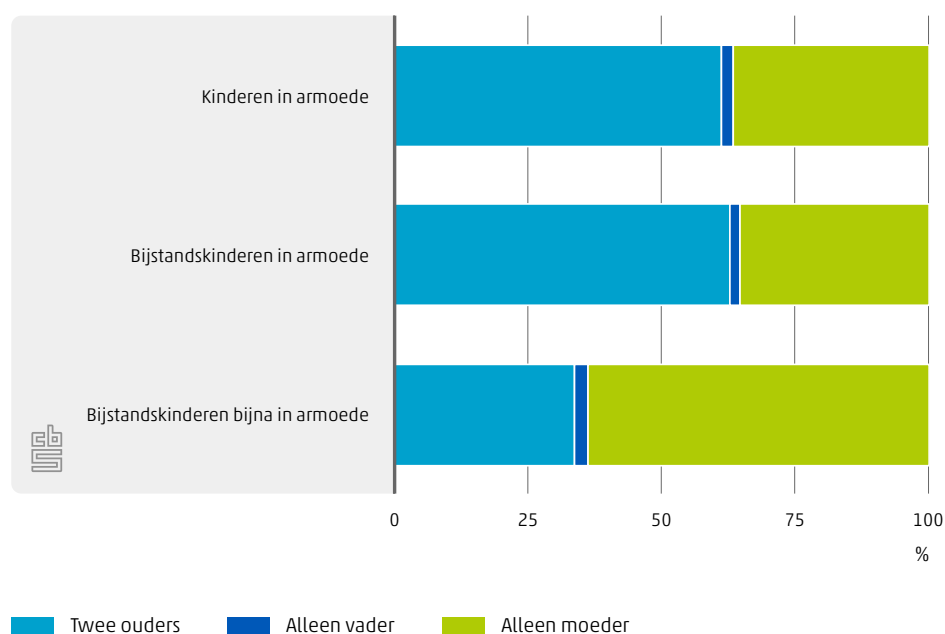

- Arm: tot 15% onder armoedegrens
- Arm: 15% onder armoedegrens of meer
- Bijna arm: tot 5% boven armoedegrens
- Bijna arm: 5 tot 10% boven armoedegrens
- Bijna arm: 10 tot 15% boven armoedegrens
- Bijna arm: 15 tot 20% boven armoedegrens
- Bijna arm: 20 tot 25% boven armoedegrens

Bijna twee derde van arme bijstandskinderen groeit op met twee ouders

Bij bijstandskinderen die in armoede leven zijn de ouders vaker bij elkaar dan bij bijstandskinderen die bijna arm zijn. 63 procent van de arme bijstandskinderen leefde in een tweoudergezin, terwijl dit bij de bijna arme kinderen 33 procent was. Bijna twee derde van de bijna arme bijstandskinderen groeide op in een eenoudergezin, meestal alleen met de (juridische) moeder.

4.2.3 Samenstelling huishouden van minderjarige kinderen, 2023

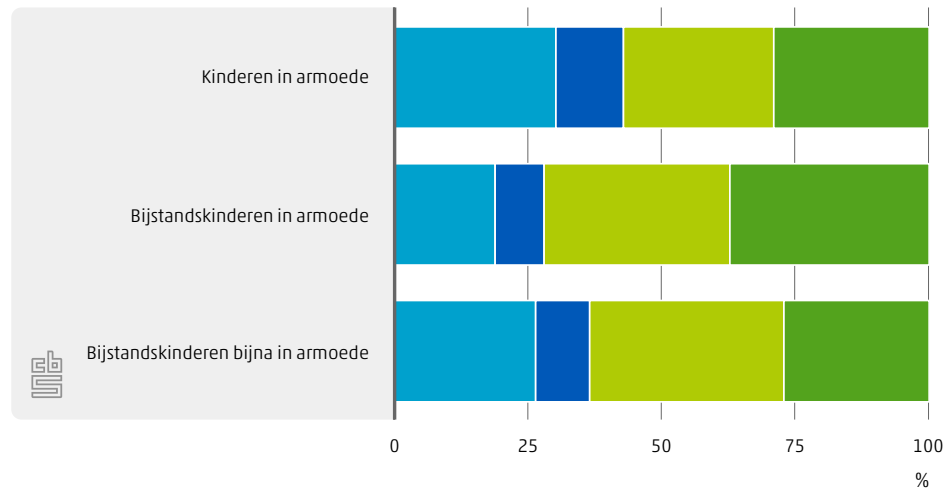

Arme bijstandskinderen relatief vaak in het buitenland geboren

De meeste minderjarige bijstandskinderen die opgroeien in armoede zijn geboren in Nederland (63 procent). De overige 37 procent is in het buitenland geboren en daarmee migrant. Bij bijna arme bijstandskinderen is deze verdeling iets anders; 73 procent is geboren in Nederland en 27 procent in het buitenland.

Hoewel veel bijstandskinderen in Nederland zijn geboren, hebben zij wel vaak een buitenlandse herkomst omdat minstens één ouder in het buitenland is geboren. Van de arme bijstandskinderen is 35 procent in Nederland geboren met twee ouders die in het buitenland zijn geboren, en 9 procent heeft één in het buitenland geboren ouder. De overige 19 procent is geboren in Nederland en heeft ouders die ook in Nederland zijn geboren. Onder de bijna arme bijstandskinderen was deze groep met 27 procent groter.

4.2.4 Herkomst van minderjarige kinderen, 2023

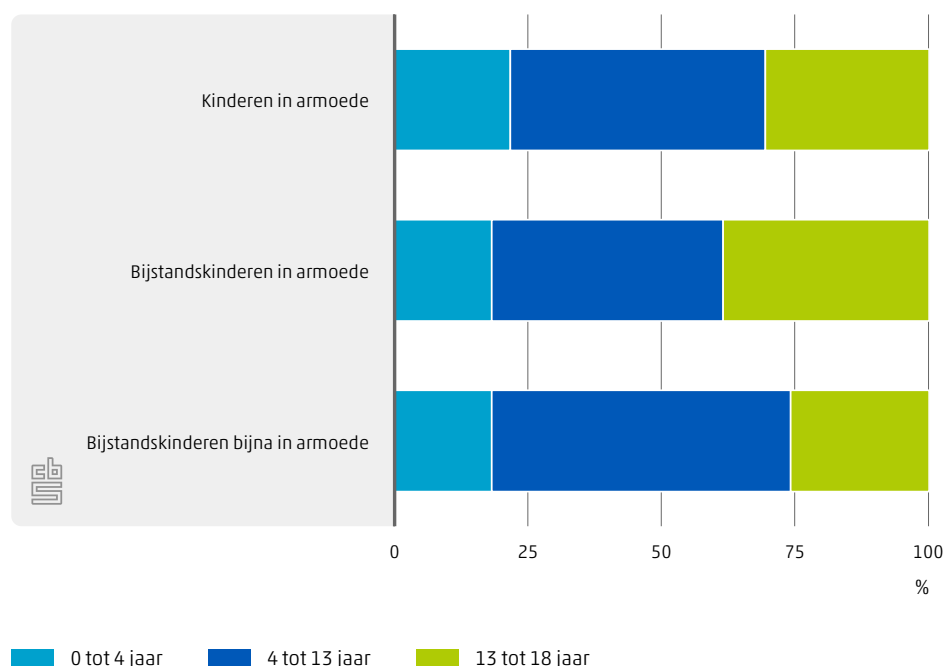

- Geboren in Nederland, 2 ouders geboren in Nederland
- Geboren in Nederland, 1 ouder geboren in het buitenland
- Geboren in Nederland, 2 ouders geboren in het buitenland
- Geboren in het buitenland

Meeste bijna arme bijstandskinderen in de basisschoolleeftijd

Van de bijstandskinderen die opgroeien in armoede is 18 procent jonger dan 4 jaar, 43 procent tussen de 4 en 13 jaar en 38 procent tussen de 13 en 18 jaar. Van de bijstandskinderen in een bijna arm gezin is een groter deel, namelijk 56 procent, tussen de 4 en 13 jaar. Een kwart is tussen de 13 en 18 jaar.

4.2.5 Leeftijd van minderjarige kinderen, 2023

4.3 Begrippen

Armoede

Een huishouden leeft in armoede als het onvoldoende financiële middelen heeft voor de minimale levensbehoeften. Als er na het betalen van de vaste lasten aan wonen, energie en zorg te weinig middelen (inkomen en eventueel spaargeld of ander direct te besteden bezit) overblijven voor de andere basisbehoeften, is een huishouden – en de mensen die er deel van uitmaken – arm. Aanvullende indicatoren om armoede te beschrijven zijn de verblijfsduur onder de armoedegrens, (problematische) schulden en het oordeel over de eigen financiële positie.

Bbz

Besluit bijstandverlening zelfstandigen.

Energietoeslag

Voor de energietoeslag 2022 kwamen huishoudens in aanmerking met een inkomen tot 120 procent van het sociaal minimum. De eenmalige toeslag werd uitgekeerd door gemeenten en bedroeg in beginsel 1 300 euro per adres. In sommige gemeenten werd de inkomensgrens nog iets hoger gelegd en/of werd maximaal 500 euro extra van de energietoeslag 2023 boven op de toeslag voor 2022 uitgekeerd. De energietoeslag is niet rechtstreeks waargenomen op basis van brondata, maar is geschat. Per gemeente is daarbij in ieder geval rekening gehouden met de toegepaste inkomensgrens ten opzichte van het sociaal minimum, eventuele toepassing van een vermogensgrens, afwijkende toeslagbedragen en een afwijkende leeftijdsgrens.

De energietoeslag is toegerekend aan alle huishoudens die daar recht op hadden. Dat kan een overschatting betekenen, omdat niet alle rechthebbenden de toeslag hebben aangevraagd. Bijstandsontvangers hoefden zelf geen aanvraag voor energietoeslag te doen, ze kregen die automatisch van hun gemeente.

In november en december 2022 ontvingen alle huishoudens in Nederland met een kleinverbruiksaansluiting bovendien 190 euro korting op de energierekening (380 euro in totaal).

IOAZ

Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikt gewezen zelfstandigen.

IOAW

Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers.

WWIK

Wet werk en inkomen kunstenaars.

4.4 Meer informatie en literatuur

Meer informatie

Cijfers over het aantal jongeren in bijstandsgezinnen naar leeftijd, kenmerken van huishoudens en regio zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over het percentage minderjarige kinderen in een bijstandsgezin naar regio zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Literatuur

CBS (2024). [Armoede in Nederland, 2018–2023](#). CBS-tabel.

5 School

Auteurs: Sascha de Breij, Lixin Lakeman, Linda Fernandez Beiro

Leerlingen in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs volgden in schooljaar 2024/'25 iets vaker een vmbo-opleiding dan een havo- of vwo-opleiding. Dit beeld is weinig veranderd de afgelopen jaren. Leerlingen met een havo- of vwo-diploma stroomden in 2024 vaker uit het onderwijs dan vmbo-gediplomeerden. Van de vmbo-gediplomeerden kozen meiden vaker voor een mbo-opleiding in de zorg en jongens vaker voor een opleiding in de (af)bouw, techniek en mobiliteit. De meerderheid van de vmbo-gediplomeerden vond dat het vmbo een goede basis bood voor hun mbo-opleiding.

5.1 Leerlingen in het derde leerjaar

In schooljaar 2024/'25 zaten ruim 190 duizend leerlingen in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs (exclusief praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs). Van deze leerlingen zat 52 procent op het vmbo, de anderen volgden havo (23 procent), vwo (22 procent) of een algemeen leerjaar havo/vwo (4 procent). Dit beeld is vergelijkbaar met voorgaande schooljaren. Meiden zaten minder vaak op het vmbo dan jongens (50 procent tegenover 53 procent).

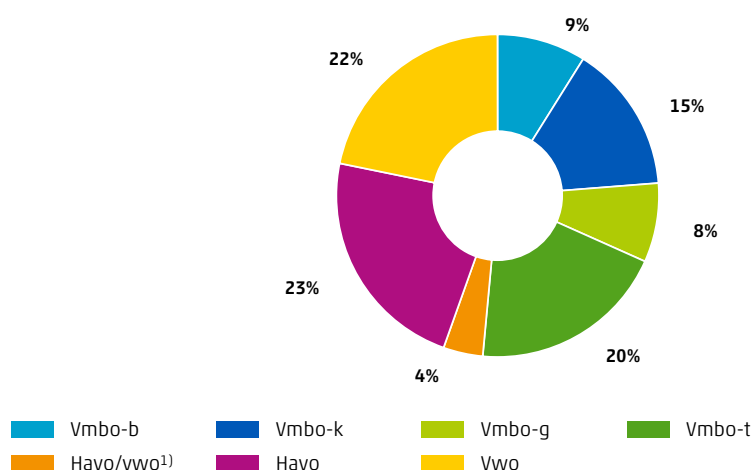
52% van de leerlingen in het derde leerjaar op het vmbo

Leerlingen in het vmbo zijn onderverdeeld in vier leerwegen: de beroepsgerichte leerweg (vmbo-b), de kadergerichte leerweg (vmbo-k), de gemengde leerweg (vmbo-g) en de theoretische leerweg (vmbo-t). In de beroepsgerichte en kadergerichte leerweg ligt de nadruk meer op het beroepsgerichte programma dan bij de gemengde en theoretische leerweg.

In schooljaar 2024/'25 volgde 24 procent van alle leerlingen in het derde leerjaar de beroepsgerichte of kadergerichte leerweg. Een vmbo-b-diploma geeft toegang tot mbo-niveau 2, en vmbo-k tot mbo-niveau 3 en 4. 28 procent van de leerlingen volgde de gemengde of theoretische leerweg. Een diploma voor vmbo-g en vmbo-t geeft toegang tot mbo-niveau 4 en, als er een extra vak gedaan is, ook tot de havo.

5.1.1 Leerlingen in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs, 2024/'25*

1) Havo/vwo is algemeen leerjaar 3

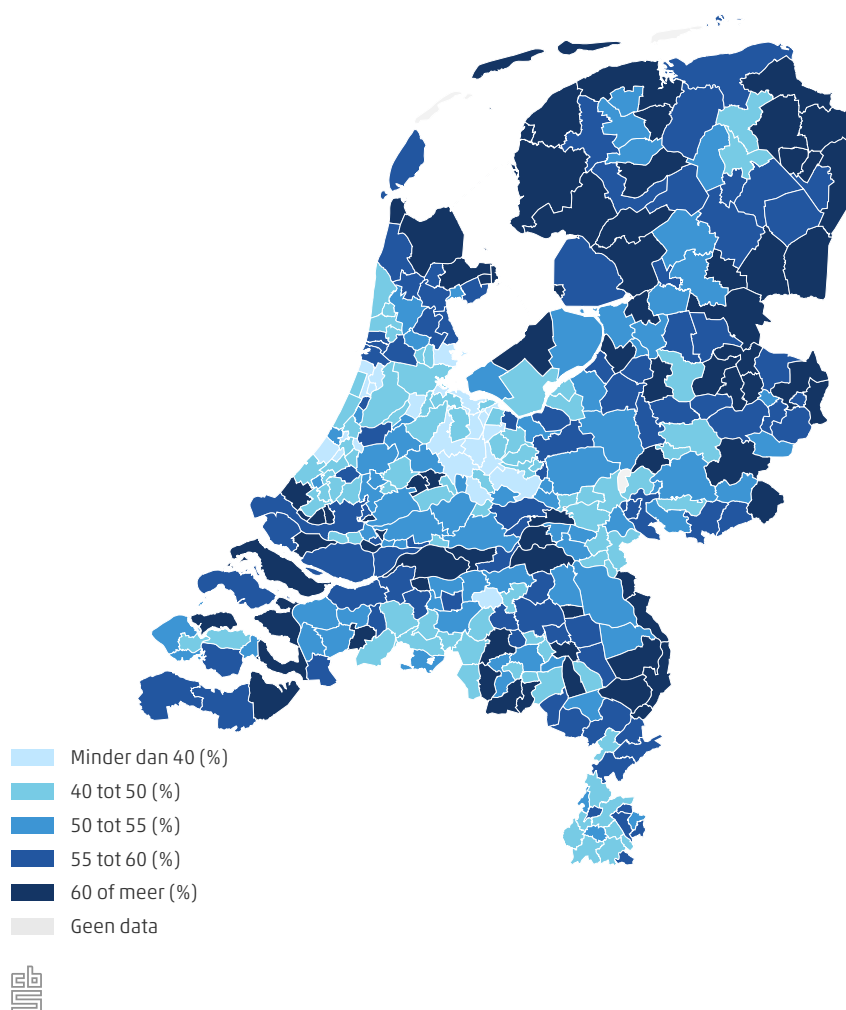
Relatief weinig vmbo'ers in Utrecht en Noord-Holland

In de provincies Utrecht en Noord-Holland volgden respectievelijk 43 en 46 procent van de leerlingen een vmbo-opleiding. Dat was lager dan het landelijke gemiddelde (52 procent). In Groningen (57 procent), Flevoland (57 procent), Overijssel (58 procent), Drenthe (58 procent) en Fryslân (60 procent) lag het percentage vmbo-leerlingen juist hoger dan gemiddeld. Bij de andere provincies zat tussen de 52 en 55 procent van de leerlingen op het vmbo.

Het aandeel vmbo'ers in het derde leerjaar verschilt ook per gemeente. In Pekela was dit met 73 procent het grootst, gevolgd door Harlingen en Almelo (beide 71 procent). Op Ameland lag dit percentage op 92 procent, maar daar ging het in totaal maar om een klein aantal leerlingen in leerjaar 3. Bloemendaal en Oegstgeest hadden met respectievelijk 21 en 22 procent het kleinste aandeel vmbo'ers.

De vier grootste gemeenten laten een wisselend beeld zien. In Rotterdam volgden relatief veel leerlingen een vmbo-opleiding (56 procent), terwijl dat in Utrecht en Amsterdam met respectievelijk 37 en 42 procent juist minder dan gemiddeld was. In Den Haag kwam het aandeel dat op het vmbo zat met 49 procent in de buurt van het landelijk gemiddelde.

5.1.2 Vmbo'ers in leerjaar 3 naar woongemeente, 2024/'25*

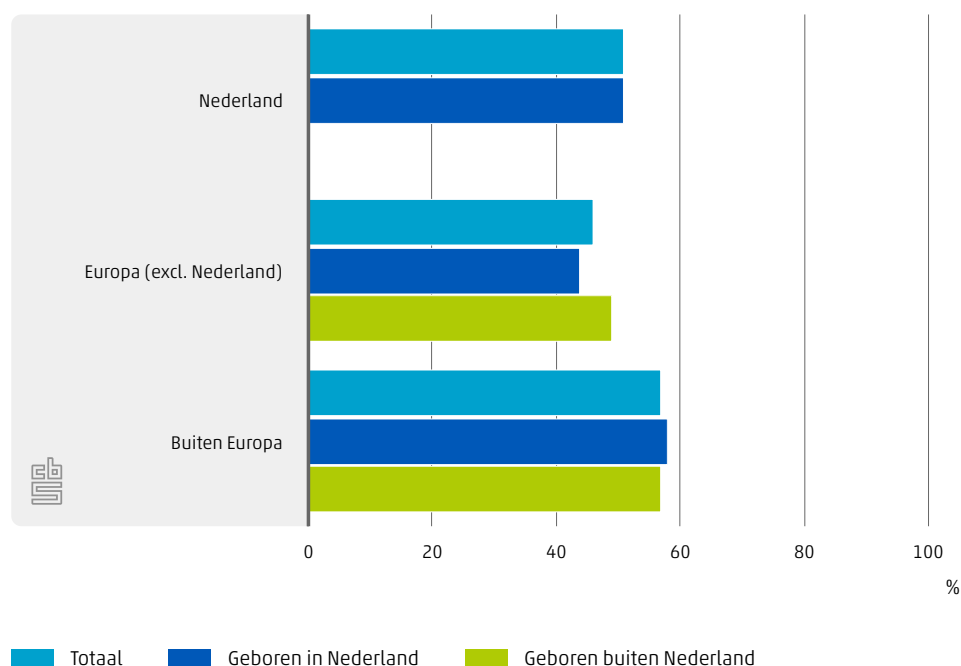

Leerlingen met een herkomstland buiten Europa vaker op het vmbo

Van de 190 duizend derdeklassers in het voortgezet onderwijs had 71 procent een Nederlandse herkomst. Dit zijn leerlingen die in Nederland zijn geboren én van wie de ouders in Nederland zijn geboren. In schooljaar 2024/'25 ging ruim de helft van hen naar het vmbo (51 procent).

Ruim 40 duizend derdeklassers hadden een buiten-Europese herkomst, van hen ging 57 procent naar het vmbo. Zij volgden dus vaker een vmbo-opleiding dan leerlingen met een Nederlandse herkomst. Leerlingen met een Europese herkomst gingen juist minder vaak naar het vmbo (46 procent), met name de leerlingen die zelf in Nederland zijn geboren (44 procent). Onder leerlingen met een herkomst buiten Europa was er nauwelijks verschil in vmbo-deelname tussen degenen die in Nederland zijn geboren (58 procent) en degenen die dat niet zijn (57 procent).

5.1.3 Vmbo'ers in leerjaar 3 naar herkomst, 2024/'25*

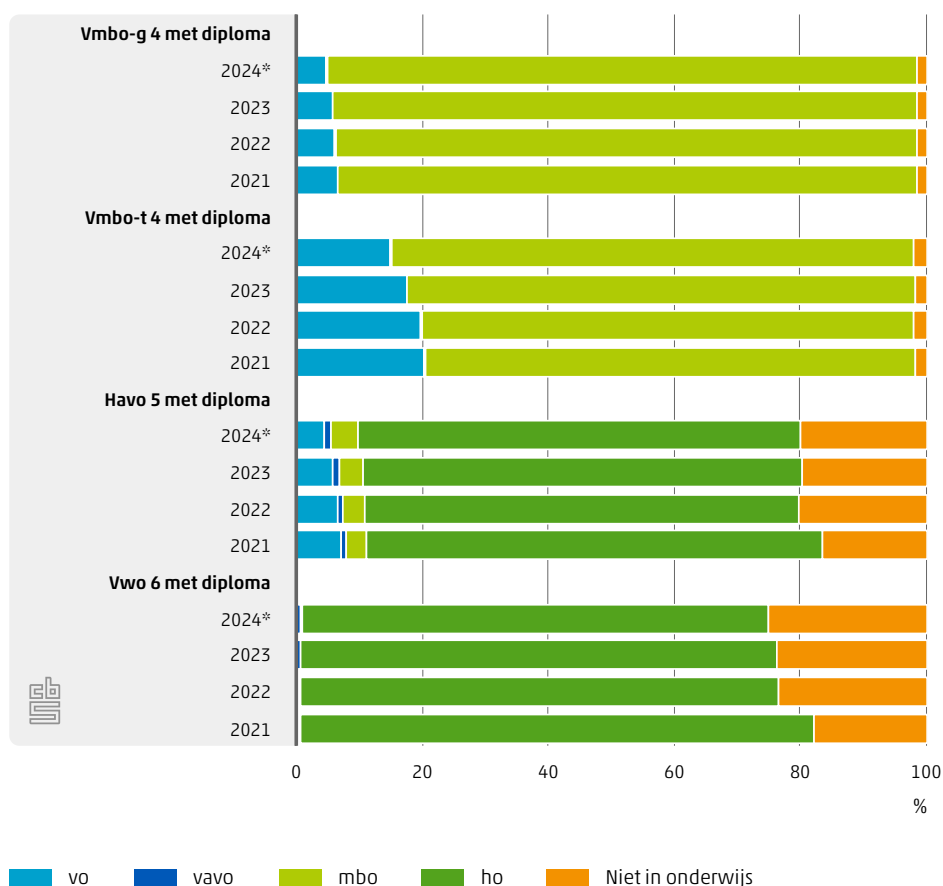
Meer havo- en vwo-gediplomeerden stromen uit het onderwijs

Na het behalen van een diploma in het voortgezet onderwijs stromen veel jongeren door naar een vervolgopleiding. Een deel van de gediplomeerden verlaat het onderwijs of gaat een opleiding volgen die niet door de overheid bekostigd wordt, bijvoorbeeld bij een particulier instituut of in het buitenland. Deze door-, in- en uitstroom uit het onderwijs is de afgelopen jaren veranderd.

Deze verandering geldt met name voor de havisten en vwo'ers. Zo is het aandeel havo-gediplomeerden dat een jaar later een hbo-opleiding volgde afgenomen van ruim 72 procent in 2021 naar ruim 70 procent in 2024. In 2024 verliet bijna 20 procent het onderwijs, in 2021 was dit nog ruim 16 procent. Bij de vwo-gediplomeerden is de doorstroom naar het hoger onderwijs in 2024 ten opzichte van 2021 gedaald met 7,5 procentpunten. Net als bij de havo stroomden in 2024 ten opzichte van 2021 meer vwo-gediplomeerden uit het onderwijs. Leerlingen stromen uit het onderwijs als ze bijvoorbeeld een tussenjaar nemen of gaan werken.

Van de vmbo-gediplomeerden volgde bijna iedereen het jaar erop een opleiding in het door de overheid bekostigd onderwijs. Dit is te verwachten, omdat leerlingen met een vmbo-diploma nog geen startkwalificatie hebben en daarmee nog kwalificatieplichtig zijn. In de afgelopen vier jaar bleef de doorstroom van vmbo-b/k-gediplomeerden naar voortgezet onderwijs, vavo en mbo ongeveer gelijk en is daarom niet in de onderstaande figuur opgenomen. Leerlingen met een vmbo-g en vmbo-t diploma stroomden in 2024 minder vaak door binnen het voortgezet onderwijs, en juist vaker naar het mbo dan in de jaren ervoor.

5.1.4 Doorstroom en uitstroom van vmbo-g/t-, havo- en vwo-ge diplomaerden

5.2 Studenten in het mbo

Van de leerlingen die in schooljaar 2023/'24 een vmbo-diploma haalden, stroomde bijna 91 procent door naar een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). In studiejaar 2024/'25 telde het mbo in totaal ruim 407 duizend studenten (exclusief extranei) jonger dan 25 jaar. De meesten volgden een opleiding op het gebied van Zorg en welzijn. Vergeleken met 2021/'22 is de studiekeuze van mbo'ers nagenoeg gelijk gebleven. Alleen het aandeel mbo-studenten dat een opleiding volgde in Voedsel, natuur en leefomgeving is met 3 procentpunten gestegen.

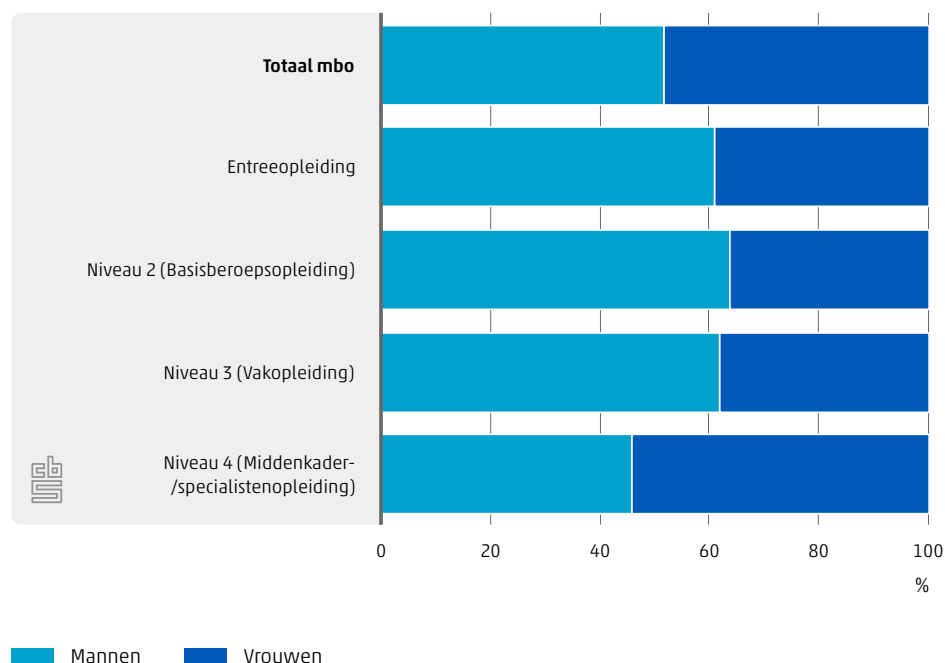
407 duizend jongeren in het mbo
in studiejaar 2024/'25*

Vrouwen vaker op mbo-niveau 4 dan mannen

In studiejaar 2024/'25 was 52 procent van de mbo-studenten man en 48 procent vrouw. Mannen volgen relatief vaker een entree-, niveau 2 of niveau 3 opleiding, terwijl vrouwen vaker een opleiding op niveau 4 volgden. Op niveau 2 was bijvoorbeeld 64 procent van de studenten man, terwijl mannen op niveau 4 met 46 procent in de minderheid waren.

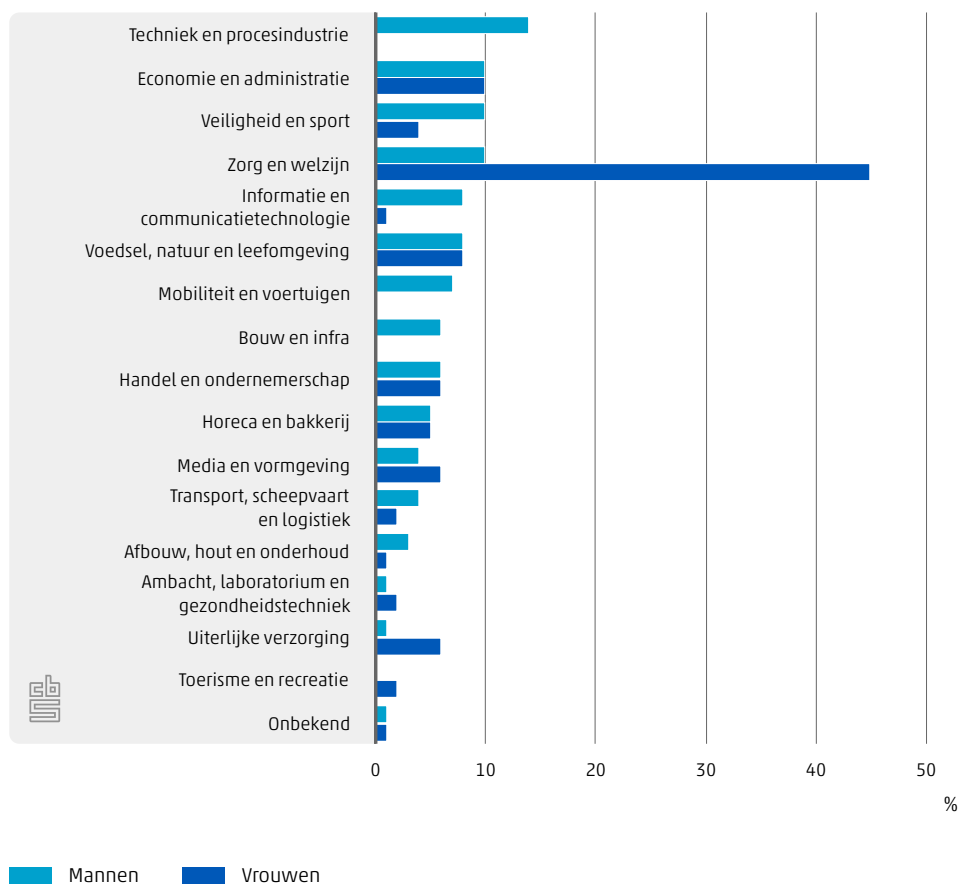
5.2.1 Verdeling naar geslacht per mbo-niveau, 2024/'25*

Vrouwen oververtegenwoordigd in zorgopleidingen

Er zijn grote verschillen tussen mannen en vrouwen en de studierichtingen die zij kiezen binnen het mbo. Van de vrouwen volgde 45 procent in 2024/'25 een opleiding in Zorg en welzijn, terwijl dat bij de mannen 10 procent was. Ook de richting uiterlijke verzorging wordt vaker door vrouwen dan mannen gevolgd. Daarentegen volgde bijna de helft van de mannen een opleiding in de richtingen bouw en afbouw, techniek, mobiliteit, informatie, of veiligheid en sport. In de handel, economie, horeca en voedselopleidingen waren mannen en vrouwen gelijk vertegenwoordigd.

5.2.2 Geslacht mbo-studenten naar domeincode, 2024/'25*

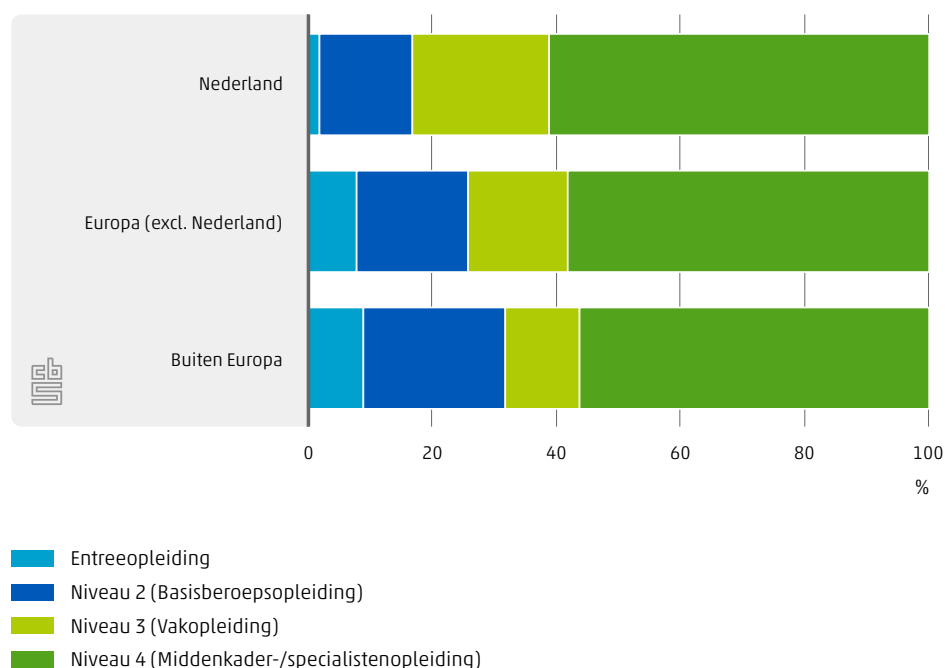
Ruim twee derde van mbo'ers heeft een Nederlandse herkomst

Van de 407 duizend mbo'ers in studiejaar 2024/'25 had het merendeel een Nederlandse herkomst (69 procent). Dit zijn studenten die in Nederland zijn geboren én van wie de ouders in Nederland zijn geboren. Ruim 103 duizend studenten hadden een buiten-Europese herkomst, van hen was 68 procent in Nederland geboren.

Jongeren met een buiten-Europese herkomst volgden minder vaak een mbo-niveau 4 opleiding (56 procent) dan jongeren met een Nederlandse herkomst (61 procent). Jongeren met een Europese herkomst gingen iets vaker naar een mbo-niveau 4 opleiding (58 procent) dan jongeren met een buiten-Europese herkomst, maar evengoed minder vaak dan jongeren met een Nederlandse herkomst.

Ook de studierichting die jongeren in het mbo kiezen, verschilt naar herkomst. Zo volgde 16 procent van de jongeren met een buiten-Europese herkomst in 2024/'25 een opleiding in de richting Economie en administratie. Dit is vaker dan jongeren met een andere Europese herkomst (13 procent) en een Nederlandse herkomst (8 procent). Ook kozen jongeren met een buiten-Europese herkomst vaker voor een mbo-opleiding in de richting Zorg en welzijn (33 procent), dan jongeren met een Nederlandse herkomst (25 procent) of andere Europese herkomst (20 procent).

5.2.3 Mbo'ers naar herkomst en niveau, 2024/'25*

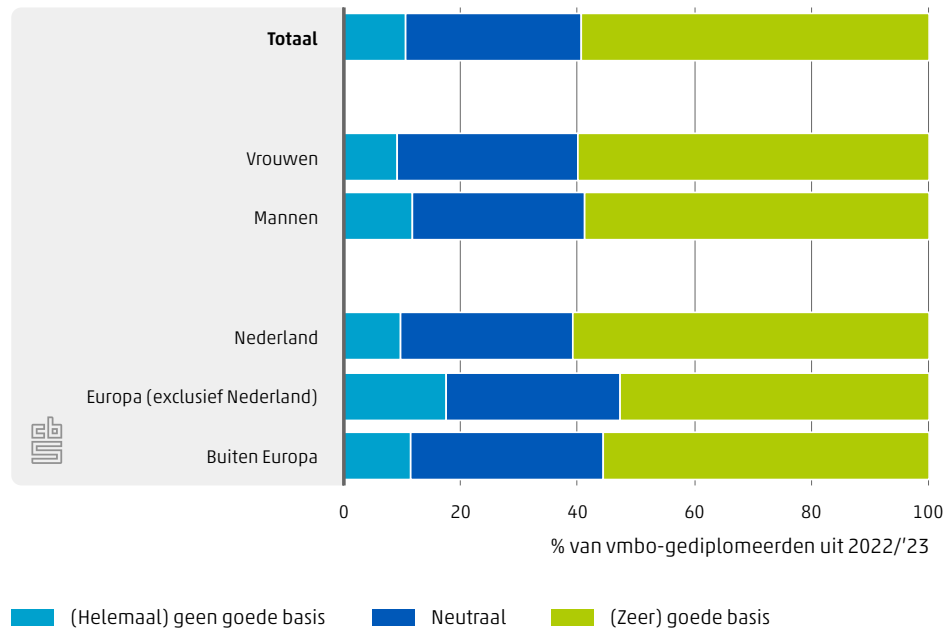
5.3 Ervaren overgang van vmbo naar mbo

Uit paragraaf 5.2 blijkt dat het merendeel van de vmbo-ge diplomaerden doorstroomt naar het mbo. In deze paragraaf wordt, op basis van het [Schoolverlatersonderzoek \(SVO\) 2024](#), ingegaan op hoe studenten deze overgang ervaren. Het gaat hierbij om studenten die in het schooljaar 2022/'23 zijn geslaagd voor hun diploma en in het najaar van 2024 hebben deelgenomen aan het onderzoek. Vragen die in deze paragraaf aan bod komen zijn: hoe ervaren studenten de aansluiting tussen vmbo en mbo? En zouden mbo-ge diplomaerden, als ze de keuze opnieuw mochten maken, dezelfde opleiding kiezen?

Meerderheid van de jongeren vond het vmbo een goede basis voor het mbo

Omdat vmbo-leerlingen nog geen startkwalificatie hebben, zijn ze verplicht door te stromen naar vervolgonderwijs. Het vmbo vormt dan ook de basis voor een vervolgopleiding op havo- of mbo-niveau. Van de vmbo-leerlingen die in 2022/'23 hun diploma behaalden en daarna een mbo-opleiding begonnen, vond 59 procent dat het vmbo een goede basis bood voor hun vervolgopleiding. 30 procent stond hier neutraal tegenover en 11 procent vond dat het vmbo geen goede basis was. Jongens zeiden iets vaker dan meiden dat de opleiding geen goede basis vormde. Ook jongeren met een Europese herkomst vonden vaker dan jongeren met een Nederlandse of Buiten-Europese herkomst dat het vmbo geen goede basis was.

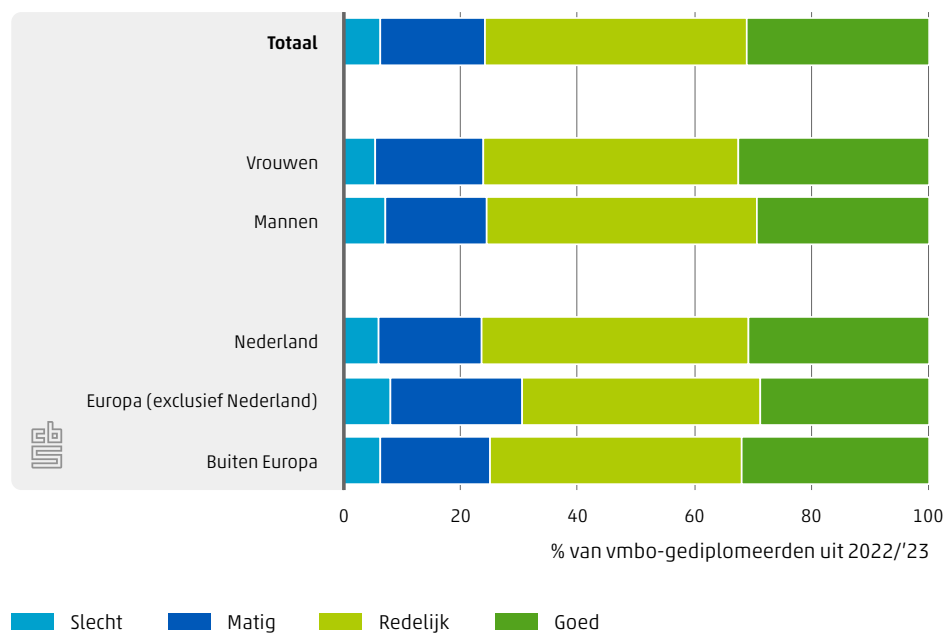
5.3.1 De vmbo-opleiding als basis voor de mbo-opleiding, 2024

Meiden ervaren de vmbo-mbo-aansluiting vaker als goed dan jongens

De aansluiting tussen de vmbo-opleiding en de mbo-opleiding werd door 31 procent van de studenten als goed ervaren, en door 45 procent als redelijk. 24 procent beoordeelde de aansluiting als matig of slecht. Jongeren met een Europese herkomst (exclusief Nederland) waren hierover iets negatiever dan jongeren met een Nederlandse of Buiten-Europese herkomst. Meiden vinden de aansluiting vaker goed dan jongens.

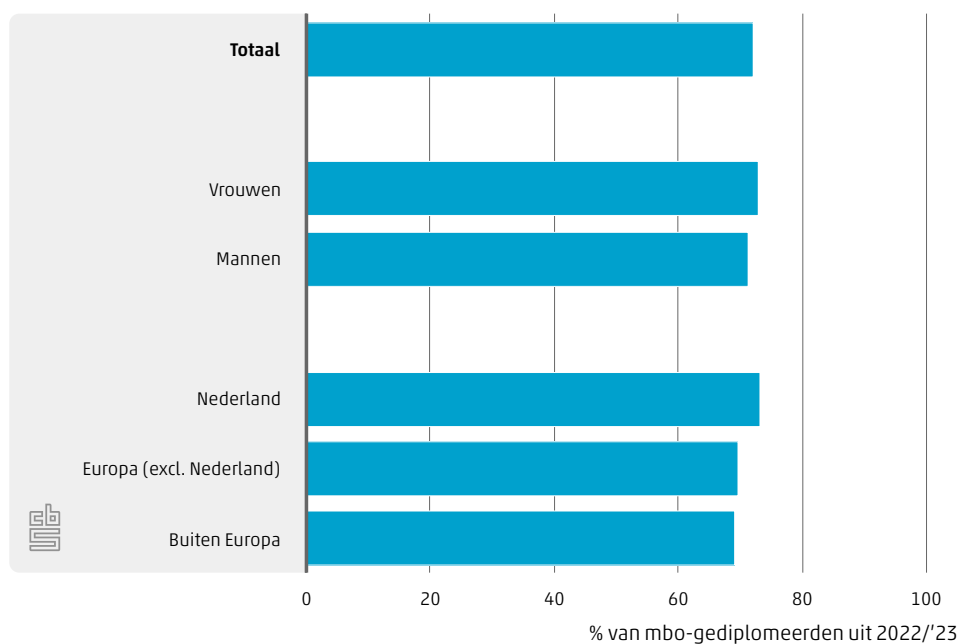
5.3.2 Aansluiting tussen vmbo-opleiding en mbo-opleiding, 2024

7 op de 10 mbo-gediplomeerden zou dezelfde opleiding opnieuw kiezen

Een meerderheid van de mbo-gediplomeerden kijkt tevreden terug op hun opleidingskeuze: ruim 7 op de 10 zouden achteraf dezelfde mbo-opleiding opnieuw kiezen. Dat geldt voor vrouwen net iets vaker dan voor mannen. Ook zijn er verschillen tussen herkomstgroepen: jongeren met een Nederlandse herkomst zouden vaker hun opleiding opnieuw kiezen dan jongeren met een herkomst buiten Nederland.

5.3.3 Achteraf opnieuw de mbo-opleiding kiezen, 2024

5.4 Begrippen

Bekostigd onderwijs

Onderwijs dat wordt bekostigd door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Domein

Op basis van de Herzene Kwalificatiestructuur (HKS) kan een opleidingscode (crebocode) in het mbo ingedeeld worden in een domein. Dit is een ordening van verwante mbo-opleidingen. Crebocode wordt bij domein ingedikte in 18 klassen.

Extranei

Studenten die alleen staan ingeschreven om examen(s) te doen, zij volgen dus geen onderwijs.

Havo

De havo is een onderwijssoort in het voortgezet onderwijs die vooral bedoeld is als voorbereiding op het hoger beroepsonderwijs. Met een havo-diploma is het tevens mogelijk om door te stromen naar het vijfde leerjaar van het vwo. De havo heeft vijf leerjaren. In de tweede fase (leerjaren 4 en 5) kiezen leerlingen uit vier profielen.

Herkomstland

Het herkomstland geeft aan in welk land iemand geboren is of waar diens ouders geboren zijn. De herkomst van personen die in het buitenland zijn geboren wordt bepaald door hun eigen geboorteland. Bij personen die in Nederland geboren zijn, wordt de herkomst bepaald door het geboorteland van de ouders. Wanneer beide ouders in het buitenland zijn geboren, is het geboorteland van de moeder leidend in het bepalen van de herkomst. De geboortegegevens van de moeder zijn vaker bekend dan die van de vader. Wanneer de moeder in Nederland is geboren of het geboorteland van de moeder onbekend is, dan wordt het geboorteland van de vader gebruikt. Het kan in enkele gevallen voorkomen dat het herkomstland van een leerling niet bepaald kan worden. In dit hoofdstuk zijn deze leerlingen samengevoegd bij de categorie Buiten Europa (geboren buiten Nederland).

Mbo

Het mbo bestaat uit 4 niveaus:

- Entreeopleiding
- Niveau 2 (basisberoepsopleiding)
- Niveau 3 (vakopleiding)
- Niveau 4 (middenkaderopleiding en specialistenopleiding).

Onderwijssoorten

vso = voortgezet speciaal onderwijs

vmbo = voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs

havo = hoger algemeen voortgezet onderwijs

vwo = voorbereidend wetenschappelijk onderwijs

mbo = middelbaar beroepsonderwijs

vavo = voortgezet algemeen volwassenenonderwijs

hbo = hoger beroepsonderwijs

wo = wetenschappelijk onderwijs

ho = hoger onderwijs. Hieronder vallen hbo en wo.

Startkwalificatie

Een startkwalificatie is een diploma op minimaal havo-, vwo- of mbo-niveau 2.

Een startkwalificatie wordt gezien als het minimale niveau dat nodig is voor een volwaardige plaats op de arbeidsmarkt. Jongeren van 16 tot 18 jaar die nog geen startkwalificatie hebben behaald, zijn kwalificatieplichtig.

Vmbo

Het vmbo bestaat uit vier leerwegen:

- de basisberoepsgerichte leerweg (vmbo-b)
- de kaderberoepsgerichte leerweg (vmbo-k)
- de gemengde leerweg (vmbo-g)
- de theoretische leerweg (vmbo-t)

Vmbo-b is de vooropleiding voor de basisberoepsopleiding (niveau 2) van het mbo. Vmbo-k is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding (niveau 3) en de middenkaderopleiding (niveau 4) van het mbo.

Vmbo-g en vmbo-t hebben een vergelijkbaar niveau en vormen het hoogste niveau binnen het vmbo. In tegenstelling tot vmbo-t, volgen leerlingen op vmbo-g ook een beroepsgericht vak. Met deze opleidingen kan worden ingestroomd in de middenkaderopleiding (niveau 4) van het mbo. Het is na diplomering, met een extra vak, tevens mogelijk om vanuit vmbo-g en vmbo-t door te stromen naar het vierde leerjaar van de havo.

Vwo

Het vwo is een onderwijssoort in het voortgezet onderwijs, die vooral bedoeld is als voorbereiding op het wetenschappelijk onderwijs (wo). Het vwo heeft zes leerjaren. Leerlingen kunnen in de tweede fase (leerjaren 4, 5 en 6) kiezen uit vier profielen. Het vwo kent twee onderwijssoorten: het atheneum en het gymnasium. Op het gymnasium krijgen alle leerlingen Grieks en Latijn in de onderbouw en minimaal één van deze klassieke talen in de bovenbouw.

5.5 Meer informatie en literatuur

Meer informatie

Onderwijscijfers van de groep tot 25 jaar zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over het percentage derdejaars leerlingen in het vmbo naar regio zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over gediplomeerden in het voortgezet onderwijs zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over door- en uitstroom in het voortgezet onderwijs zijn te vinden op [StatLine](#).

Cijfers en achtergrondinformatie over de herkomst van leerlingen en studenten zijn te vinden in hoofdstuk 3 van het [Jaarrapport Integratie en Samenleven](#).

Meer informatie over het Schoolverlatersonderzoek is te vinden in de [onderzoeksbeschrijving](#).

6 Werk

Auteur: Jannes Kromhout

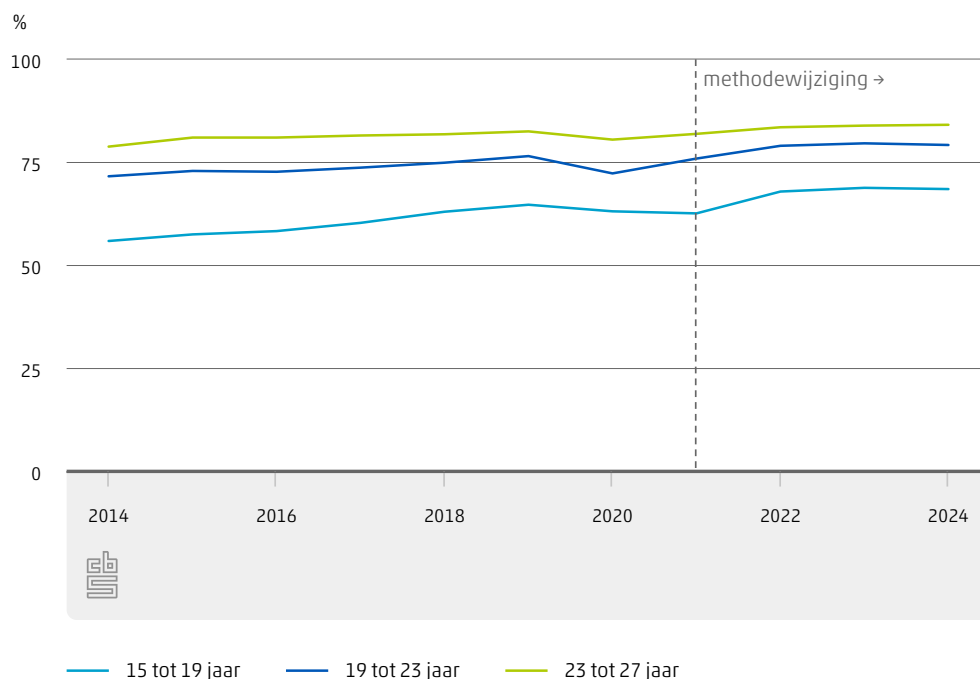
In 2024 nam het percentage werkende jongeren licht af. In totaal waren er ruim 2 miljoen jongeren aan het werk. Daarvan wilden er 279 duizend meer uren werken en waren daarvoor beschikbaar. Van de niet-werkende jongeren waren er 177 duizend op zoek naar werk en beschikbaar. Van hen wilden de niet-onderwijsvolgenden de meeste uren (extra) gaan werken. Ruim driekwart van de jonge werknemers is tevreden met hun baan. Ook zeggen ze goede leidinggevers, een goed salaris en werkzekerheid de belangrijkste arbeidsvoorwaarden te vinden.

6.1 Arbeidsdeelname

In 2024 waren er 2,6 miljoen jongeren tussen de 15 en 27 jaar in Nederland. Jongeren in deze leeftijdsgroep volgen vaak nog een opleiding of maken de overgang naar de arbeidsmarkt. Het percentage jongeren met betaald werk, de nettoarbeidsparticipatie, was 77,7 procent. Dat is iets lager dan in 2023, toen 77,9 procent van de jongeren aan het werk was. Hiermee kwam er een einde aan de toename van de arbeidsdeelname sinds 2014, met uitzondering van een daling aan het begin van de coronapandemie in 2020. De arbeidsparticipatie onder jongeren is wel nog steeds hoog in vergelijking met 2014 (69,0 procent).

De arbeidsdeelname ligt over het algemeen hoger bij jongeren die ouder zijn. In 2024 had 68,5 procent van de 15- tot 19-jarigen werk, bij de 19- tot 23-jarigen was dit 79,2 procent en bij de 23- tot 27-jarigen 84,1 procent. De arbeidsdeelname nam in de afgelopen tien jaar in alle drie de leeftijdsgroepen toe, maar het sterkst bij de jongeren van 15 tot 19 jaar. In 2014 had 55,9 procent van hen betaald werk. Vaak gaat het bij deze groep om jongeren met een bijbaan naast hun school of opleiding.

6.1.1 Nettoarbeidsparticipatie jongeren

Nieuwe meetmethode

Naar aanleiding van een nieuwe EU-verordening is de meetmethode van de Enquête beroepsbevolking (EBB) aangepast. De aanpassing is bedoeld om de gegevens over de beroepsbevolking internationaal beter op elkaar af te stemmen. Een gevolg van de methodewijziging is dat uitkomsten vanaf het verslagjaar 2021 niet zonder meer vergeleken kunnen worden met de resultaten volgens de oude methode. Vandaar dat het CBS de cijfers over de beroepsbevolking van 2013 tot en met 2020 opnieuw heeft berekend. Dat geldt voor de kernvariabelen, maar niet voor uitsplitsingen naar subgroepen of achtergrondkenmerken. Daar waar de uitkomsten niet zonder meer vergelijkbaar zijn met eerdere jaren wordt dit in de tekst aangegeven of alleen een vergelijking gemaakt van 2021 tot en met 2024.

Over de nieuwe meetmethode zijn meerdere publicaties verschenen. Zie bijvoorbeeld:

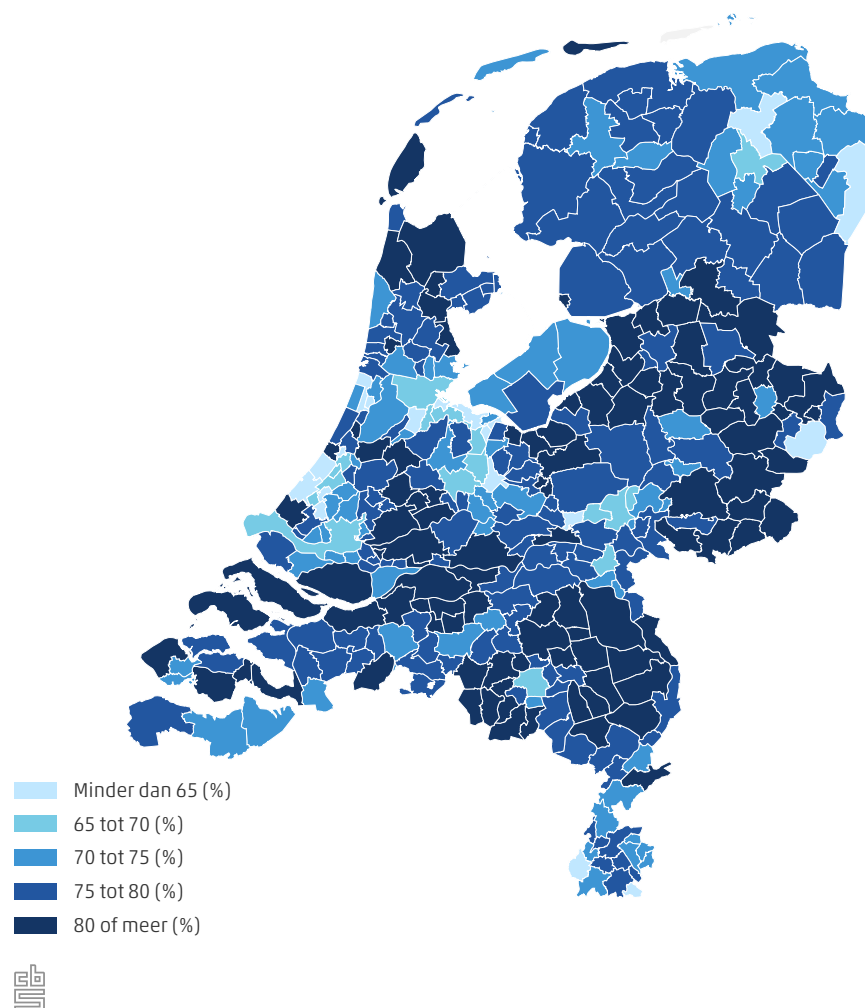
- [Nieuwe meetmethode van invloed op beroepsbevolkingscijfers](#)
- [Meer werklozen, maar ook meer werkenden met nieuwe meetmethode](#)
- [Kwartaalcijfers over de beroepsbevolking op basis van een structureel tijdreeksmodel](#)

Jongeren uit Staphorst en Urk het vaakst aan het werk

In 2023 hadden jongeren van 15 tot 27 jaar het vaakst betaald werk in de gemeenten Staphorst en Urk, met een nettoarbeidsparticipatie van respectievelijk 88,2 en 86,3 procent. Ook in Rijssen-Holten, Reusel-De Mierden, Tubbergen, Oirschot, Scherpenzeel, Dinkelland, Horst aan de Maas en Barneveld ligt de arbeidsparticipatie hoog: tussen de 85 en 86 procent. Hoewel er geen gemeente uit Zeeland in de top tien staat, is het wel de provincie met de hoogste nettoarbeidsparticipatie onder jongeren.

De arbeidsparticipatie onder jongeren is het laagst in Groningen, Zuid-Limburg en de Randstad. In deze regio's hadden acht gemeenten een arbeidsparticipatie van minder dan 60 procent: Vaals, Maastricht, Wassenaar, Laren (NH.), Delft, Bloemendaal, Diemen en Oegstgeest. Ook in Wageningen lag het percentage werkende jongeren onder de 60 procent.

6.1.2 Nettoarbeidsparticipatie jongeren (15 tot 27 jaar), 2023*

Nettoarbeidsparticipatie op basis van registerinformatie

Om de nettoarbeidsparticipatie per gemeente te berekenen is informatie uit registers gebruikt. De cijfers zijn gebaseerd op data uit het Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB) van het CBS, zoals Banen en lonen op basis van de Polisadministratie, en het Integraal Inkomens- en Vermogensonderzoek (IIV). De cijfers hebben betrekking op oktober 2023 en hebben een voorlopig karakter. Voor de uitsplitsing naar gemeenten is de gemeentelijke indeling van 1 januari 2024 gebruikt.

De populatie betreft alle jongeren van 15 tot 27 jaar die op 1 oktober 2023 geregistreerd stonden in de Basisregistratie Personen. Mensen die in Nederland wonen en in het buitenland werken, worden ook meegerekend als werkzaam wanneer zij hiervan melding maken in de aangifte inkomstenbelasting in Nederland. Dit is niet altijd het

geval, waardoor de feitelijke arbeidsdeelname onderschat kan worden. Dit geldt vooral voor gemeenten die aan de grens met Duitsland of België liggen.

177 duizend jongeren van 15 tot 27 jaar werkloos in 2024

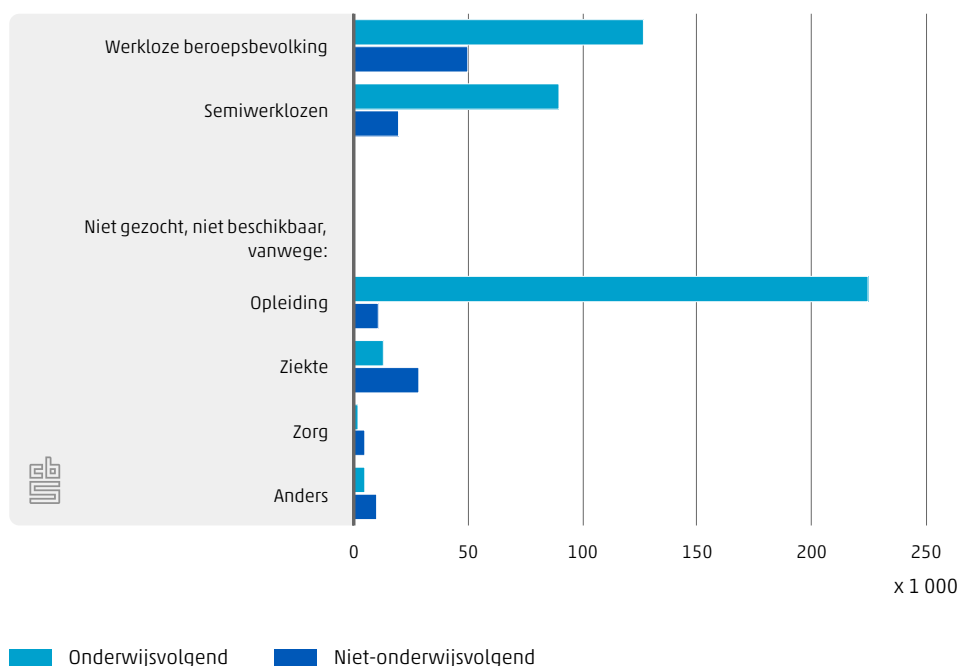

287 duizend jongeren beschikbaar en/of op zoek naar werk

Naast de ruim 2 miljoen jongeren van 15 tot 27 jaar met werk in 2024, waren er 589 duizend jongeren die geen betaald werk hadden. Deze groep bestaat uit verschillende deelgroepen. Er waren 177 duizend werkloze jongeren. Zij hebben recent naar werk gezocht en zijn daarvoor ook direct beschikbaar. Daarnaast waren 110 duizend jongeren semiwerkloos. Semiwerklozen zijn personen die op korte termijn beschikbaar zijn voor werk, maar niet hebben gezocht, óf wel hebben gezocht, maar niet snel beschikbaar zijn. Ruim driekwart van de (semi)werklozen volgde nog onderwijs.

De overige 302 duizend jongeren die geen werk hadden, waren niet op zoek én niet beschikbaar voor werk. De voornaamste reden daarvoor was het volgen van een opleiding of studie (236 duizend). Daarnaast waren 42 duizend jongeren vanwege ziekte niet op zoek en niet beschikbaar voor werk, waarbij de meesten (29 duizend) niet-onderwijsvolgend waren. Voor een kleinere groep was dit vanwege zorg voor familie (7 duizend).

6.1.3 Niet-werkende jongeren (15 tot 27 jaar), 2024

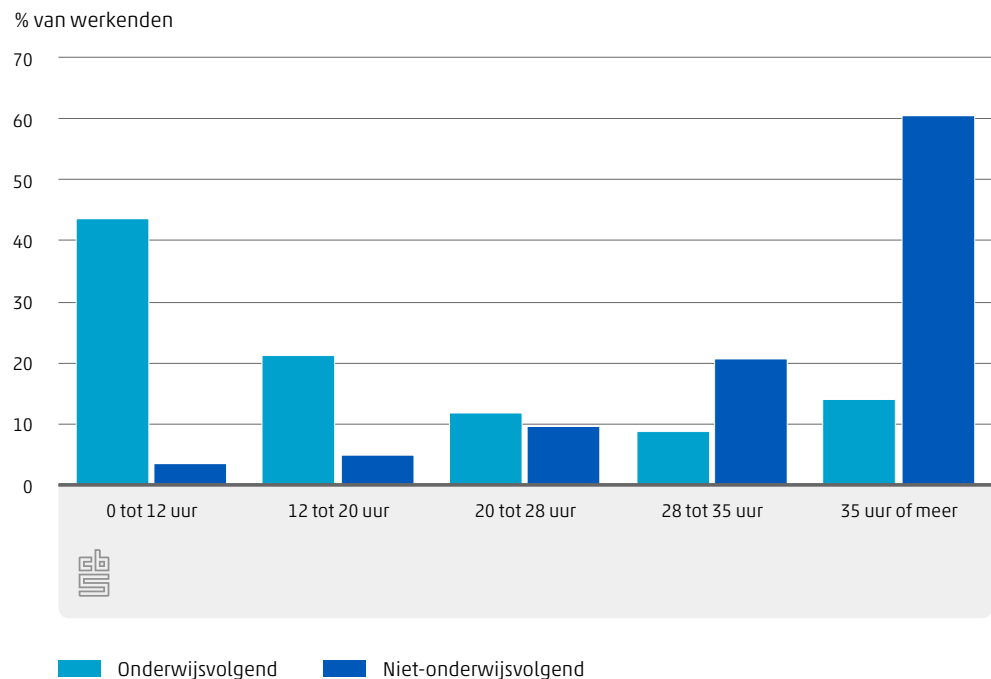

6.2 Arbeidsduur

Van de niet-onderwijsvolgende jongeren van 15 tot 27 jaar met betaald werk, werkte ruim 60 procent voltijds (35 uur of meer per week) in 2024. Jonge mannen werken vaker voltijds dan jonge vrouwen. Ook werkt 21 procent van de niet-onderwijsvolgenden in een grote deeltijdbaan van 28 tot 35 uur per week. Minder dan 10 procent werkt tot 20 uur per week.

Bij de onderwijsvolgende jongeren met werk is het juist omgekeerd. Zij hebben vaker kleinere deeltijdbanen: bijna twee derde werkt tot 20 uur per week. Een kleiner deel van de onderwijsvolgenden werkt voltijds (14 procent). Bij de onderwijsvolgenden gaat het dus relatief vaak om bijbanen, maar ook betaalde stages worden tot betaald werk gerekend.

6.2.1 Arbeidsduur per week van jongeren (15 tot 27 jaar), 2024

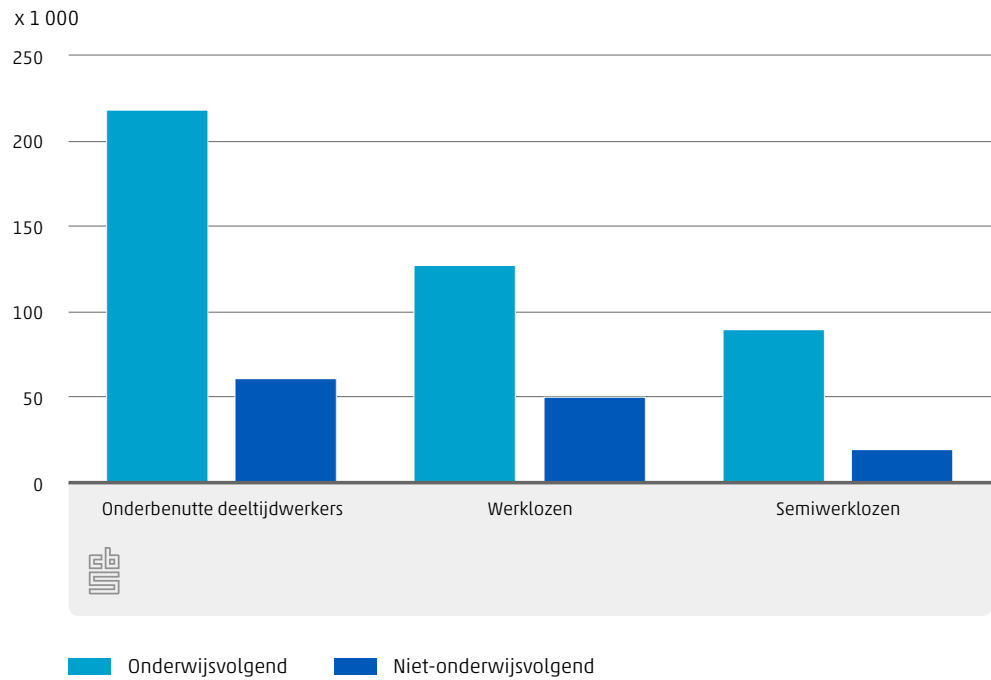

Bijna 300 duizend jongeren onderbenutte deeltijders

Een deel van de werkzame jongeren die in deeltijd werken, zouden meer uren willen werken en zijn daarvoor ook direct beschikbaar. Deze groep wordt aangeduid als onderbenutte deeltijders. In 2024 ging het om 279 duizend jongeren. Samen met de werklozen en semiwerklozen vormen zij het onbenut arbeidspotentieel.

Het merendeel van het onbenut arbeidspotentieel volgt nog onderwijs. Onder de onderwijsvolgenden vormen de onderbenutte deeltijders de grootste groep (218 duizend), ongeveer evenveel als de werklozen en semiwerklozen samen. Bij de niet-onderwijsvolgenden gaat het om 61 duizend onderbenutte deeltijdwerkers, 50 duizend werklozen en 20 duizend semiwerklozen.

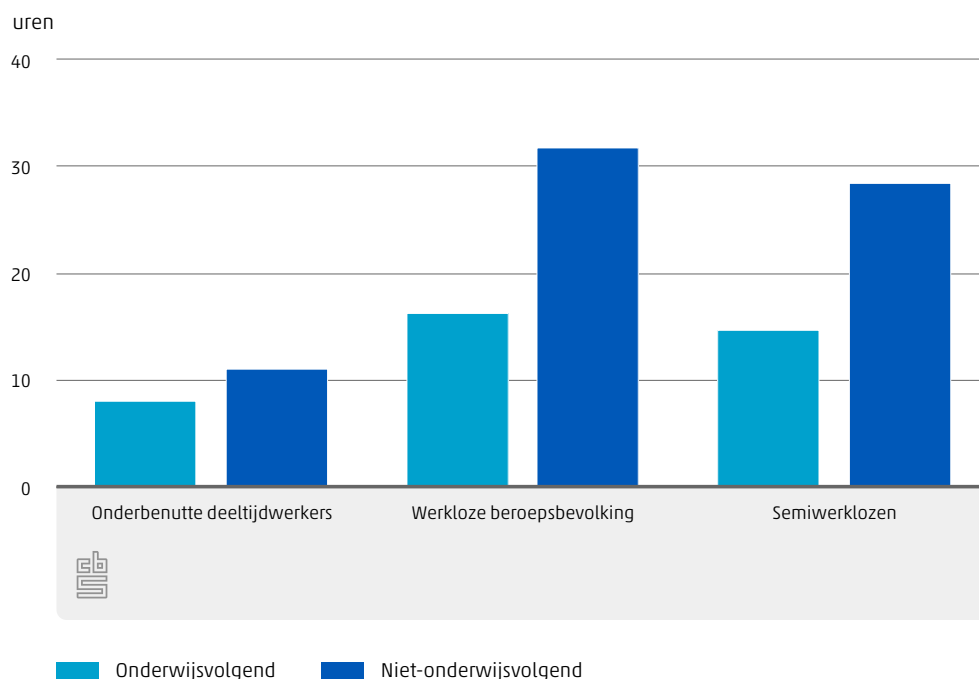
6.2.2 Onbenut arbeidspotentieel (15 tot 27 jaar), 2024

Van de jongeren die tot het onbenut arbeidspotentieel behoren is ook bekend hoeveel uren ze (extra) zouden willen werken. De (semi)werklozen geven daarbij aan hoeveel uren ze zouden willen werken. De onderbenutte deeltijders zijn al aan het werk, en geven aan hoeveel uren ze extra zouden willen werken.

Bij zowel de werklozen als semiwerklozen willen de niet-onderwijsvolgenden bijna twee keer zoveel uren per week werken als de onderwijsvolgenden. Bij werklozen gaat het om 32 versus 16 uur per week en bij semiwerklozen om 29 versus 15 uur. Bij de onderbenutte deeltijders is dit verschil kleiner; onderwijsvolgenden willen gemiddeld 8 uur extra werken en de niet-onderwijsvolgenden 11 uur.

6.2.3 Gewenste (extra) uren per week (15 tot 27 jaar), 2024

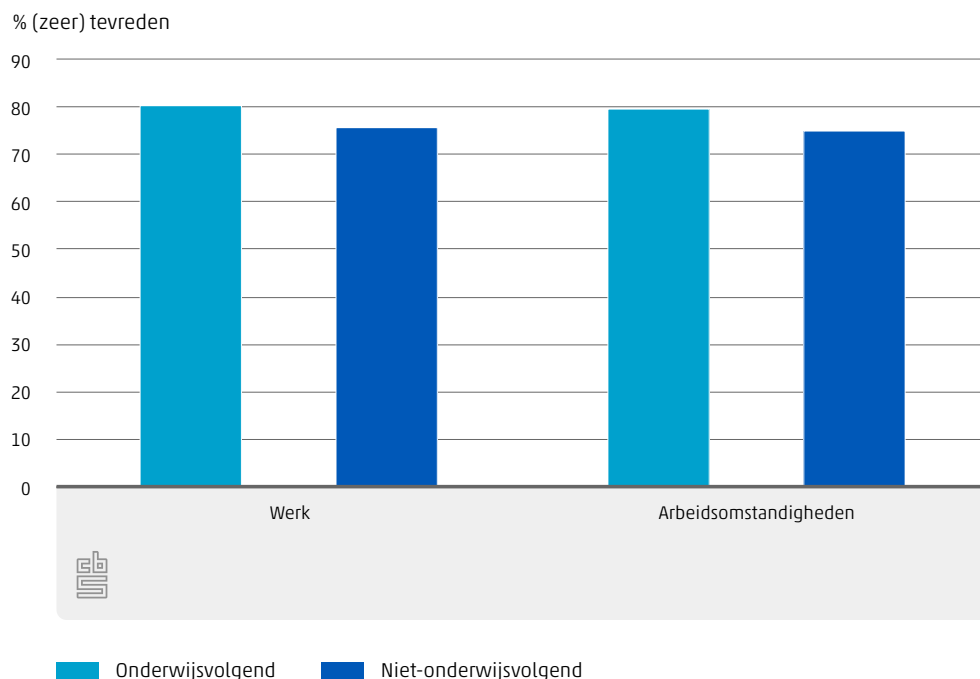
78% van de jonge werknemers
is tevreden met hun werk

6.3 Arbeidsomstandigheden

Het merendeel van de werkende jongeren is werknemer (94 procent). De Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA) biedt inzicht in hoe zij hun arbeidsomstandigheden ervaren. In 2024 was 78 procent van de werknemers van 15 tot 27 jaar (zeer) tevreden met hun werk en 77 procent (zeer) tevreden met hun arbeidsomstandigheden. Deze percentages zijn vergelijkbaar met die van werknemers van 27 tot 75 jaar. Jonge werknemers die een opleiding volgen zijn vaker (zeer) tevreden over hun werk en arbeidsomstandigheden (beiden 80 procent) dan jongeren die geen opleiding volgen (respectievelijk 76 en 75 procent).

6.3.1 Tevredenheid van werknemers (15 tot 27 jaar), 2024

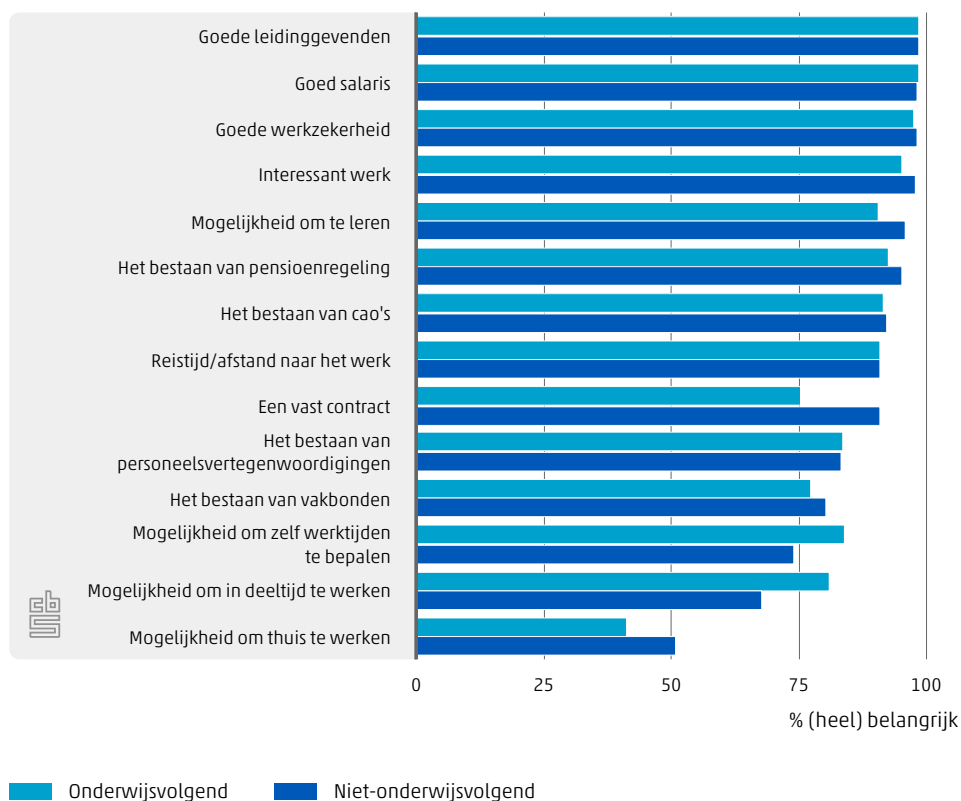
Jongeren vinden een goede leidinggevende, salaris en werkzekerheid belangrijk

Werknemers is ook gevraagd welke arbeidsvoorwaarden zij belangrijk vinden in een baan. In 2024 kwamen bij zowel niet-onderwijsvolgenden als bij onderwijsvolgenden dezelfde drie voorwaarden bovenaan: goede leidinggevenden, een goed salaris en een goede werkzekerheid. Bijna alle werknemers vinden deze voorwaarden (heel) belangrijk, dat geldt ook voor werknemers van 27 tot 75 jaar.

Zowel onderwijsvolgenden als niet-onderwijsvolgenden hechten het minst belang aan de mogelijkheid om thuis te werken. Tussen deze twee groepen zijn er ook verschillen. Zo vindt 91 procent van de niet-onderwijsvolgenden een vast contract (heel) belangrijk, bij de onderwijsvolgenden is dat minder (75 procent). Daarentegen zeggen onderwijsvolgenden vaker dat ze het belangrijk vinden om de mogelijkheid te hebben om in deeltijd te werken (81 procent) dan jongeren die geen onderwijs volgen (68 procent). Ook de mogelijkheid om zelf de werktijden te bepalen wordt door onderwijsvolgenden vaker belangrijk gevonden (84 om 74 procent).

Oudere werknemers (27 tot 75 jaar) vinden het vaker belangrijk om een vast contract te hebben en de mogelijkheid om thuis te werken dan jonge werknemers.

6.3.2 Belang van arbeidsvoorwaarden van werknemers (15 tot 27 jaar), 2024

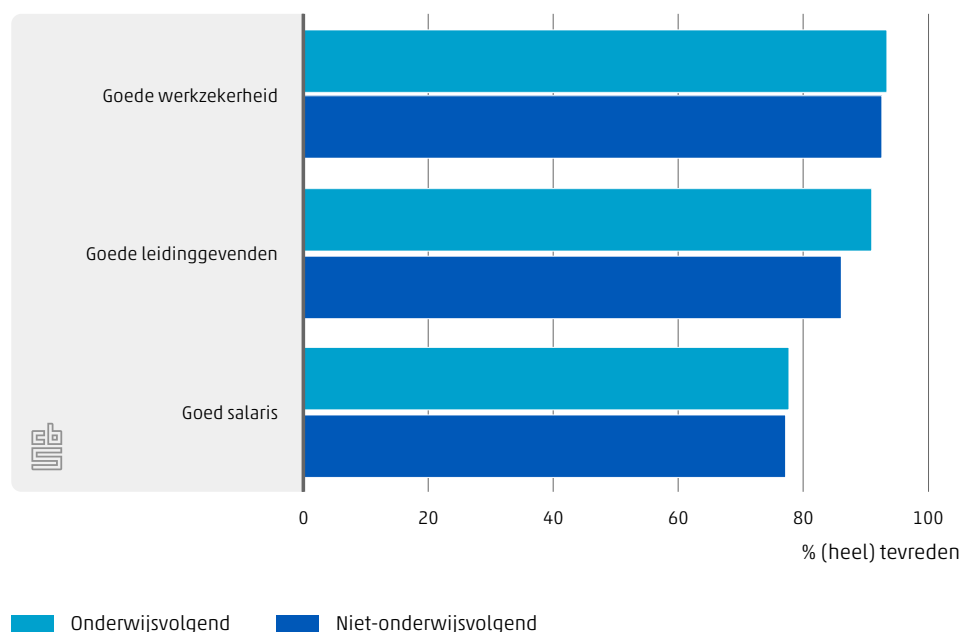
Bij de vragen over het belang van de arbeidsvoorwaarden over de vakbonden, personeelsvertegenwoordigingen, cao's, pensioenregelingen en de mogelijkheid om thuis te werken, beantwoordde tussen de 12 tot 24 procent van de jongeren de vraag niet. De percentages over het belang van de arbeidsvoorwaarden zijn berekend op basis van de jongeren die wel antwoordden.

Jonge werknemers tevreden over werkzekerheid, minder over hun salaris

Het overgrote deel van de jongeren zei in 2024 (heel) tevreden te zijn over de goede werkzekerheid bij hun huidige baan (93 procent). Ook is 89 procent van de jongeren tevreden met het hebben van goede leidinggevers. Bij de onderwijsvolgende jongeren ligt dit percentage hoger dan bij de niet-onderwijsvolgenden (91 om 86 procent). Jongeren zijn minder tevreden over hun salaris: 78 procent zegt hier tevreden mee te zijn. Tussen jongeren die wel of geen opleiding volgen zit weinig verschil.

De oudere werknemers van 27 tot 75 jaar zijn in vergelijking met de jongeren ongeveer even tevreden met hun werkzekerheid en hun salaris. Wel waren ze minder vaak tevreden over hun leidinggevende.

6.3.3 Tevredenheid arbeidsvoorwaarden van werknemers (15 tot 27 jaar), 2024

6.4 Begrippen

Beroepsbevolking

Personen die betaald werk hebben (werkzame beroepsbevolking) of die geen betaald werk hebben, recent naar betaald werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn (werkloze beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).

Nettoarbeidsparticipatie

Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking).

Onbenut arbeidspotentieel

- personen zonder betaald werk:
 - werklozen: personen die recent naar werk hebben gezocht én hiervoor op korte termijn beschikbaar zijn;
 - semiwerklozen: personen die recent naar werk hebben gezocht maar hiervoor niet op korte termijn beschikbaar zijn, of andersom: personen die op korte termijn beschikbaar zijn voor werk maar hiernaar niet recent hebben gezocht.
- personen met betaald werk:
 - onderbenutte deeltijdwerkers: personen die in deeltijd werken en meer willen gaan werken en hiervoor op korte termijn beschikbaar zijn.

Onderwijsvolgenden

Iedereen die formeel onderwijs volgt. Tot het formele onderwijs wordt al het onderwijs gerekend dat door de overheid wordt bekostigd, alsmede particulier onderwijs voor zover dit leidt tot een in Nederland erkend diploma.

Semiwerklozen

Personen zonder betaald werk die recent naar werk hebben gezocht maar hiervoor niet op korte termijn beschikbaar zijn en personen zonder betaald werk die op korte termijn beschikbaar zijn voor werk maar hiernaar niet recent hebben gezocht. Semiwerklozen behoren niet tot de werkloze beroepsbevolking.

Wekelijkse arbeidsduur

Het aantal uren dat een persoon in een gebruikelijke werkweek werkt, overwerkuren en onbetaalde uren niet meegerekend.

Werkloosheidspercentage

De werkloze beroepsbevolking als percentage van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking.

Werkloze beroepsbevolking

Personen zonder betaald werk, die recent naar werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn (overeenkomstig de internationale definitie van de ILO). Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking). Bij betaald werk gaat het om werkzaamheden ongeacht de arbeidsduur.

Werknemer

Een persoon die in een arbeidsovereenkomst afspraken met een economische eenheid maakt om arbeid te verrichten waar een financiële beloning tegenover staat.

Werkzame beroepsbevolking

Personen die betaald werk hebben. Deze definitie heeft betrekking op personen die in Nederland wonen (exclusief de institutionele bevolking). Bij betaald werk gaat het om werkzaamheden ongeacht de arbeidsduur.

6.5 Meer informatie en literatuur

Meer informatie

Cijfers over arbeidsdeelname en werkloosheid onder jongeren (15 tot 27 jaar) in Nederland zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over het percentage werkzame jongeren van 15 tot 27 jaar naar regio zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over de arbeidsmarktsituatie van jongeren van 15 tot 27 naar regio, onderwijsdeelname, uitkeringspositie en het al dan niet ingeschreven zijn bij een UWV werkbedrijf zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Literatuur

CBS (2025, 28 mei). [Meer jongeren met bijstand in eerste kwartaal 2025](#). CBS nieuwsbericht.

CBS (2025, 20 februari). [Geen verdere toename van jongeren met betaald werk](#). CBS nieuwsbericht.

CBS (2024, 2 oktober). [Meer jongeren zonder startkwalificatie](#). CBS nieuwsbericht.

CBS (2024, 27 juni). [Werklozen vaak jong en op zoek naar een bijbaan](#). CBS nieuwsbericht.

CBS (2024). [H6 Werk](#). In: L. Fernandez Beiro, Mooren, F. van de, Vries, R. de en S. Stavenuiter (red.). [Jaarrapport 2024 Landelijke Jeugdmonitor](#). CBS boek.

7 Roken, vaperen, alcohol, drugs en voeding

Auteur: Jan-Willem Bruggink

Jongvolwassenen (18 tot 25 jaar) zijn in de periode van 2014 tot en met 2024 minder gaan roken; bij 12- tot 18-jarigen bleef dit gelijk. Vaperen nam toe tussen 2021 en 2023, maar die toename zette in 2024 niet door. Steeds meer jongeren en jongvolwassenen voldoen aan de richtlijn voor alcoholgebruik. In 2023 en 2024 voldeden 1- tot 4-jarigen het meest aan de aanbevelingen op het gebied van groente en fruit, gevolgd door 4- tot 12-jarigen. Deze leeftijdsgroepen drinken ook de minste suikerhoudende dranken. Jongeren van 16 tot 20 jaar eten het ongezondst; zij hebben de laagste gemiddelde Voedingsscore.

Cijfers over leefstijl van jongeren

De cijfers over middelengebruik (roken/vaperen, alcohol en drugs) zijn afkomstig uit de Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2014–2024 van CBS, RIVM en het Trimbos-instituut. Deze bron valt onder het samenwerkingsverband 'Leefstijlmonitor' en beschrijft de zelfgerapporteerde leefstijl van jongeren (12 tot 18 jaar) en jongvolwassenen (18 tot 25 jaar).

Binnen de Leefstijlmonitor zijn het onderzoek Health Behaviour in School-aged Children (HBSC) en het Peilstationsonderzoek Scholieren de voorkeursbronnen voor cijfers over roken, drinken en drugsgebruik onder scholieren van 12 tot 17 jaar, waarbij het [Peilstationsonderzoek Scholieren uit 2023](#) het meest recente is. De cijfers uit deze onderzoeken worden hier niet gepresenteerd, omdat dit hoofdstuk de bredere groep van 12 tot 25 jaar en uitkomsten over 2024 behandelt. Ze zijn wel te raadplegen op de website van de Jeugdmonitor.

De cijfers over voeding zijn afkomstig uit de Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor 2023–2024 van CBS, RIVM en het Voedingscentrum. De twee jaargangen zijn samengevoegd voor meer waarnemingen. Voedselconsumptie wordt gemeten met vragen waarbij het om een eigen inschatting gaat en betreft jongeren van 1 tot 25 jaar. Bij kinderen jonger dan 12 jaar vult een ouder/verzorger de vragen in.

De Voedselconsumptiepeiling van het RIVM meet voeding uitgebreider: deelnemers vullen een vragenlijst in en noteren twee dagen hun consumptie. Deze peiling geeft een nauwkeuriger beeld van wat mensen eten en drinken en is de voorkeursbron voor cijfers over groente, fruit en suikerhoudende dranken, maar verschijnt minder vaak. Beide onderzoeken zijn onderdeel van de Leefstijlmonitor en geven complementaire inzichten.

In deze bijdrage worden veranderingen tussen jaren of verschillen tussen groepen alleen genoemd als deze statistisch significant zijn.

7.1 Middelengebruik

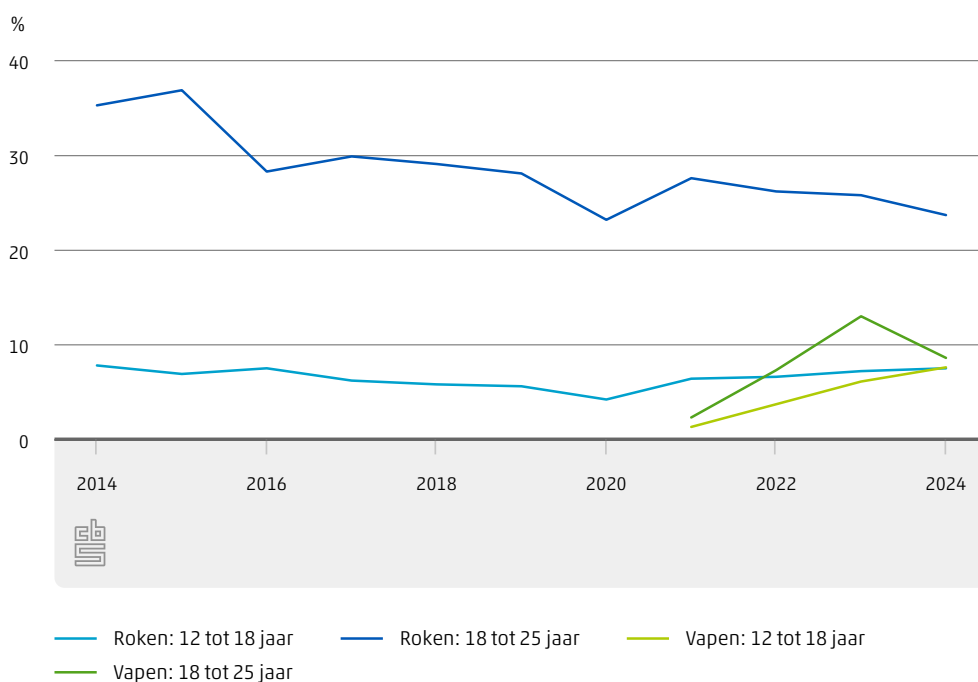
Roken (inclusief vaperen), alcohol- en drugsgebruik zijn vormen van middelengebruik. In deze paragraaf komen zes indicatoren voor middelengebruik aan bod: roken, vaperen, het voldoen aan de alcoholrichtlijn, zwaar drinken, cannabisgebruik en het gebruik van andere drugs.

Minder rokende jongvolwassenen, geen verdere toename vaperen

In 2024 rookte 8 procent van de jongeren van 12 tot 18 jaar. In 2014 was het percentage hetzelfde. Bij jongvolwassenen (18 tot 25 jaar) nam het aandeel rokers in die periode af: van 35 procent in 2014 naar 24 procent in 2024.

Over vaperen, ofwel het gebruik van de e-sigaret, is een minder lange cijferreeks beschikbaar. Duidelijk is wel dat vaperen in 2024 meer werd gedaan dan in 2021, door zowel jongeren als jongvolwassenen. Ten opzichte van 2023 werd er in 2024 echter minder gevapt door jongvolwassenen, en bij jongeren zette de stijging niet statistisch significant door.

7.1.1 Roken en vaperen

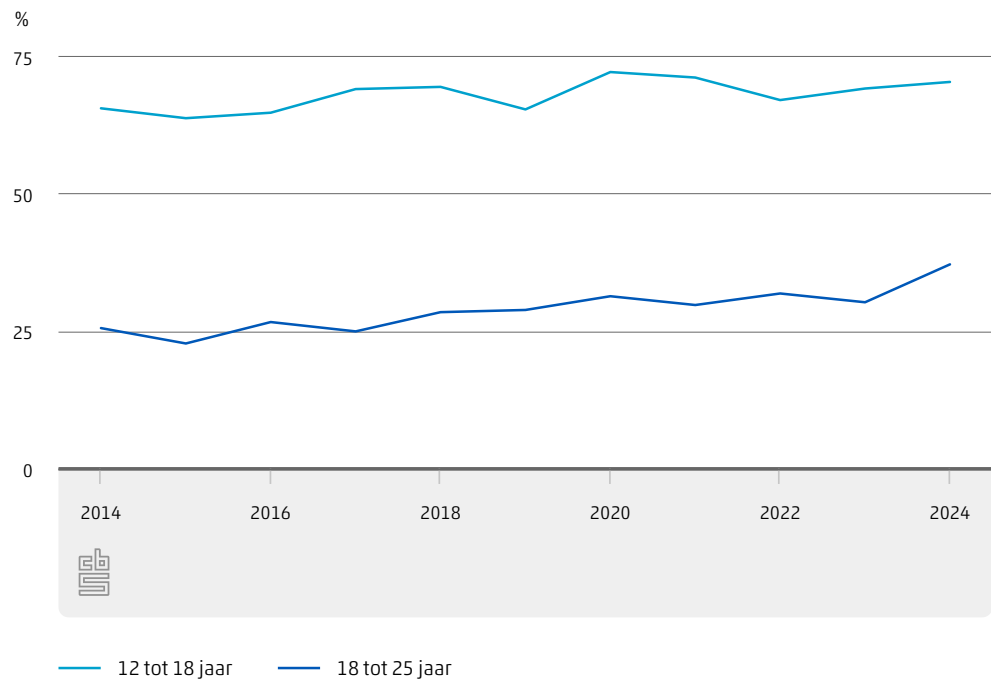

Jongeren en jongvolwassenen voldoen vaker aan de alcoholrichtlijn

Sinds 2014 geldt voor jongeren van 12 tot 18 jaar de richtlijn om geen alcohol te drinken. Het aandeel jongeren dat hieraan voldoet, is sindsdien gestegen: van 66 procent in 2014 naar 70 procent in 2024.

Voor volwassenen geldt sinds 2015 de richtlijn om niet te drinken of maximaal één glas per dag. Het aandeel jongvolwassenen dat aan deze norm voldoet, laat ook een stijgende lijn zien. In 2024 voldeed ruim een derde (37 procent) van de jongvolwassenen eraan.

7.1.2 Voldoen aan alcoholrichtlijn

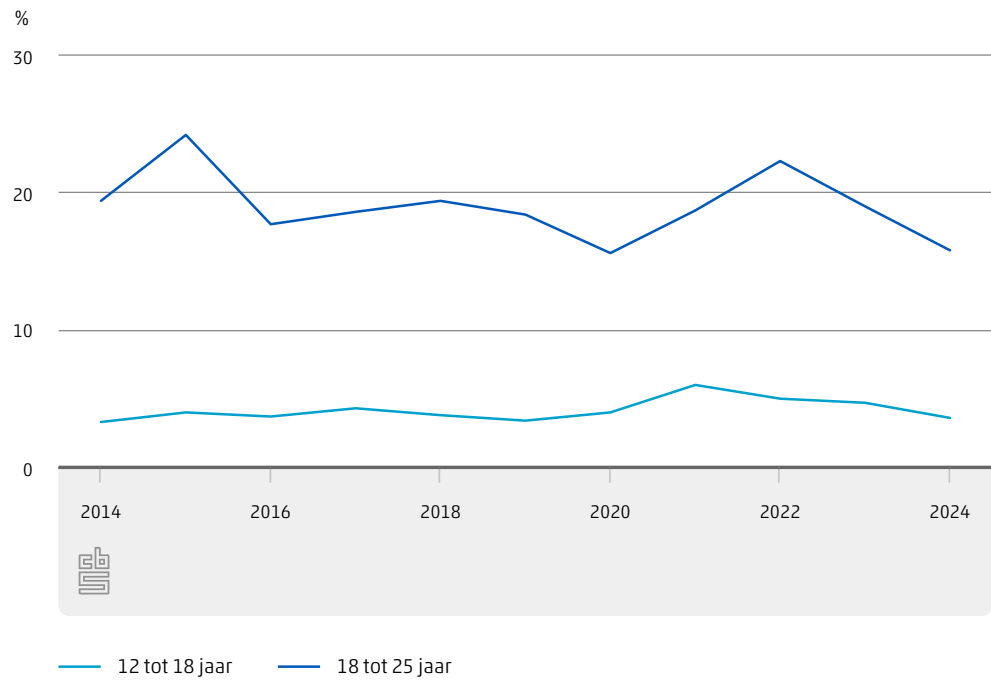

70% van de 12- tot 18-jarigen
dronk in 2024 geen alcohol

Zware drinkers zijn mannen die minstens één keer per week 6 of meer glazen alcohol op één dag drinken en vrouwen die minstens één keer per week 4 of meer glazen alcohol op één dag drinken. Het aandeel zware drinkers onder jongeren (12 tot 18 jaar) is stabiel en lag in 2024 op 4 procent. Onder jongvolwassenen daalde het aandeel zware drinkers tussen 2014 en 2024 licht, met jaarlijkse schommelingen. In 2024 was 16 procent van de jongvolwassenen een zware drinker.

7.1.3 Zware drinkers

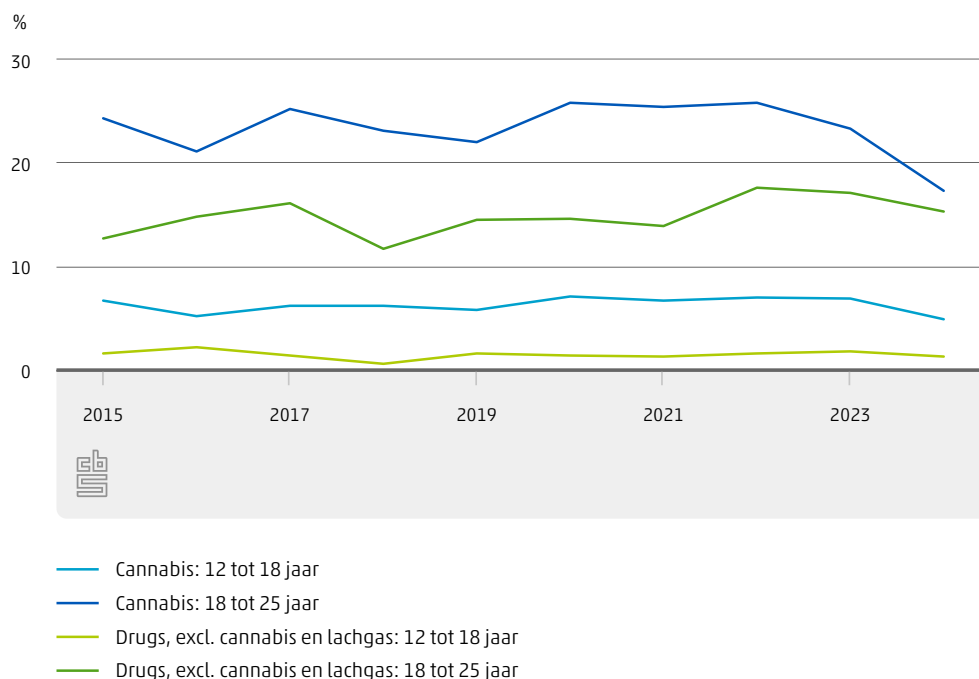

Drugsgebruik bij jongeren stabiel

Het drugsgebruik bij jongeren van 12 tot 18 jaar was stabiel tussen 2015 en 2024. In 2024 zei 5 procent in de afgelopen twaalf maanden cannabis te hebben gebruikt en 1 procent een andere drug (exclusief lachgas).

Onder jongvolwassenen (18 tot 25 jaar) daalde in die periode het gebruik van cannabis naar 17 procent in 2024, terwijl het gebruik van andere drugs licht toenam tot 15 procent.

7.1.4 Cannabis en overige drugs, in afgelopen 12 maanden

7.2 Voeding

In deze paragraaf gaat het over voedingsgewoonten van kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijden van 1 tot 25 jaar. Daarbij komen de consumptie van groente, fruit en suikerhoudende drank aan bod en is er ook aandacht voor een samenvattende voedingsscore.

Gezond eten verkleint de kans op een aantal chronische ziekten. Een gezond eetpatroon bevat onder andere voldoende groente, fruit, volkorenproducten, noten, peulvruchten, vis, zuivel en oliën en weinig rood en bewerkt vlees, dranken met suiker, harde vetten, zout en toegevoegd suiker (Gezondheidsraad). Met de [Schijf van Vijf](#) laat het Voedingscentrum zien hoe een gezond eetpatroon eruit ziet.

Het eten van groente en fruit levert veel voedingsstoffen en het verlaagt volgens de Gezondheidsraad het risico op hart- en vaatziekten, sommige soorten kanker en diabetes type 2. Suikerhoudende dranken staan niet in de Schijf van Vijf omdat overmatig gebruik volgens de Gezondheidsraad het risico op overgewicht en diabetes type 2 verhoogt. Bovendien brengen ze risico's mee voor de gezondheid van tanden.

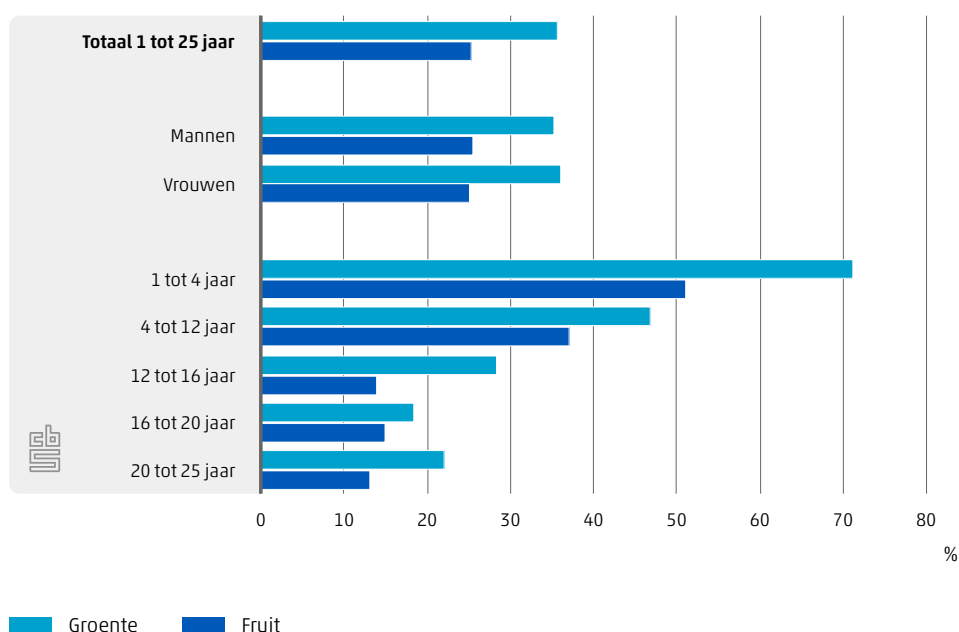
Vooral jonge kinderen eten voldoende groente en fruit

Voor fruit geldt de aanbeveling om vanaf 9 jaar elke dag minimaal twee porties fruit te eten, en anderhalve portie voor kinderen tot en met 8 jaar. Eén portie fruit komt overeen met 100 gram. De aanbeveling voor het eten van groente is, voor mensen vanaf 14 jaar, om elke

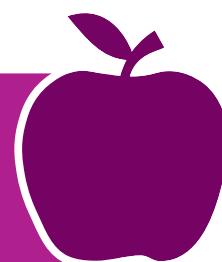
dag minimaal 250 gram te eten. Voor kinderen van 1 tot en met 3 jaar is dat 50 gram per dag, voor kinderen van 4 tot en met 8 jaar 100 gram per dag en voor jongeren van 9 tot en met 13 jaar 150 gram per dag.

Het zijn vooral jonge kinderen die aan de aanbeveling voldoen: 71 procent van de 1- tot 4-jarigen en bijna de helft van de 4- tot 12-jarigen at voldoende groente in 2023/2024. Voor fruit haalde 51 procent van de 1- tot 4-jarigen en 37 procent van de 4- tot 12-jarigen de aanbevolen hoeveelheid. In de leeftijdsgroepen tussen de 12 en 25 jaar werd er minder groente en fruit gegeten. Tussen jongens en meiden waren geen verschillen in het voldoen aan de aanbevelingen rond groente en fruit.

7.2.1 Voldoen aan aanbevelingen over eten van groenten en fruit, 2023/2024

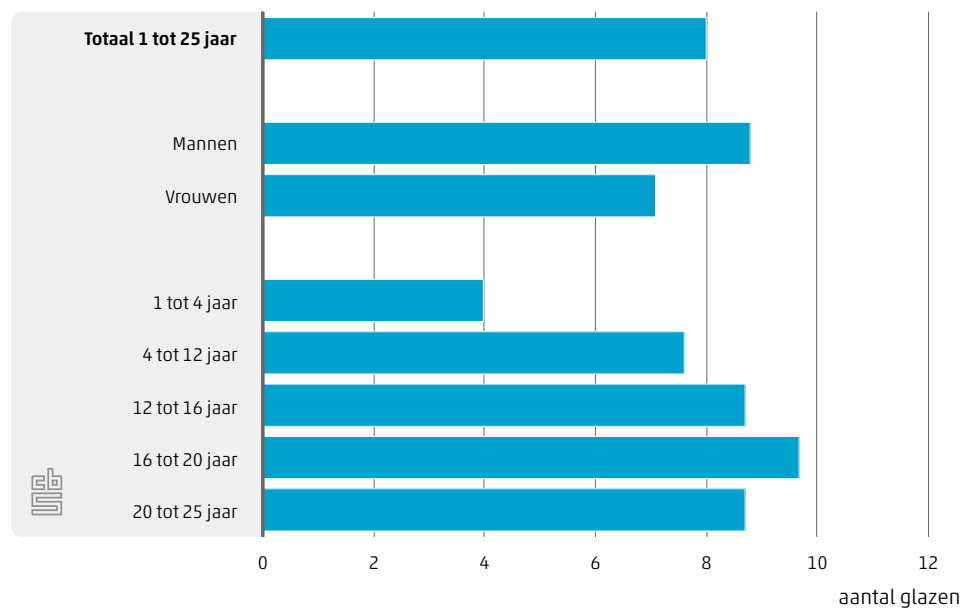
25% van 1- tot 25-jarigen
voldoet aan aanbeveling voor fruit

Jongens drinken meer suikerhoudende dranken dan meiden

Jongens en mannen van 1 tot 25 jaar drinken gemiddeld 9 glazen suikerhoudende dranken¹⁾ per week. Dat is meer dan de 7 glazen die meiden en vrouwen gemiddeld drinken. Naar leeftijd zijn er duidelijke verschillen: 1- tot 4-jarigen drinken het minst (4 glazen gemiddeld), 4- tot 12-jarigen al wat meer, maar de meeste glazen werden gedronken door de leeftijdsgroepen tussen de 12 en 25 jaar. Wat mee kan spelen bij deze verschillen is dat jongere kinderen sowieso wat minder hoeven te drinken: voor kinderen van 1 tot 14 jaar geldt het advies om elke dag tussen de 1 en 1,5 liter te drinken, vanaf 14 jaar is dat 1,5 tot 2 liter.

7.2.2 Gemiddeld aantal glazen suikerhoudende dranken per week, 2023/2024

Laagste voedingsscore bij 16- tot 20-jarigen

De Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor vraagt naast groente, fruit en suikerhoudende dranken, ook naar het consumeren van vlees, vis, brood, snacks²⁾ en alcohol. Alcoholgebruik is daarbij niet van toepassing voor kinderen tot 12 jaar. Voor elk voedingsaspect wordt een deelscore berekend, die vervolgens worden samengevoegd tot een totale voedingsscore. Die score loopt van 0 tot 10 en een hogere score geeft aan dat de voeding, op de gemeten aspecten, beter aansluit bij de adviezen van het Voedingscentrum.

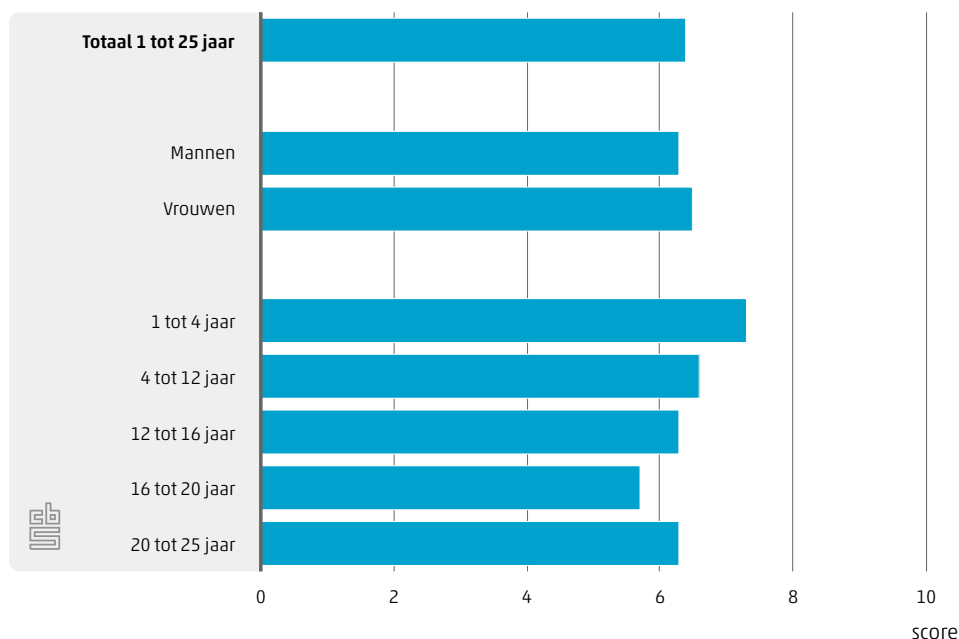
1) In de Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor is aangegeven dat mensen bij 'dranken met suiker' moeten denken aan frisdrank, ranja, energiedrank, vruchtensap en drinkyoghurt met toegevoegde suikers. Ook is aangegeven dat suikervrije frisdrank, drinkyoghurt zonder toegevoegde suikers, koffie en thee niet moeten worden meegeteld. Voor mensen vanaf 12 jaar staat nog vermeld dat ook alcohol niet meegeteld hoeft te worden, want daar wordt apart naar gevraagd.

2) In de Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor worden de volgende twee vragen over snacks gesteld: 1) Hoeveel grote snacks eet u/uw kind per week? Denk aan een grote koek, chocoladereep, stuk taart, frikandel, een zakje chips. 2) Hoeveel kleine snacks eet u/uw kind per dag? Denk aan een paar dropjes of borrelnootjes, een klein koekje, chocolaatje, waterijsje, een bitterbal.

De gemiddelde Gezondheidsenquête Voedingsscore van 1- tot 25-jarigen is een 6,4. De jongste kinderen (1 tot 4 jaar) hebben gemiddeld de hoogste score: een 7,3. Daarna daalt de score met het oplopen van de leeftijd, tot het laagste niveau bij 16- tot 20-jarigen (een 5,7). De 20- tot 25-jarigen hebben weer een iets hogere gemiddelde score. De lagere voedingsscores in de leeftijdsgroepen van 12 tot 25 jaar hebben niet alleen te maken met hun consumptie van groente, fruit en suikerhoudende dranken, maar ook met het eten van relatief veel snacks.

Meiden en vrouwen scoren gemiddeld iets hoger dan jongens en mannen, vooral doordat zij minder suikerhoudende dranken drinken.

7.2.3 Voedingsscore Gezondheidsenquête, 2023/2024

7.3 Begrippen

Cannabisgebruikers

Jongeren en jongvolwassenen die 'Ja, in de afgelopen 30 dagen' of 'Ja, in de afgelopen 12 maanden, maar niet in de afgelopen 30 dagen' antwoorden op de vraag: 'Heeft u weleens cannabis (hasj, wiet, marihuana) gebruikt, en zo ja, wanneer voor het laatst?'.

Gebruikers drugs, exclusief cannabis en lachgas

Jongeren en jongvolwassenen die aangeven in het afgelopen jaar een andere drug (of andere drugs) dan cannabis en lachgas te hebben gebruikt. De drugssoorten die werden uitgevraagd zijn: Amfetamine (zoals pep en speed); XTC (ecstasy, MDMA); Cocaïne (ook crack, gekookte coke, freebase); LSD; Paddo's (hallucinogene paddenstoeltjes of magic mushrooms); Heroïne (horse, smack of bruin); GHB of GBL; Ketamine; 3MMC (Poes of 3M); Andere drugs

Richtlijn alcoholgebruik

Voor 12- tot 18-jarigen geldt sinds 2014 de richtlijn: niet drinken tot je 18e. Voor volwassenen geldt sinds 2015 de richtlijn: niet drinken of maximaal 1 glas per dag. Deze richtlijnen zijn afkomstig uit de Richtlijnen goede voeding van de Gezondheidsraad.

Rokers

Jongeren en jongvolwassenen die 'Ja' antwoorden op de vraag: 'Rookt u weleens?'.

Vapers/gebruikers e-sigaret

Jongeren en jongvolwassenen die 'Ja, elke dag' of 'Ja, maar niet elke dag' antwoorden op de vraag 'Gebruikt u weleens een elektronische sigaret? Dat heet ook wel e-sigaret, e-smoker of shisha-pen. We bedoelen niet het verhitten van tabak of heatsticks met een apparaat zoals de IQOS.'

Zware drinkers

Jongeren en jongvolwassenen die minstens één keer per week 6 of meer glazen alcohol op één dag drinken (mannen) of minstens één keer per week 4 of meer glazen alcohol op één dag drinken (vrouwen).

7.4 Meer informatie en geraadpleegde literatuur

Meer informatie

Meer informatie over de Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor is te vinden in de [Onderzoeksbeschrijving Gezondheidsenquête](#).

Een beschrijving over (de totstandkoming van) de vraagstelling over voeding, zoals die is opgenomen in de Gezondheidsenquête/Leefstijlmonitor, is te vinden in de nota [Voeding in de Gezondheidsenquête](#).

Cijfers over middelengebruik en voeding, naar persoonskenmerken zijn te vinden op [StatLine](#).

Meer informatie over de Richtlijnen goede voeding is te vinden op de website van de Gezondheidsraad: [Richtlijnen goede voeding 2015](#).

Meer informatie over de Schijf van Vijf is te vinden op de website van het Voedingscentrum: [Schijf van Vijf](#).

8 Criminaliteit en veiligheid

Auteurs: Mathilde Kennis, Rob Kessels

In 2024 werd 1,5 procent van de jongeren van 12 tot 23 jaar verdacht van een misdrijf. Dit is opnieuw een daling na een eerdere afname in 2023. Ruim de helft van de jonge verdachten kwam voor het eerst in aanraking met de politie. Jongeren die slachtoffer van criminaliteit worden, kunnen daar negatieve gevolgen van ervaren. Jonge vrouwen zijn vaker slachtoffer van seksueel grensoverschrijdend gedrag dan jonge mannen. Met online criminaliteit en huiselijk geweld hebben jonge mannen en jonge vrouwen even vaak te maken.

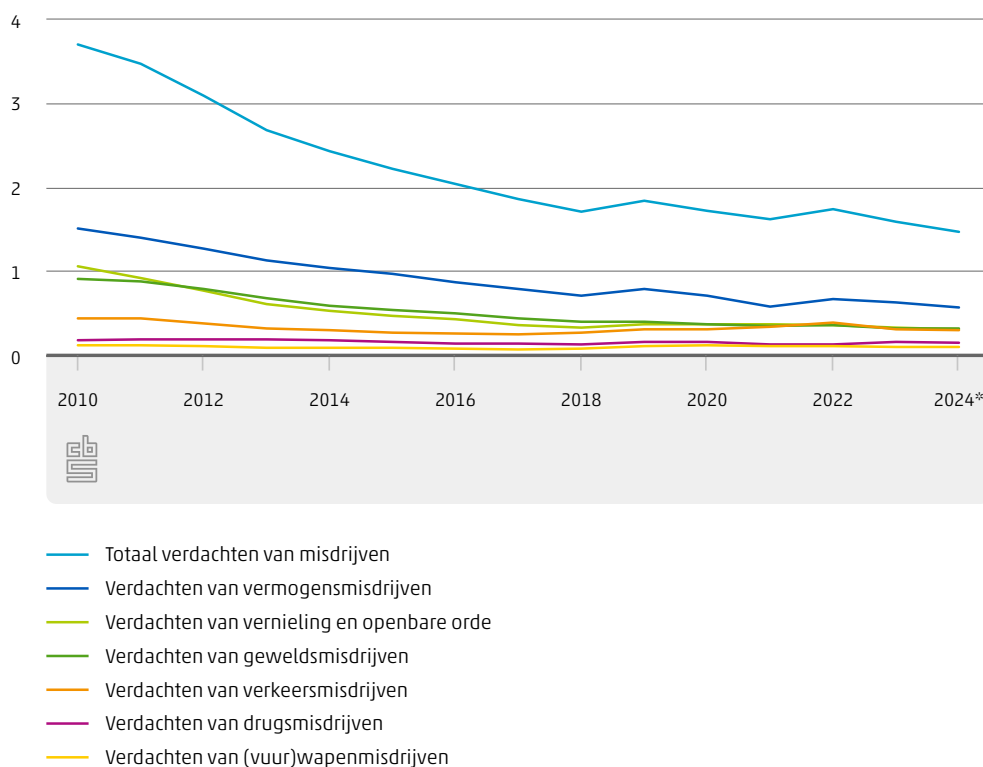
8.1 Jeugdige verdachten

In 2024 werden 37,5 duizend¹⁾ jongeren geregistreerd als verdachte van een misdrijf. Dat is 1,5 procent van alle jongeren van 12 tot 23 jaar. Vergeleken met 2010 is het aandeel jeugdige verdachten in 2024 meer dan gehalveerd. In deze periode was steeds sprake van een daling, met uitzondering van 2019 en 2022. In die jaren was er juist sprake van een stijging.

¹⁾ Het totale aantal (unieke) personen van 12 tot 23 jaar, die in het verslagjaar één keer of meer geregistreerd zijn als verdachte van een misdrijf. Ook personen die niet zijn ingeschreven in de Basisregistratie Personen (BRP) van een Nederlandse gemeente zijn meegenomen in de absolute aantallen.

8.1.1 Verdachte jongeren (12 tot 23 jaar) naar type misdrijf

% van alle 12- tot 23-jarigen

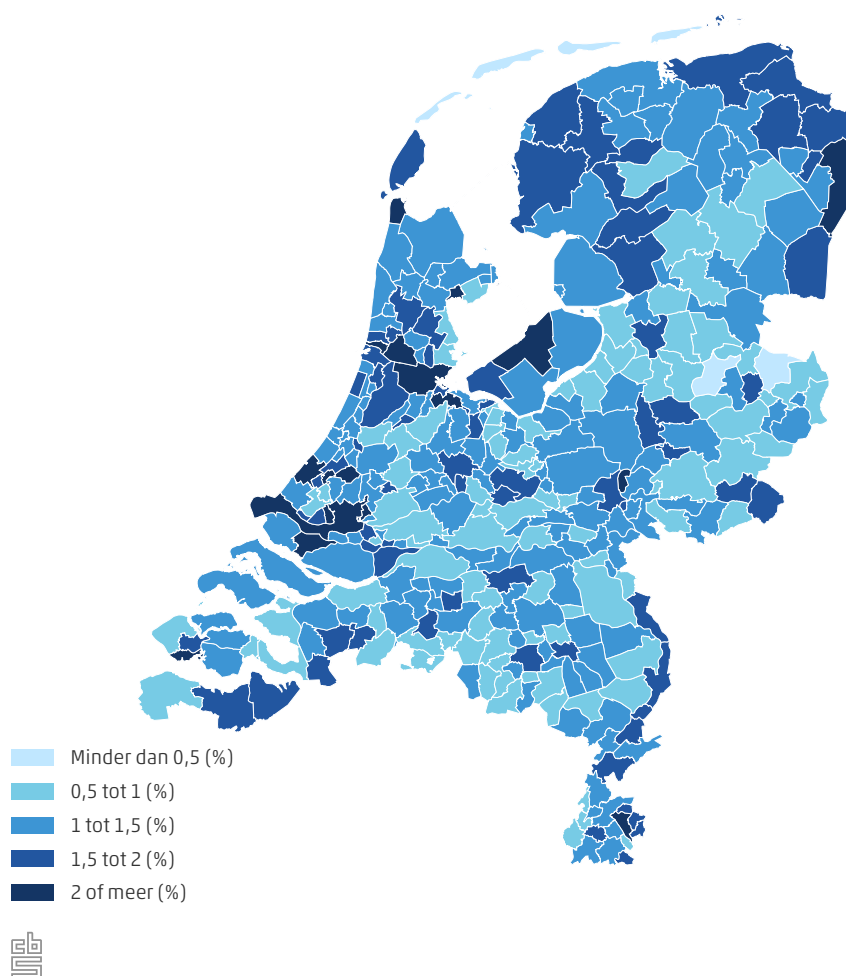

Jongeren zijn het vaakst betrokken bij vermogensmisdrijven (0,6 procent van alle 12- tot 23-jarigen) en het minst bij wapenmisdrijven (0,1 procent). Het aandeel verdachten van zowel geweldsmisdrijven als wapenmisdrijven was in 2024 gelijk aan dat in 2023. Bij de andere typen misdrijven daalde het aandeel verdachten.

Grote gemeenten hoogste percentage verdachten

Het aandeel verdachten onder jongeren verschilt per woongemeente. Vooral in de grotere steden is dit aandeel relatief groot. In 2024 was het aandeel verdachten tot 23 jaar het grootst in de gemeente Heerlen (2,6 procent), gevolgd door Vlissingen en Amsterdam. Het laagste aandeel was in Tubbergen (0,4 procent), Hellendoorn en Heeze-Leende (beide 0,5 procent). Van de vier grootste steden was het percentage het hoogst in Amsterdam (2,5 procent) en het laagst in Utrecht (1,5 procent). Het percentage in Utrecht is daarmee gelijk aan het landelijke gemiddelde.

8.1.2 Verdachte jongeren (12 tot 23 jaar) naar woongemeente, 2024*

Geregistreerde verdachten

De gegevens over geregistreerde verdachten komen uit de Basisvoorziening Handhaving (BVH) van de politie. De politie registreert iemand als verdachte van een misdrijf als er een redelijk vermoeden van schuld aan dat misdrijf bestaat.

Iemand wordt in een jaar als verdachte geteld als diegene dat jaar geregistreerd staat als verdachte van een misdrijf. Als iemand van meerdere misdrijven wordt verdacht in een jaar, telt die persoon maar één keer mee in het totale aantal verdachten. Het aantal verdachten kan bij de verdeling naar type misdrijf hoger zijn omdat iemand voor elk type delict wordt meegeteld. Zo wordt een verdachte van tien inbraken en twee geweldsdelicten één keer meegeteld in het totaal aantal verdachten, maar wordt zowel bij vermogensdelicten als geweldsdelicten meegeteld.

Jongens vaker verdacht dan meiden, maar verdachte meiden zijn jonger

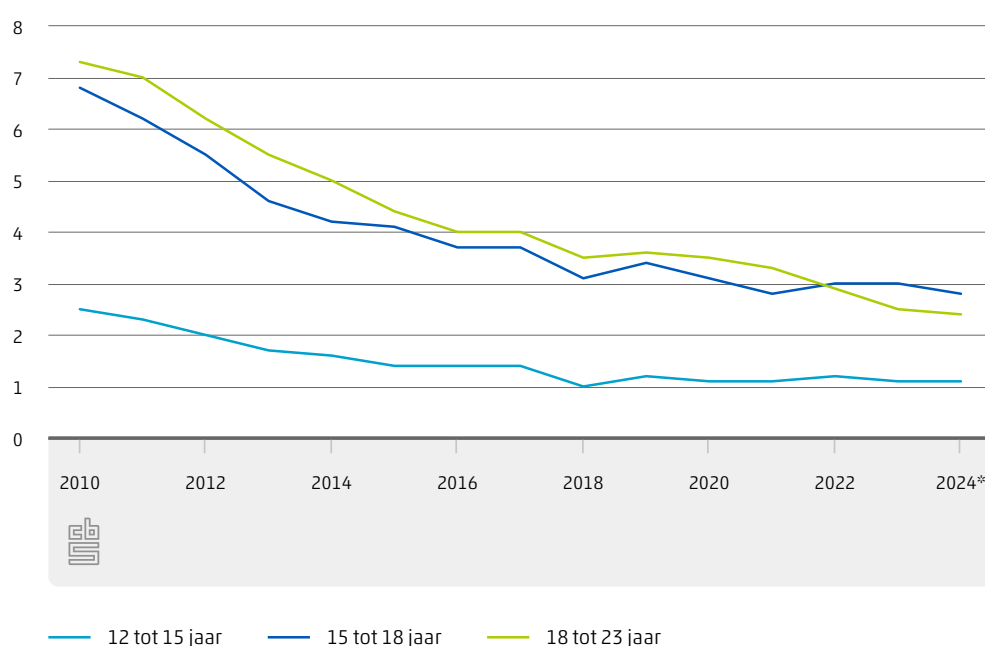
In 2024 werden meer jonge mannen dan jonge vrouwen geregistreerd als verdachte van een misdrijf. Bij jongens was het percentage verdachten het hoogst onder 18-jarigen (3,2 procent). Bij meiden was dit het hoogst onder 14- en 15-jarigen, maar dit percentage was een stuk lager (0,8 procent).

Onder de 12- tot 15-jarige jongens was het percentage verdachten met 1,1 procent het laagst van alle leeftijdsgroepen. Het aandeel verdachte jongens van 15 tot 18 jaar daalde naar 2,8 procent. Niet eerder werd zo'n klein aandeel jonge mannen van 12 tot 23 verdacht van een misdrijf.

Terwijl er bij jongens een duidelijk verschil is tussen de 12- tot 15-jarigen en de 15- tot 23-jarigen, is dit bij meiden minder uitgesproken. In 2024 werden meiden van 15 tot 18 jaar naar verhouding iets vaker verdacht. De politie registreerde 19 procent minder minderjarige meiden als verdachte van een misdrijf dan in 2023. Hoewel de daling sinds 2010 lijkt af te vlakken, werden niet eerder zo weinig meiden verdacht van een misdrijf als in 2024.

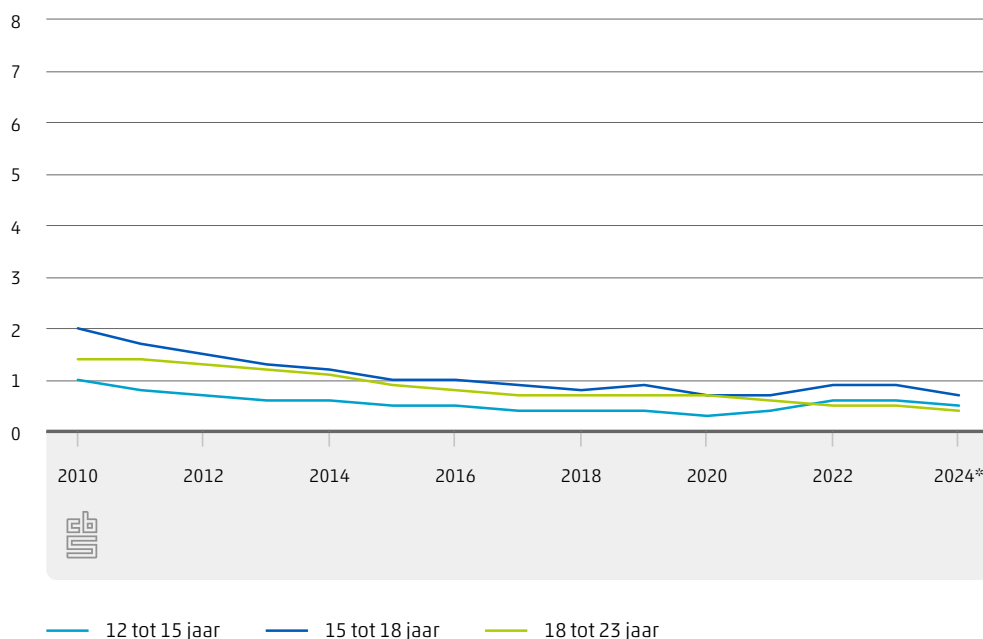
8.1.3 Als verdachte geregistreeerde jonge mannen

% van totaal jonge mannen in zelfde leeftijdsgroep

8.1.4 Als verdachte geregistreerde jonge vrouwen

% van totaal vrouwen in zelfde leeftijdsgroep

Zowel bij jongens als meiden komen vermogensmisdrijven het meest voor. Vermogensdelicten zijn bijvoorbeeld winkeldiefstal, fietsendiefstal of oplichting. Meiden worden veel minder vaak verdacht van drugs- en (vuur)wapendelicten dan jongens. Ook het aandeel vernielingen en misdrijven tegen de openbare orde is bij meiden een stuk kleiner.

52% van alle jonge verdachten van 12 tot 23 jaar kwam niet eerder in aanraking met de politie

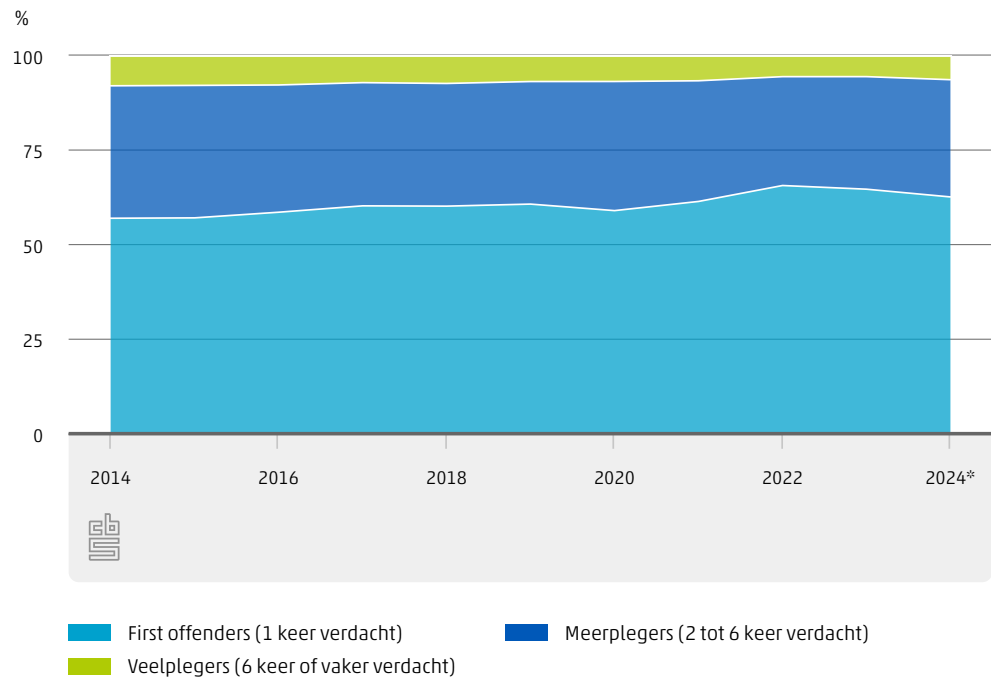

Helft van verdachten is first offender

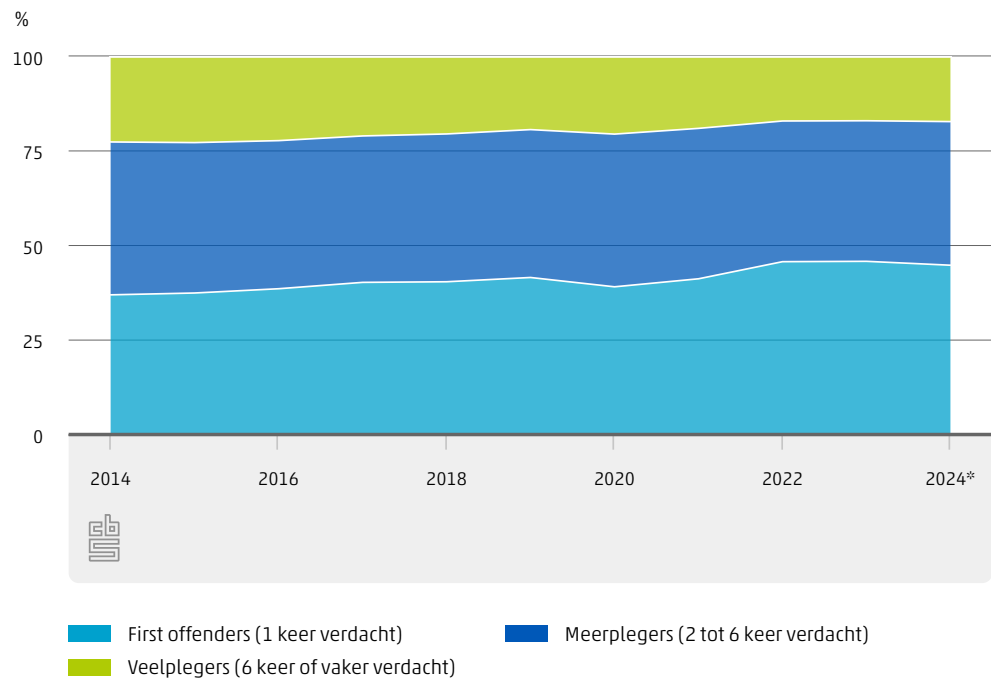
In 2024 kwam ruim de helft van de jonge verdachten voor het eerst in aanraking met de politie, ook wel first offenders genoemd. Bij de 12- tot 18-jarigen was 62 procent van de verdachten een first offender, en bij de 18- tot 23-jarigen was dit 44 procent. Zowel onder jonge mannen als jonge vrouwen nam het aandeel first offenders in 2024 licht af ten opzichte van het jaar ervoor.

Er werden juist meer minderjarigen als verdachte geregistreerd die al bekend waren bij de politie. Het gaat dan om meerplegers (2 tot 6 keer als verdachte geregistreerd) en veelplegers (6 keer of vaker). Onder jongeren van 18 tot 23 jaar was het aandeel meer- en veelplegers in 2024 vergelijkbaar met dat in 2023.

8.1.5 Recidive onder 12- tot 18-jarige verdachten

8.1.6 Recidive onder 18- tot 23-jarige verdachten

8.2 Slachtoffers online criminaliteit

In 2024 zei 20 procent van de jongeren tussen de 15 en 25 jaar in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geweest van online criminaliteit, zo blijkt uit het onderzoek Online Veiligheid en Criminaliteit. Dit is meer dan bij 25-plussers, van wie 15 procent slachtoffer werd van een online delict.

Jongeren werden voornamelijk slachtoffer van online oplichting en fraude (9 procent van alle jongeren) en van online bedreiging en intimidatie (9 procent). Ook kreeg een deel met hacken te maken (5 procent). De specifieke delicten die het vaakst voorkwamen, zijn aankoopfraude (7 procent) en het hacken van een account (5 procent). Deze percentages zijn vergelijkbaar met die van 2022.

Jonge slachtoffers

Jongeren kunnen niet alleen als dader in de criminaliteit terechtkomen, ze kunnen er ook slachtoffer van worden. In het Jaarrapport Landelijke Jeugdmonitor 2024 is ingegaan op slachtofferschap van traditionele criminaliteit, zoals geweld en vermogensdelicten. Daaruit bleek dat 29 procent van de jongeren tussen de 15 en 25 jaar in 2023 zei slachtoffer te zijn geweest van traditionele criminaliteit. Na een jarenlange daling tussen 2012 en 2021, is dit percentage in 2023 weer licht gestegen. Begin 2026 volgen nieuwe cijfers.

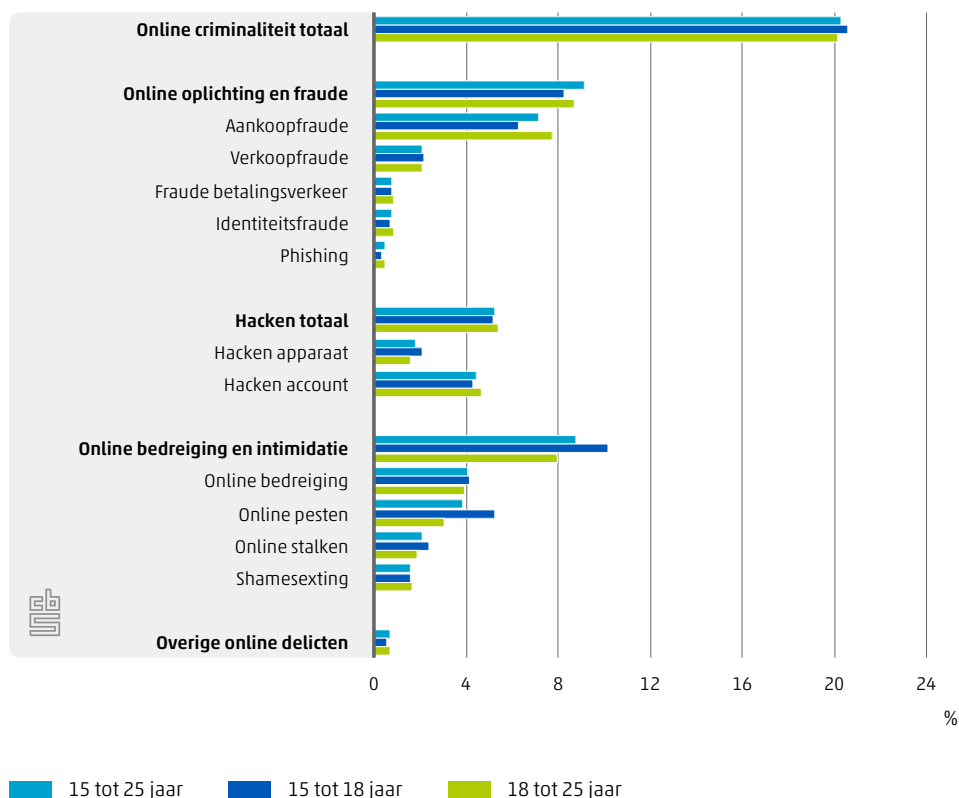
Naast traditionele criminaliteit kunnen jongeren ook slachtoffer worden van online criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt beschreven hoe vaak dit voorkwam in 2024, hoe het zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld, en welke gevolgen jonge slachtoffers ervaren. Ook wordt bekeken in welke mate jongeren te maken kregen met huiselijk geweld en seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Vooral minderjarigen slachtoffer van online pesten

15- tot 18-jarigen en 18- tot 25-jarigen zijn ongeveer even vaak slachtoffer van online criminaliteit. Online pesten vormt hierop een uitzondering: dit kwam vaker voor bij minderjarige (5 procent) dan bij meerderjarige jongeren (3 procent).

Ook tussen mannen en vrouwen zijn er weinig verschillen. Alleen van online stalken waren jonge vrouwen vaker slachtoffer dan jonge mannen (3 tegenover 1 procent).

8.2.1 Slachtoffers online criminaliteit in de afgelopen 12 maanden, 2024

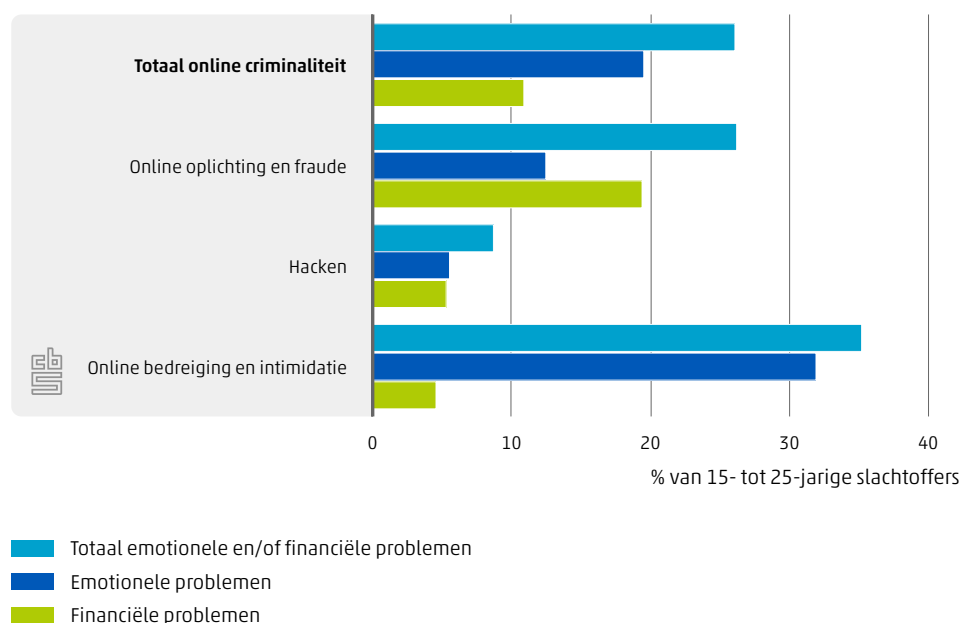
Bron: CBS, Online Veiligheid en Criminaliteit 2024

1 op 4 slachtoffers online criminaliteit ervaart negatieve gevolgen

Van de jonge slachtoffers van online criminaliteit had 26 procent te maken met emotionele en/of financiële gevolgen. De mate waarin dit voorkomt, verschilt per delict. Zo ervoer 35 procent van de slachtoffers van online bedreiging en intimidatie negatieve gevolgen, en 26 procent van de slachtoffers van online oplichting en fraude. Bij hacken was dit veel minder het geval (9 procent).

In vergelijking met 25-plussers ondervonden jongeren vaker financiële gevolgen van online oplichting of fraude. Daarentegen zeiden zij wat minder vaak dat ze emotionele gevolgen van hacken ervaren. Jonge vrouwen rapporteerden vooral bij online bedreiging en intimidatie meer emotionele gevolgen dan jonge mannen (42 tegenover 21 procent).

8.2.2 Gevolgen online criminaliteit, 2024

Bron: CBS, Online Veiligheid en Criminaliteit 2024

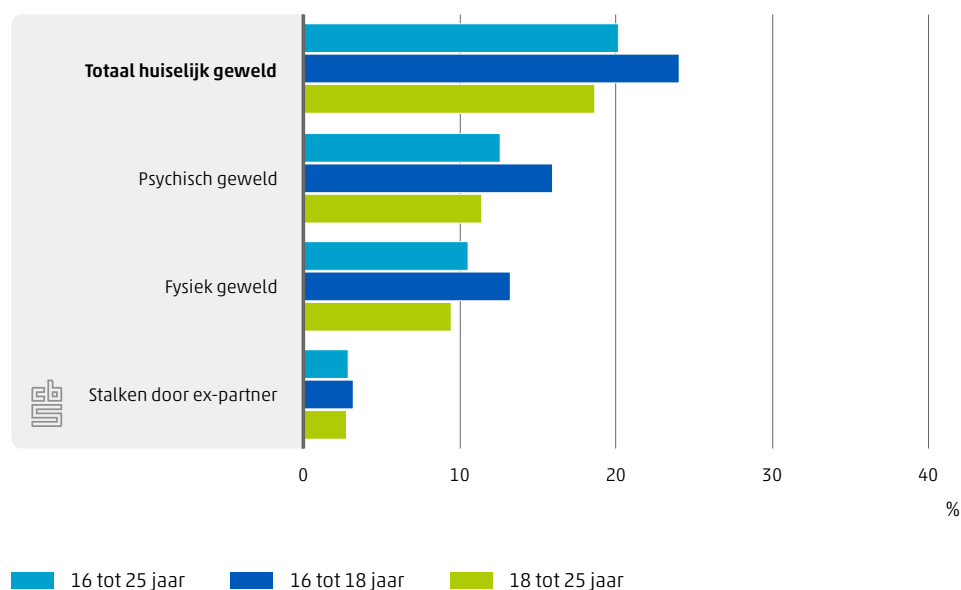
8.3 Slachtoffers huiselijk geweld

Huiselijk geweld kan verschillende vormen aannemen, zoals fysiek en/of psychisch geweld in de huiselijke kring, maar ook stalking door een ex-partner. Uit de Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag blijkt dat in 2024 20 procent van de 16- tot 25-jarigen in de afgelopen 12 maanden slachtoffer was van minstens een van deze vormen. Dat is 3 keer zoveel als bij 25-plussers (7 procent).

Van de 16- tot 25-jarigen werd 13 procent slachtoffer van psychisch geweld, 11 procent van lichamelijke agressie, en 3 procent van stalking door een ex-partner.²⁾ Bij al deze vormen van huiselijk geweld ligt het slachtofferpercentage bij 25-plussers lager (respectievelijk 5, 3 en 1 procent). Deze percentages zijn sinds de start van het onderzoek in 2020 relatief stabiel. Bovendien zijn er vrijwel geen statistisch significante verschillen tussen minder- en meerderjarige jongeren, of tussen jonge vrouwen en mannen.

²⁾ Alleen personen die een relatie hebben gehad, kunnen slachtoffer worden van stalking door een ex-partner. In 2024 was 7 procent van alle jongeren met een ex-partner hiervan slachtoffer.

8.3.1 Slachtoffers huiselijk geweld in de afgelopen 12 maanden, 2024

Bron: CBS, Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag 2024

4 op 10 slachtoffers van psychisch geweld ervaren psychische problemen

Huiselijk geweld kan voor slachtoffers leiden tot problemen, zoals lichamelijke en seksuele problemen, of problemen met (een deel van) de familie. Psychische problemen komen het vaakst voor als gevolg van huiselijk geweld, en dan vooral bij jonge slachtoffers van psychisch geweld in huiselijke kring (40 procent).

Jonge vrouwelijke slachtoffers van psychisch geweld gaven vaker aan psychische problemen te ervaren dan jonge mannen, en 18- tot 25-jarigen vaker dan 16- tot 18-jarigen. Bij 25-plussers ligt dit aandeel nog hoger (49 procent).

Ook een deel van de jongeren die slachtoffer werden van lichamelijke agressie, rapporteerde psychische problemen als gevolg daarvan (20 procent).

28% van de 16- tot 25-jarigen is het afgelopen jaar slachtoffer geweest van seksueel grensoverschrijdend gedrag

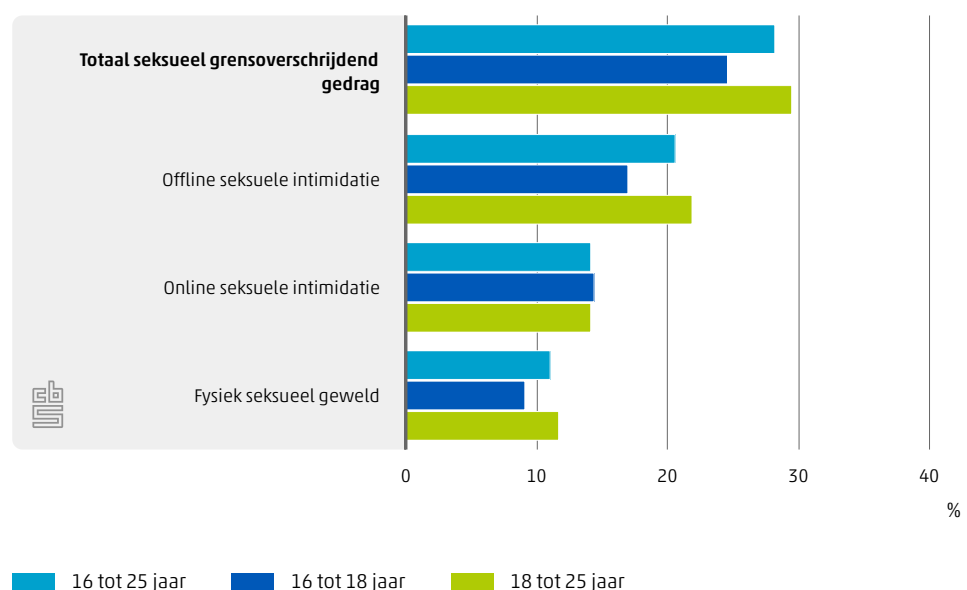
8.4 Slachtoffers seksueel grensoverschrijdend gedrag

In 2024 gaf 28 procent van de jongeren van 16 tot 25 jaar aan in de afgelopen 12 maanden slachtoffer te zijn geweest van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Het gaat daarbij om offline seksuele intimidatie (21 procent), online seksuele intimidatie (14 procent) en fysiek seksueel geweld (11 procent). Jongeren zijn hier vaker slachtoffer van dan 25-plussers. Bij beide groepen was er in 2022 een lichte toename in online seksuele intimidatie, maar in 2024 is dit percentage weer afgenomen tot het niveau van 2020.

Vooraf jonge vrouwen slachtoffer van seksueel grensoverschrijdend gedrag

Jonge vrouwen werden vaker dan jonge mannen slachtoffer van offline seksuele intimidatie (33 tegenover 9 procent), online seksuele intimidatie (21 tegenover 8 procent) en seksueel geweld (17 tegenover 5 procent). Er zijn geen statistisch significante verschillen tussen minderjarige en meerderjarige jongeren.

8.4.1 Slachtoffers seksueel grensoverschrijdend gedrag in de afgelopen 12 maanden, 2024

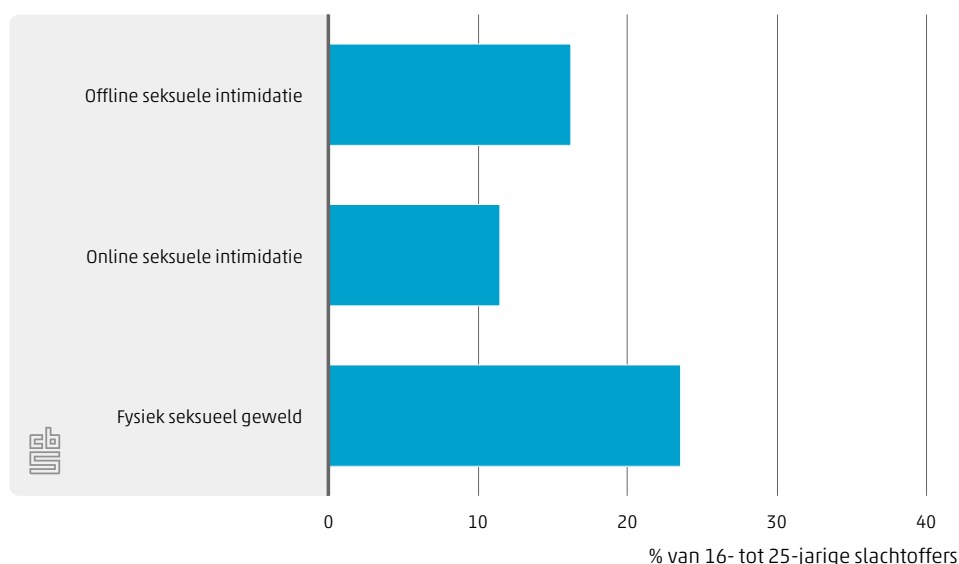

Bron: CBS, Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag 2024

Relatief vaak psychische problemen na fysiek seksueel geweld

Jongeren rapporteerden relatief vaak psychische problemen na fysiek seksueel geweld (24 procent) en in mindere mate na offline intimidatie (16 procent) en online intimidatie (12 procent). Deze percentages verschillen niet in vergelijking met die van 25-plussers. Ook zijn er geen verschillen tussen minder- en meerderjarige jongeren, of tussen jonge mannen en jonge vrouwen.

8.4.2 Psychische problemen na seksueel grensoverschrijdend gedrag, 2024

Bron: CBS, Prevalentiemonitor Huiselijk Geweld en Seksueel Grensoverschrijdend gedrag 2024

8.5 Begrippen

Drugsmisdrijven

Harddrugs-, softdrugs- en overige drugsmisdrijven.

Geregistreeerde verdachte

Een persoon wordt door de politie als verdachte van een misdrijf geregistreerd wanneer een redelijk vermoeden van schuld aan dat misdrijf bestaat.

Gewelddelicten

Bij gewelddelicten gaat het in de standaardclassificatie misdrijven om mishandeling, bedreiging, stalking, seksuele misdrijven, levensmisdrijven, vrijheidsbeneming/gijzeling, mensenhandel, mensensmokkel en overige geweldsmisdrijven.

Hacken

Met kwade bedoelingen en zonder toestemming inbreken op een apparaat (zoals een computer of tablet) of een account (zoals een e-mail- of bankaccount).

Huiselijk geweld

Bij huiselijk geweld gaat het om vormen van psychisch geweld (waaronder dwingende controle) in huiselijke kring, fysiek geweld in huiselijke kring, en stalking door een ex-partner. De term 'huiselijke kring' gaat over de sociale relatie tussen slachtoffer en pleger. Tot de huiselijke kring worden gezins- en familieleden en ook eventuele (ex-)partners gerekend. Met 'huiselijke kring' wordt niet de locatie bedoeld: ervaringen hoeven niet per se thuis te hebben plaatsgevonden.

Online bedreiging en intimidatie

Online bedreiging (met geweld), pesten, stalken of shamesexting (verspreiden van naaktfoto's of -filmpjes of hiermee dreigen).

Online oplichting en fraude

Aankoopfraude (het niet leveren van gekochte goederen of diensten), verkoopfraude (het niet betalen voor geleverde goederen en diensten), fraude in het betalingsverkeer, identiteitsfraude (gebruik van persoonsgegevens zonder toestemming en voor financieel gewin) en phishing (het voordoen als een ander persoon of bedrijf voor financieel gewin).

Seksueel grensoverschrijdend gedrag

Seksueel grensoverschrijdend gedrag gaat over alle vormen van seksuele intimidatie en geweld. Seksueel grensoverschrijdend gedrag kan binnen en buiten de huiselijke kring plaatsvinden, zowel offline als online.

Slachtoffer

Mensen zijn slachtoffer als ze in de enquête aangeven dat ze in de twaalf maanden voorafgaande aan het onderzoek slachtoffer zijn geweest van één of meerdere delicten of vormen van online criminaliteit, huiselijk geweld of seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Verkeersmisdrijven

Bij verkeersmisdrijven gaat het in de standaardclassificatie misdrijven om het verlaten plaats ongeval, rijden onder invloed, rijden tijdens ontzegging, rijden tijdens rijverbod, voeren vals kenteken, joyriding, weigeren blaastest/bloedonderzoek en overige verkeersmisdrijven.

Vermogensmisdrijven/-delicten

Bij vermogensmisdrijven gaat het in de standaardclassificatie misdrijven om diefstal/verduistering en inbraak, bedrog, valsheidsmisdrijven, heling, afpersing en afdreiging, bankbreuk, witwassen en overige vermogensmisdrijven.

Vernieling en misdrijven tegen openbare orde en gezag

Vernieling en beschadiging, openbare orde misdrijven, brandstichting/ontploffing en openbaar gezag misdrijven.

8.6 Meer informatie en literatuur

Cijfers over verdachten van 12 tot 23 jaar naar delictgroep en persoonskenmerken zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over verdachten tot 23 jaar naar delictgroep en woonregio zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over verdachten naar delictgroep, geslacht, leeftijd, herkomst, opleiding en huishoudensinkomen zijn te vinden op [StatLine](#).

9 Jongeren in Caribisch Nederland

Auteurs: Suzanne Loozen, Corina Huisman, Mark Ramaekers

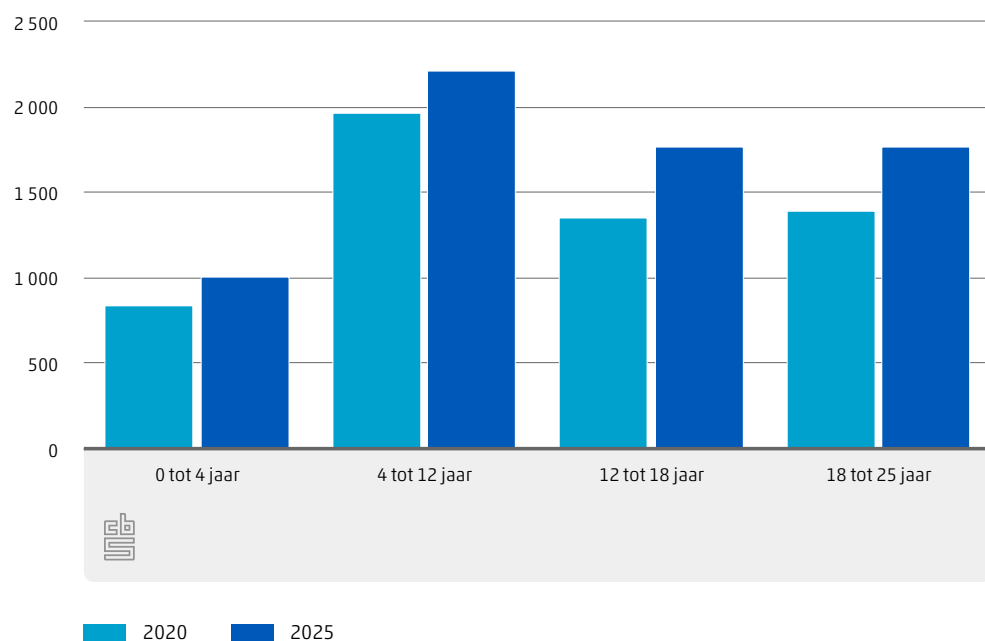
Begin 2025 woonden er in Caribisch Nederland 8,2 duizend jongeren tot 25 jaar, 1,2 duizend meer dan begin 2020. De sterkste groei was bij 12-plussers op Bonaire en Saba. Van het merendeel van de baby's op Bonaire, Sint Eustatius en Saba is de moeder niet op het eiland geboren. Bijna 5,3 duizend leerlingen volgden in het schooljaar 2024/'25 bekostigd basisonderwijs, voortgezet onderwijs of middelbaar beroeps-onderwijs. Van de minderjarige vo- en mbo-scholieren wil bijna de helft na hun opleiding verder studeren.

9.1 Leeftijd jongeren

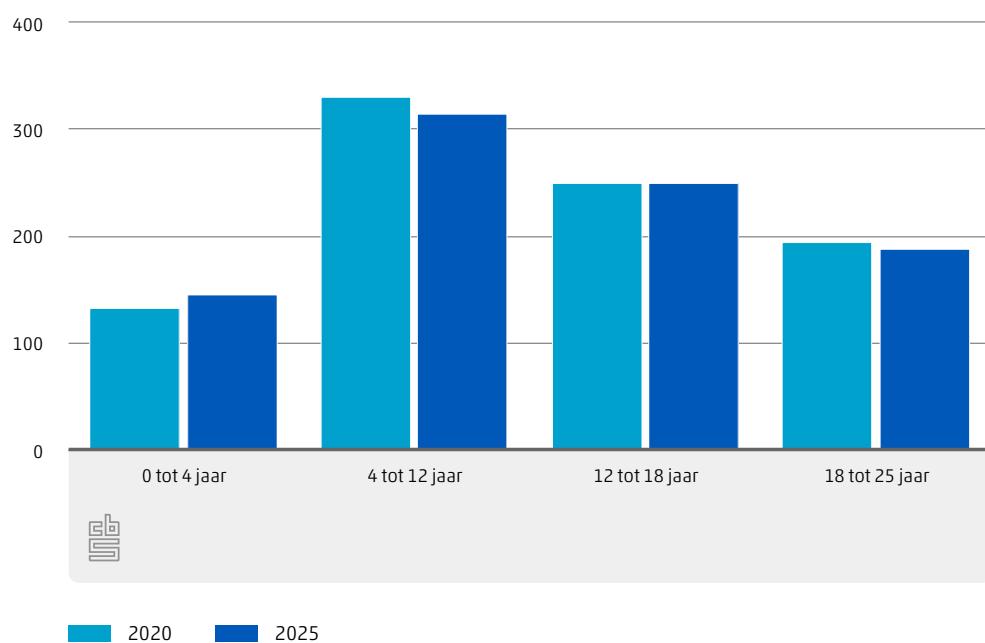
Het overgrote deel van de jongeren in [Caribisch Nederland](#) woont op Bonaire. Begin 2025 waren dat er 6,7 duizend, bijna 1,2 duizend meer dan in 2020. Op Sint Eustatius en Saba woonden veel minder jongeren dan op Bonaire, respectievelijk 898 en 518. Op Saba nam het aantal jongeren vergeleken met 2020 toe, op Sint Eustatius nam het licht af.

De toename van het aantal jongeren op Bonaire is terug te zien in alle leeftijdsgroepen, maar vooral bij jongeren van 12 jaar of ouder. Ook op Saba groeide het aantal jongeren van 12 jaar of ouder. Op Sint Eustatius nam het aantal 0- tot 4-jarigen toe, terwijl het aantal 4- tot 12-jarigen en 18- tot 25-jarigen juist afnam.

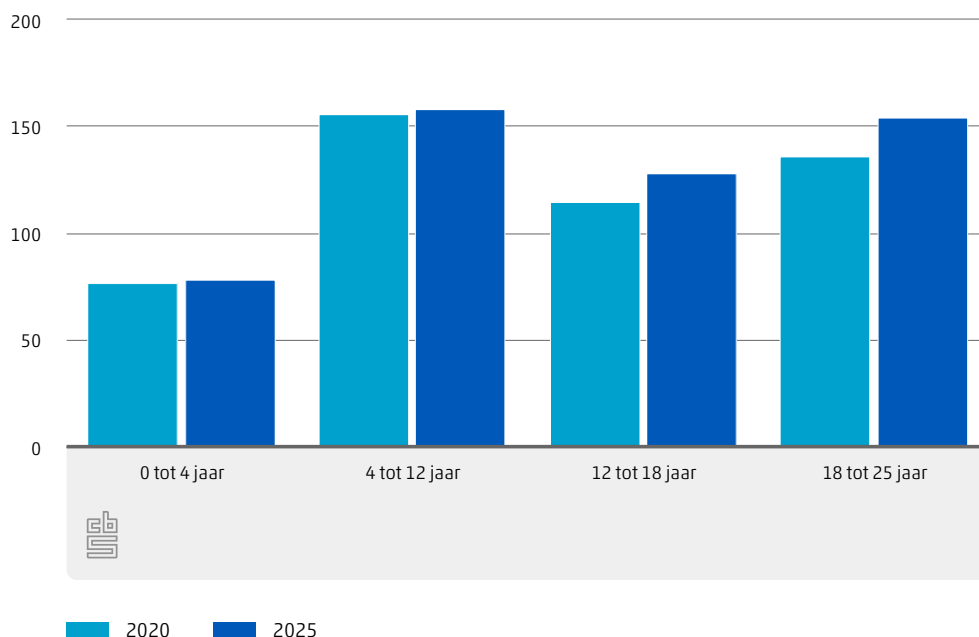
9.1.1 Bonaire, jongeren naar leeftijd, 1 januari

9.1.2 Sint Eustatius, jongeren naar leeftijd, 1 januari

9.1.3 Saba, jongeren naar leeftijd, 1 januari

25% van de op Bonaire geboren baby's heeft een moeder die zelf ook op Bonaire is geboren

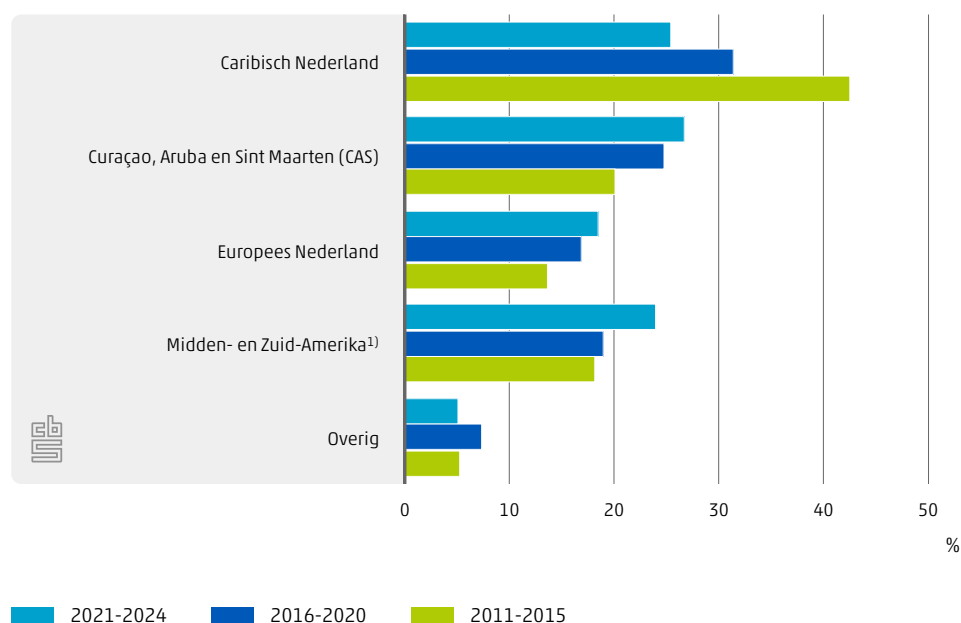

9.2 Geboorteland van moeder

Van de ruim 900 baby's die tussen 2021 en 2024 op Bonaire werden geboren, had 25 procent een moeder die ook op Bonaire is geboren. Verder had 27 procent een moeder die geboren is op de CAS-eilanden Curaçao, Aruba of Sint-Maarten (waarvan 25 procent op Curaçao), 24 procent in Midden- of Zuid-Amerika, en 18 procent in Europees Nederland.

Het aandeel levendgeborenen met een op Bonaire geboren moeder is aanzienlijk afgenomen ten opzichte van eerdere perioden. Het aandeel baby's met een op Curaçao geboren moeder nam over de tijd toe. Ook het aandeel levendgeborenen met een moeder uit Midden- of Zuid-Amerika (exclusief Bonaire, Sint Eustatius, Saba, Curaçao, Aruba en Sint Maarten) of Europees Nederland nam toe. Bij Midden- en Zuid-Amerika gaat het vooral om een toename van baby's met een moeder uit de Dominicaanse Republiek, Haïti of Venezuela.

9.2.1 Bonaire, baby's naar geboorteland moeder

¹⁾ Exclusief Bonaire, Sint Eustatius, Saba, Curaçao, Aruba en Sint Maarten

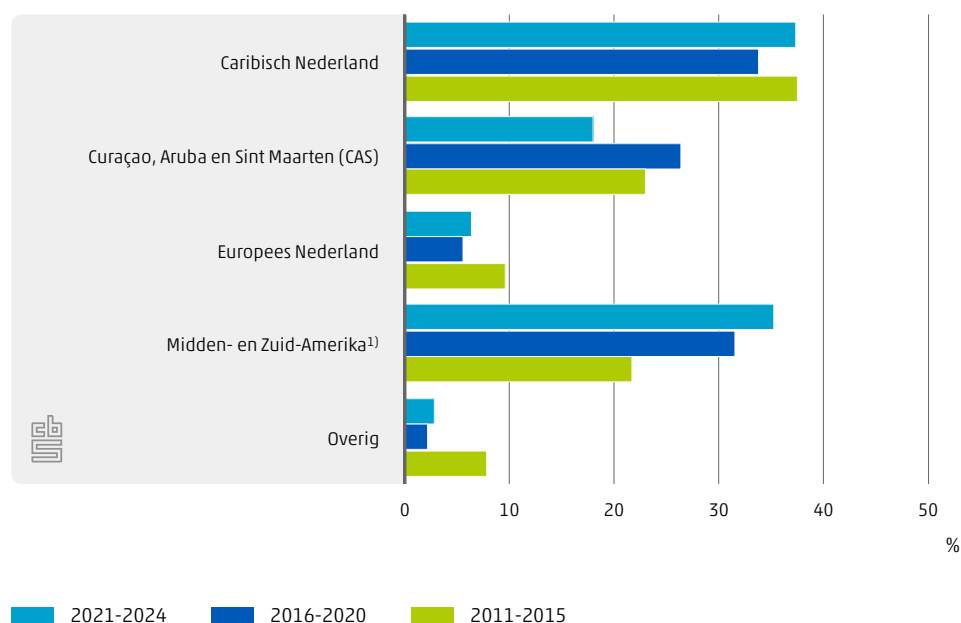
Grootste groep baby's Sint Eustatius heeft moeder die zelf ook op het eiland is geboren

In de periode 2021 tot en met 2024 werden op Sint Eustatius 139 baby's geboren. Van hen had 37 procent een op Sint Eustatius geboren moeder. Er waren geen baby's met een moeder uit Bonaire of Saba, de eilanden die samen met Sint Eustatius Caribisch Nederland vormen.

Een bijna even groot deel van de baby's (35 procent) had een moeder afkomstig uit Midden- of Zuid-Amerika (de Dominicaanse Republiek vormt met bijna de helft de grootste groep). Daarnaast had 18 procent een moeder die geboren is op de CAS-eilanden (waarvan 14 procent op Sint Maarten) en 6 procent een moeder die in Europees Nederland is geboren.

Vergeleken met de periode 2011 tot en met 2015 was het aandeel levendgeborenen met een moeder die is geboren in Midden- of Zuid-Amerika ruim anderhalf keer zo hoog. Baby's hadden daarentegen minder vaak een moeder die afkomstig is uit Europees Nederland, Curaçao, Aruba of Sint Maarten.

9.2.2 Sint Eustatius, baby's naar geboorteland moeder

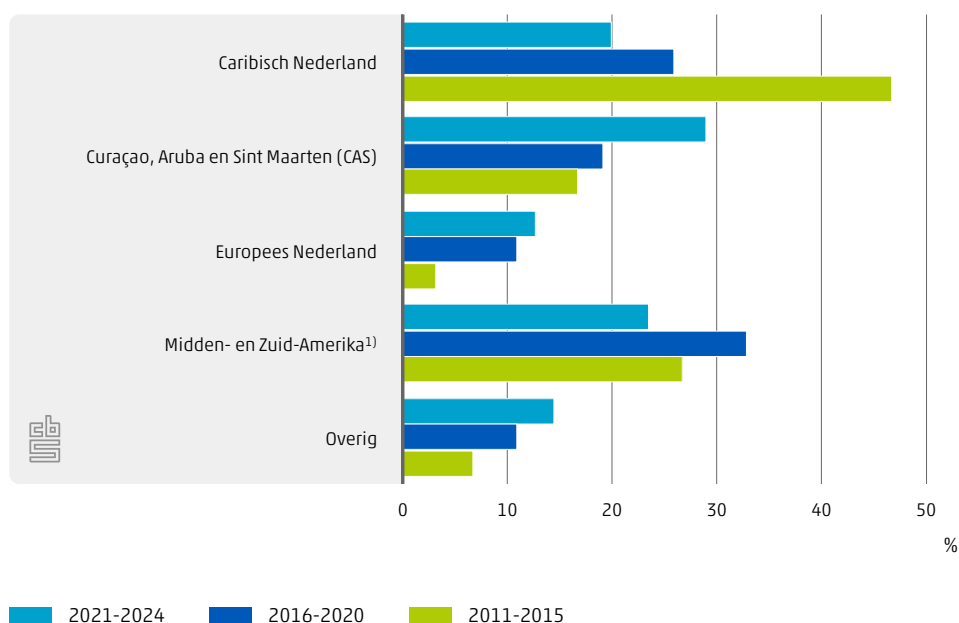
¹) Exclusief Bonaire, Sint Eustatius, Saba, Curaçao, Aruba en Sint Maarten

Grootste groep baby's Saba heeft moeder geboren op CAS-eilanden

Op Saba werden 55 baby's geboren tussen 2021 en 2024. Van hen had 29 procent een moeder die is geboren op de CAS-eilanden (waarvan 24 procent op Sint Maarten). Ongeveer een kwart van de baby's had een moeder die is geboren in Midden- of Zuid-Amerika (overwegend in de Dominicaanse Republiek en Colombia). Van 20 procent was de moeder geboren op Saba en 13 procent had een moeder uit Europees Nederland. In deze periode werden op Saba geen levendgeborenen geregistreerd met een moeder uit Bonaire of Sint Eustatius.

Op Saba is het aandeel levendgeborenen met een moeder die is geboren op Sint Maarten sinds 2011-2015 verdubbeld. Ook het aandeel met een moeder uit Europees Nederland nam toe. Daarentegen nam het aandeel levendgeborenen met een moeder geboren op Saba met ruim de helft af. Ook het aandeel baby's met een moeder uit Midden- of Zuid-Amerika nam licht af. Hierbij moet worden opgemerkt dat het lage aantal geboorten op Saba ervoor zorgt dat kleine veranderingen kunnen leiden tot grote veranderingen in de percentages.

9.2.3 Saba, baby's naar geboorteland moeder

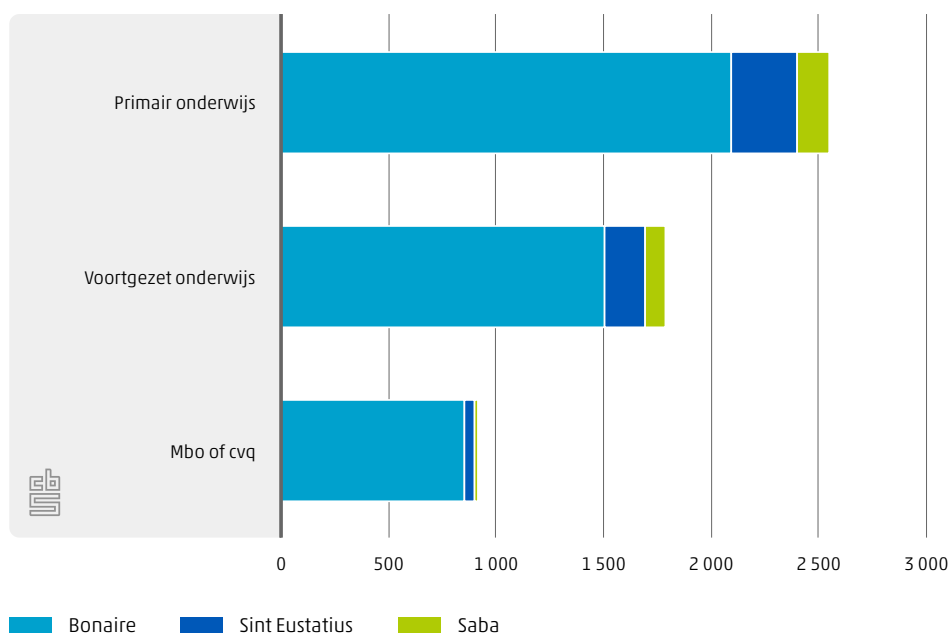

¹⁾ Exclusief Bonaire, Sint Eustatius, Saba, Curaçao, Aruba en Sint Maarten

9.3 Onderwijsdeelname

In het schooljaar 2024/'25 volgden bijna 5,3 duizend leerlingen (bekostigd) primair onderwijs (po), voortgezet onderwijs (vo) of middelbaar beroepsonderwijs (mbo) in Caribisch Nederland. Bijna 2,6 duizend van deze leerlingen zaten in het basisonderwijs.

9.3.1 Leerlingen en studenten in po, vo en mbo, schooljaar 2024/'25*

Caribisch Nederland kent verschillende onderwijssystemen voor het door de overheid (ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) bekostigd voortgezet onderwijs. Bonaire hanteert het Nederlandse systeem met praktijkonderwijs vmbo, havo en vwo, en heeft daarnaast enkele speciale lesplaatsen voor kinderen die extra zorg nodig hebben. Sint Eustatius en Saba zijn sinds schooljaar 2019/'20 overgestapt op een Caribisch onderwijs-systeem voor voortgezet onderwijs én beroepsonderwijs. Leerlingen doorlopen eerst drie jaar onderbouw en kiezen daarna voor algemeen vormend onderwijs op twee niveaus, of voor een beroepsopleiding binnen de Caribbean Vocational Qualification (cvq), wat enigszins vergelijkbaar is met het mbo.

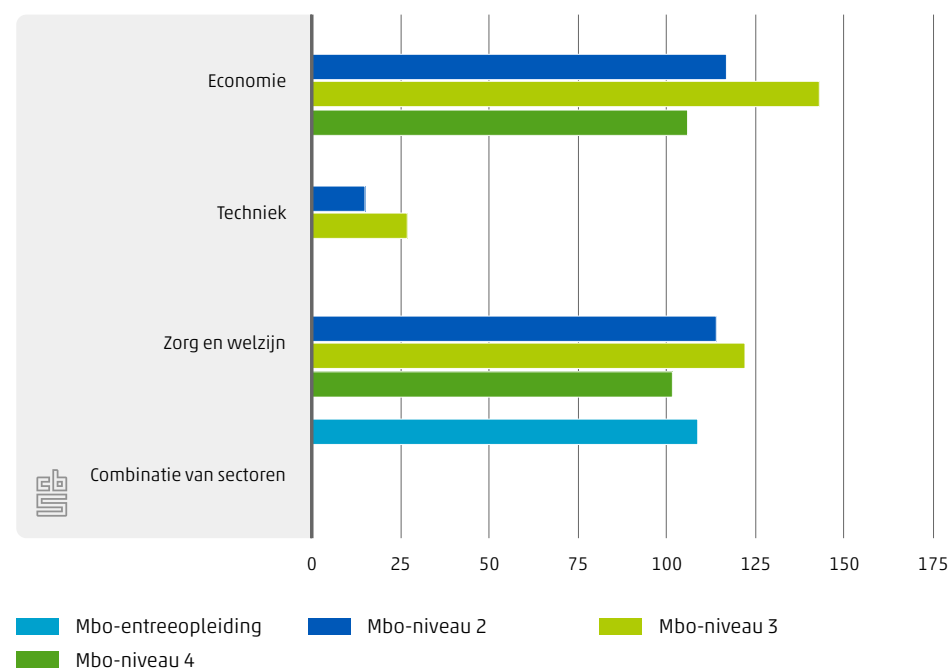
Het voortgezet onderwijs op Caribisch Nederland telde 1,8 duizend leerlingen. Op Bonaire volgden daarnaast 855 studenten een opleiding in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Op Sint Eustatius en Saba volgden respectievelijk 47 en 17 studenten les op het cvq.

Veel mbo'ers op Bonaire in sectoren economie en zorg en welzijn

Op Bonaire volgden 366 van de 855 mbo-studenten een opleiding in de sector economie, bijvoorbeeld tot financieel administratief medewerker, secretaresse, of tot leisure en hospitality host. Met die laatste opleiding kunnen gediplomeerden aan het werk in de verblijfsrecreatie. Daarnaast volgden 338 studenten een opleiding in de sector zorg en 42 een opleiding in de technische sector (bijvoorbeeld een opleiding tot monteur).

Tot slot volgden 109 studenten een combinatie-opleiding. Hieronder vallen alle assistent-opleidingen (mbo-entreeopleiding), zoals assistent horeca, voeding of voedingsindustrie en assistent dienstverlening en zorg. Van de 855 mbo'ers studeerden er 208 op niveau 4, waarmee doorstroming naar hbo mogelijk is.

9.3.2 Mbo'ers naar sector, Bonaire, 2024/'25*

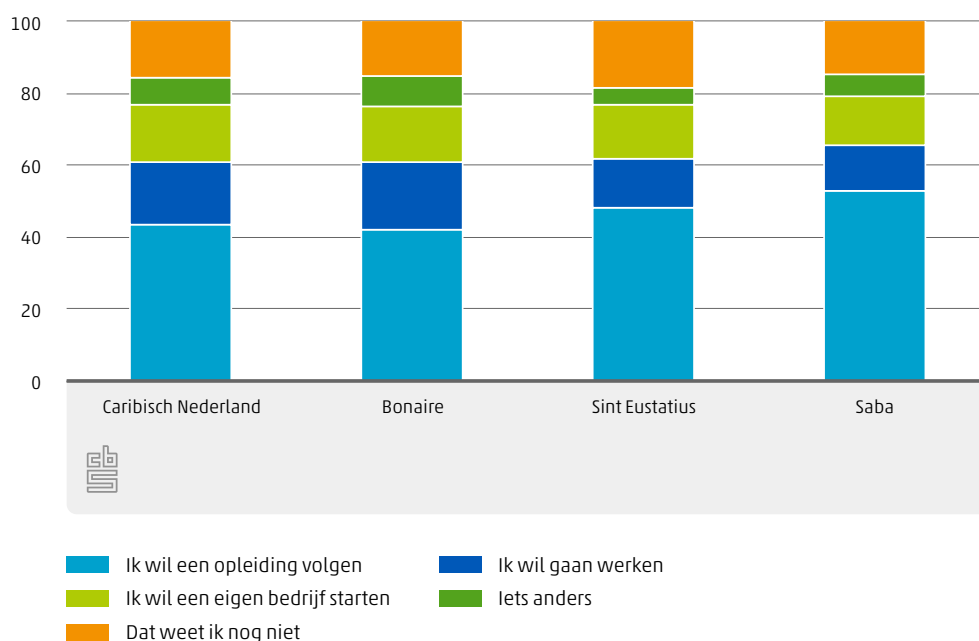

44 procent van de minderjarige vo- en mbo-leerlingen in Caribisch Nederland wil verder studeren

Van de leerlingen en studenten die in het najaar van 2024 in het voortgezet onderwijs en mbo zaten en jonger dan 18 jaar waren, is bekend wat zij willen gaan doen na hun opleiding. Op Bonaire gaf 42 procent aan na het behalen van hun diploma een vervolgopleiding te willen gaan doen. Op Sint Eustatius en Saba was dat respectievelijk 48 procent en 53 procent. Jongeren op Bonaire wilden iets vaker gaan werken (18 procent) dan jongeren op Sint Eustatius (14 procent) en Saba (13 procent). Het percentage dat aangaf een eigen bedrijf te willen starten, was vrijwel gelijk op de eilanden.

9.3.3 Toekomstplannen, 2024

% van de jongeren in het vo/mbo tot 18 jaar

Meeste scholieren willen eiland verlaten

Een ruime meerderheid van de scholieren in Caribisch Nederland gaf in 2024 aan het eiland te willen verlaten en ergens anders te gaan wonen. Jongeren op Sint Eustatius en Saba (beide 91 procent) wilden dit vaker dan jongeren op Bonaire (81 procent). Een relatief groot deel van de jongeren in Caribisch Nederland wil vertrekken omdat het gewenste werk of de gewenste opleiding niet mogelijk is op hun eiland (55 procent). Evenveel jongeren geven aan te willen vertrekken om meer van de wereld te zien. Een kleiner deel (26 procent) vindt het niet leuk op het eiland, of heeft familie die ergens anders woont (15 procent).

56% van de jongeren in Caribisch Nederland aan het werk

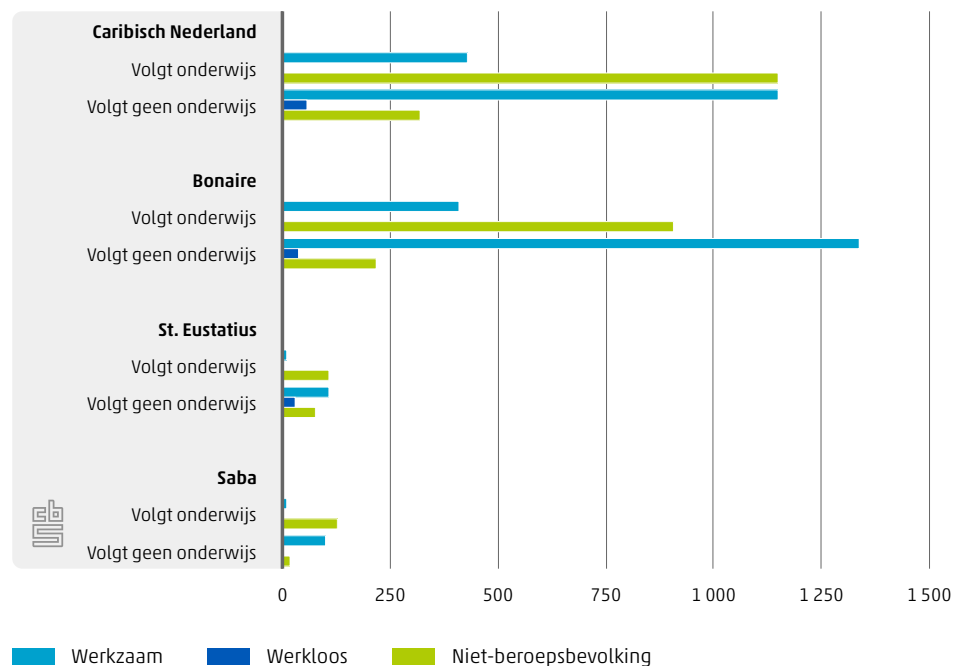

9.4 Arbeidsdeelname

In 2024 had 56,4 procent van de 3,5 duizend 15- tot 27-jarigen in Caribisch Nederland betaald werk. Het aandeel werkende jongeren was met 60,0 procent het hoogst op Bonaire. Op Saba had 42,6 procent werk en op Sint Eustatius 34,8 procent.

Jongeren in Caribisch Nederland die onderwijs volgden hadden beduidend minder vaak betaald werk (27,0 procent) dan jongeren die geen onderwijs volgden (80,4 procent). Op Saba en Sint Eustatius werkte de overgrote meerderheid van de onderwijsvolgende jongeren niet.

9.4.1 Arbeidspositie 15- tot 27-jarigen, 2024

44 procent van de jongeren had geen werk

Naast de werkende jongeren waren er in Caribisch Nederland in 2024 1,5 duizend jongeren die geen betaald werk hadden. Een klein deel hiervan (70 jongeren) was werkloos: zij waren actief op zoek naar werk én direct beschikbaar. Samen met de werkende jongeren vormden zij de beroepsbevolking. In Caribisch Nederland was in 2024 3,3 procent van de beroepsbevolking van 15 tot 27 jaar werkloos.

De niet-beroepsbevolking omvatte bijna 1,5 duizend jongeren. Dit zijn jongeren die geen betaald werk hadden, er niet recent naar zochten of niet direct beschikbaar waren. Het overgrote deel van deze groep bestond uit jongeren die aangaven niet te zoeken naar werk én niet beschikbaar te zijn (36 procent van alle jongeren in Caribisch Nederland in 2024). De voornaamste reden voor jongeren om niet te zoeken en niet beschikbaar te zijn, was het volgen van een opleiding of studie.

9.5 Welzijn, gezondheid en vrijetijdsbesteding

Om beter inzicht te krijgen in de leefwereld van jongeren in Caribisch Nederland, wordt in het kader van de Landelijke Jeugdmonitor het Scholierenonderzoek Caribisch Nederland uitgevoerd. Voor dit onderzoek is een vragenlijst ontwikkeld die in 2020 en 2024 is afgenomen onder leerlingen tot 18 jaar in het voortgezet onderwijs (vo) en middelbaar beroepsonderwijs (mbo) op Bonaire, Saba en Sint Eustatius.

Het onderzoek richt zich op diverse thema's, waaronder welzijn, gezondheid, middelengebruik, vrijetijdsbesteding en toekomstplannen. De uitkomsten zijn gebundeld in het rapport '[Jongeren in Caribisch Nederland: resultaten Scholierenonderzoek](#)'. Hieronder volgt een samenvatting van de onderzoeksresultaten. Voor nadere toelichting en vergelijkingen naar tijd, geslacht en leeftijd wordt verwezen naar het eerdergenoemde rapport.

Geluk en tevredenheid

Scholieren op Saba gaven in 2024 gemiddeld een 7,4 voor zowel de mate waarin ze zich gelukkig voelen als hoe tevreden ze zijn met het leven dat ze nu leiden. Op Bonaire gaven scholieren gemiddeld een 7,5 voor geluk en 7,4 voor tevredenheid, en op Sint Eustatius een 7,1 en een 6,9.

Pesten

In 2024 werd 24 procent van de scholieren op Saba en 22 procent op Bonaire in de afgelopen twaalf maanden weleens gepest. Op Sint Eustatius was dat 14 procent. Zowel op Bonaire als Saba worden meiden vaker gepest dan jongens. Het verschil was het grootst op Saba: 31 procent van de meiden en 17 procent van de jongens werd daar gepest.

Gezondheid

Een ruime meerderheid van de scholieren in Caribisch Nederland ervoer hun gezondheid in 2024 als (zeer) goed: 75 procent op Bonaire, 71 procent op Saba en 68 procent op Sint Eustatius. Jongens ervaren hun gezondheid vaker als (zeer) goed dan meiden.

Voeding

Een relatief klein deel van de scholieren eet voldoende fruit. In 2024 zei 10 procent van de scholieren op Saba minimaal vijf dagen per week voldoende fruit te eten, dat wil zeggen minimaal twee porties van 100 gram per dag. Op Bonaire en Sint Eustatius was dat respectievelijk 16 procent en 20 procent.

Vapen

Er zijn meer vapers dan rokers op Bonaire en Saba. In 2024 vapede 13 procent van de jongeren op Bonaire weleens, 10 procent op Saba en 6 procent op Sint Eustatius.

Schermgebruik

Scholieren zeiden gemiddeld meer dan 6 uur per dag een computer, tablet of smartphone te gebruiken. Op Bonaire was dat 6,4 uur, op Saba 7,9 uur en op Sint Eustatius 8,8 uur.

Zorg voor familieleden of bekenden met gezondheidsproblemen

Bijna de helft van de scholieren op Sint Eustatius zorgde in de week voorafgaand aan de enquête voor familieleden of bekenden. Hierbij kan gedacht worden aan ouders, grootouders of burens die hulp nodig hebben vanwege hun gezondheid of ouderdom. Op Saba was dat 34 procent en op Bonaire 27 procent. Het gaat daarbij om taken als het doen van het huishouden, wassen en aankleden, gezelschap houden, vervoer of klusjes.

9.6 Begrippen

BES-eilanden

Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Caribisch Nederland

Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

CAS

Curaçao, Aruba en Sint Maarten.

Europees Nederland

Europees deel van Nederland, exclusief Caribisch Nederland.

Geboorteland

Geboorteland betreft het land waar iemand daadwerkelijk is geboren. Dat kan afwijken van de gemeente waar iemand binnen 46 dagen na de geboorte is ingeschreven. Een voorbeeld: wanneer een moeder die woonachtig is op Bonaire voor de bevalling uitwijkt naar Curaçao, dan is Curaçao het geboorteland van het kind. Gaat de moeder binnen 46 dagen na de bevalling met haar kindje terug naar Bonaire, dan wordt het kindje ingeschreven op Bonaire.

Midden- en Zuid-Amerika

In deze bijdrage is dit exclusief Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES-eilanden) en exclusief Curaçao, Aruba en Sint Maarten (CAS).

Niet-beroepsbevolking

Personen zonder betaald werk, die niet recent naar werk hebben gezocht of daarvoor niet direct beschikbaar zijn. Bij betaald werk gaat het om werkzaamheden ongeacht de arbeidsduur.

Werkloze beroepsbevolking

Personen zonder betaald werk, die recent naar werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn. Bij betaald werk gaat het om werkzaamheden ongeacht de arbeidsduur.

Werkzame beroepsbevolking

Personen die betaald werk hebben. Bij betaald werk gaat het om werkzaamheden ongeacht de arbeidsduur.

9.6 Meer informatie en literatuur

Meer informatie

Meer informatie over levend geboren kinderen in Caribisch Nederland zijn te vinden op [StatLine](#).

Cijfers over leerlingen en studenten in po, vo en mbo in Caribisch Nederland zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over deelnemers mbo, niveau, sector en domein in Caribisch Nederland zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over de schoolbeleving en toekomstplannen van scholieren in Caribisch Nederland zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over de arbeidsdeelname van jongeren in Caribisch Nederland zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over de ervaren gezondheid en welzijn van scholieren in Caribisch Nederland zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over de leefstijl van scholieren in Caribisch Nederland zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over pesten en onveiligheidsgevoelens van scholieren in Caribisch Nederland zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Cijfers over de tijdsbesteding van scholieren in Caribisch Nederland zijn te vinden op [Jeugdmonitor StatLine](#).

Meer informatie over het [Scholierenonderzoek Caribisch Nederland](#) is te vinden in de onderzoeksbeschrijving.

Literatuur

CBS (2025). [Vooral op Bonaire en Saba meer meiden gepest dan jongens](#). CBS nieuwsbericht.

Bokern, P. en L. Fernandez Beiro (2025). [Jongeren in Caribisch Nederland: resultaten Scholierenonderzoek](#).

10 Welzijn

Auteur: Moniek Coumans

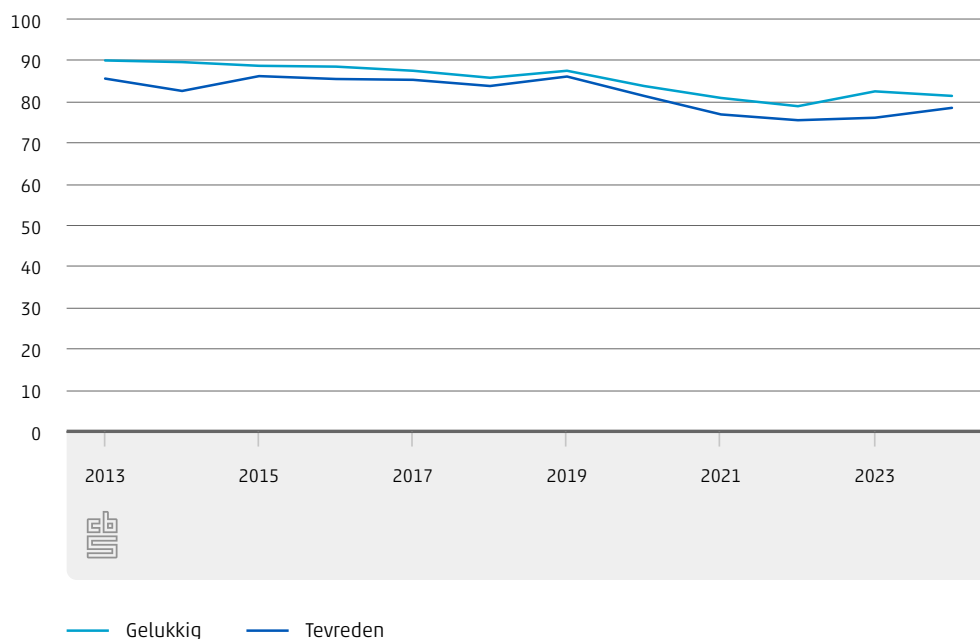
Het geluk, de tevredenheid met het leven en het persoonlijk welzijn van jongvolwassenen zijn in 2024 niet veranderd ten opzichte van een jaar eerder, maar liggen nog steeds onder het niveau van pre-coronajaar 2019. Het enige aspect van persoonlijk welzijn dat wel veranderde, is het vertrouwen in instituties, zoals de Tweede kamer, rechters en politie: dit nam in 2024 toe, waarmee er een einde aan de daling sinds 2021 kwam. Jongvolwassenen stonden in 2024 negatiever tegenover verschillende maatschappelijke kwesties dan in 2018, vooral wat betreft criminaliteit en de hoeveelheid mensen in Nederland.

10.1 Geluk en tevredenheid

In 2024 voelde 81 procent van de 18- tot 25-jarigen zich gelukkig, en 79 procent was tevreden met het leven. Ten opzichte van 2023 was er geen significante verandering in het aandeel gelukkige of tevreden jongvolwassenen. Hoewel de meerderheid van de jongvolwassenen gelukkig en tevreden is, zijn de percentages jongvolwassenen die zich gelukkig of tevreden voelen nog niet terug op het niveau van voor de coronapandemie.

10.1.1 Geluk en tevredenheid

% van 18- tot 25-jarigen

Onderzoek Sociale samenhang en welzijn

De resultaten in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op het onderzoek Sociale samenhang en welzijn (SSW). Dit onderzoek wordt uitgevoerd onder inwoners van Nederland van 15 jaar of ouder. Personen in instellingen zijn hierbij buiten beschouwing gelaten. Er doen jaarlijks ongeveer 7 500 respondenten mee.

De vragenlijst bestaat uit een vast onderdeel met jaarlijks terugkerende onderwerpen, zoals geluk, tevredenheid, sociale contacten en vertrouwen in instituties, en een ad-hoc-deel waarin elk jaar andere thema's worden opgenomen. Voorbeelden van ad-hoc-thema's zijn vragen over de kwaliteit van sociale contacten, eenzaamheid en opvattingen over maatschappelijke kwesties. Voor cijfers over welzijn worden personen van 18 jaar of ouder als uitgangspunt genomen. Dit hoofdstuk richt zich op jongvolwassenen van 18 tot 25 jaar. Dit zijn jaarlijks zo'n 800 respondenten.

In deze bijdrage wordt alleen gesproken van een verandering of een verschil tussen groepen als deze statistisch significant is. Daarbij wordt een significantieniveau van 5 procent ($\alpha = 0,05$) gehanteerd. Als dat anders is, dan wordt dit vermeld.

79% van de jongvolwassenen
was in 2024 tevreden met het leven

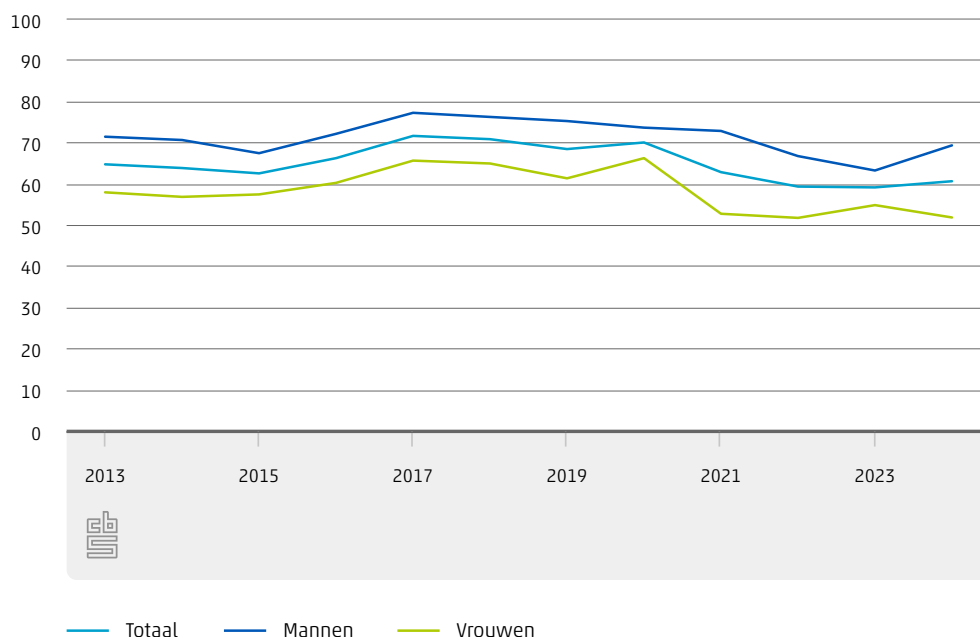
10.2 Persoonlijk welzijn

In 2024 had 61 procent van de jongvolwassenen een hoog persoonlijk welzijn. Dit is nagenoeg hetzelfde als in voorgaande jaren, waarmee de daling na 2020 zich niet verder heeft doorgezet.

Over de gehele periode 2013 tot en met 2024 lag het percentage met een hoog persoonlijk welzijn hoger bij mannen dan bij vrouwen. Zowel bij mannen als bij vrouwen was er in 2021 een daling ten opzichte van pre-coronajaar 2019. Mannen waren in 2024 weer vrijwel terug op het niveau van 2019, terwijl vrouwen daar nog steeds onder zaten. In 2023 lag het aandeel vrouwen met een hoog persoonlijk welzijn weer wat hoger; er was toen geen significant verschil meer met 2019.

10.2.1 Hoog persoonlijk welzijn

% van 18- tot 25-jarigen

Vertrouwen in instituties iets toegenomen

Het persoonlijk welzijn is op verschillende dimensies gemeten. In 2024 was op de meeste dimensies niet veel veranderd ten opzichte van 2023. Alleen op het gebied van vertrouwen in instituties (de Tweede Kamer, rechters en politie) steeg het aandeel mensen met een hoog persoonlijk welzijn (van 39 procent naar 43 procent). In 2023 was er nog sprake van een daling. Deze daling begon al eerder: na een piek van 61 procent in 2020, daalde het in 2021 tot ongeveer de helft van de jongvolwassenen en zakte het in 2022 verder (naar 46 procent), onder het niveau van 2019 (51 procent).

Tevredenheid over gezondheid vrijwel weer op niveau van voor corona

Hoewel het persoonlijke welzijn van jongvolwassenen in 2024 op de meeste dimensies nauwelijks veranderde ten opzichte van 2023, met uitzondering van het vertrouwen in instituties, zijn er vergeleken met eerdere jaren en met het pre-coronajaar 2019 wel enkele ontwikkelingen zichtbaar.

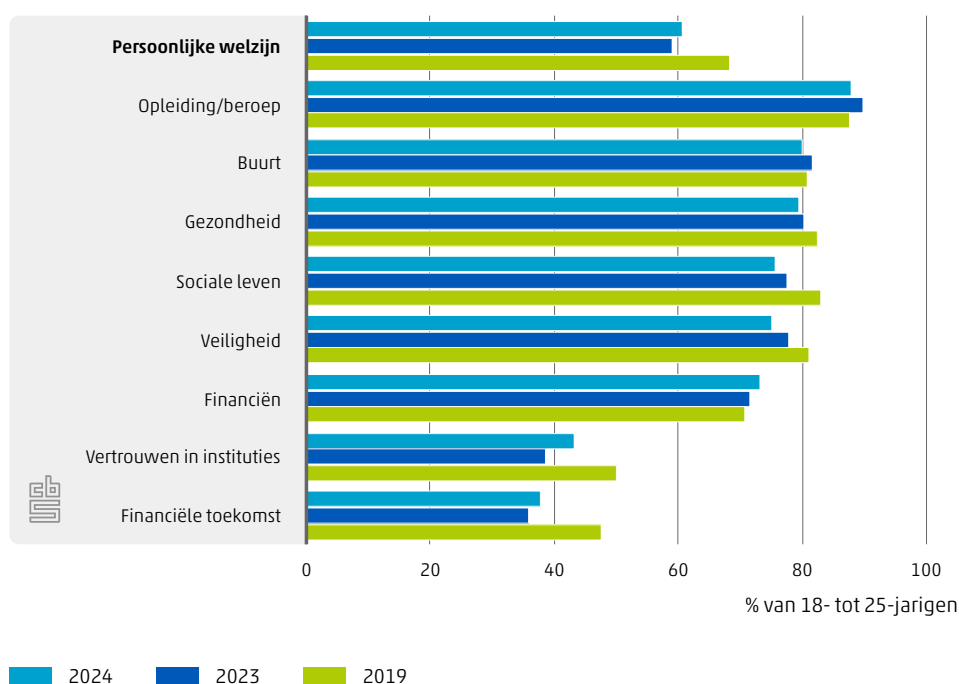
Allereerst is het aandeel jongvolwassenen met een hoog persoonlijk welzijn op het gebied van gezondheid weer terug op het niveau van voor corona. Na een daling in 2021, zette vanaf 2022 een herstel in. Ook op het gebied van het sociale leven was er in 2021 een duidelijke afname te zien. Hoewel dit aandeel in de jaren daarna toenam, lag het in 2024 nog steeds onder het niveau van 2019.

De tevredenheid met de financiële situatie nam tijdens de coronajaren juist toe, waarna deze weer afnam. In 2023 en 2024 lag het niveau weer rond dat van voor corona. Het welzijn op het gebied van de financiële toekomst was altijd al het laagste van alle dimensies. In 2020

was er een tijdelijke toename, maar daarna daalde het aandeel weer. In 2024 bleef dit onder het niveau van 2019.

Het persoonlijk welzijn op het gebied van veiligheid bleef de laatste jaren vrij stabiel, maar lag in 2024 nog altijd lager dan in 2019. Op de dimensies opleiding/beroep en de buurt is er sinds 2019 niet veel veranderd.

10.2.2 Hoog persoonlijke welzijn¹⁾ per dimensie

¹⁾ Het persoonlijk welzijn wordt als hoog beschouwd vanaf een score van 7 op de Persoonlijke Welzijnsindex (PWI)

10.3 Opvattingen over maatschappelijke kwesties

In deze paragraaf wordt ingezoomd op hoe jongvolwassenen tegen een aantal maatschappelijke kwesties aankijken. Er werd gevraagd in hoeverre zij een aantal kwesties als een probleem ervaren: criminaliteit, de hoeveelheid mensen in Nederland, de mentaliteit van de bevolking en milieuvervuiling. In 2018 werden dergelijke vragen ook gesteld. In dat jaar was de vraagstelling iets anders en werd in plaats van naar de hoeveelheid mensen in Nederland gevraagd naar de bevolkingsdichtheid.

49% van de jongvolwassenen
ziet criminaliteit en milieuvervuiling als
groot probleem

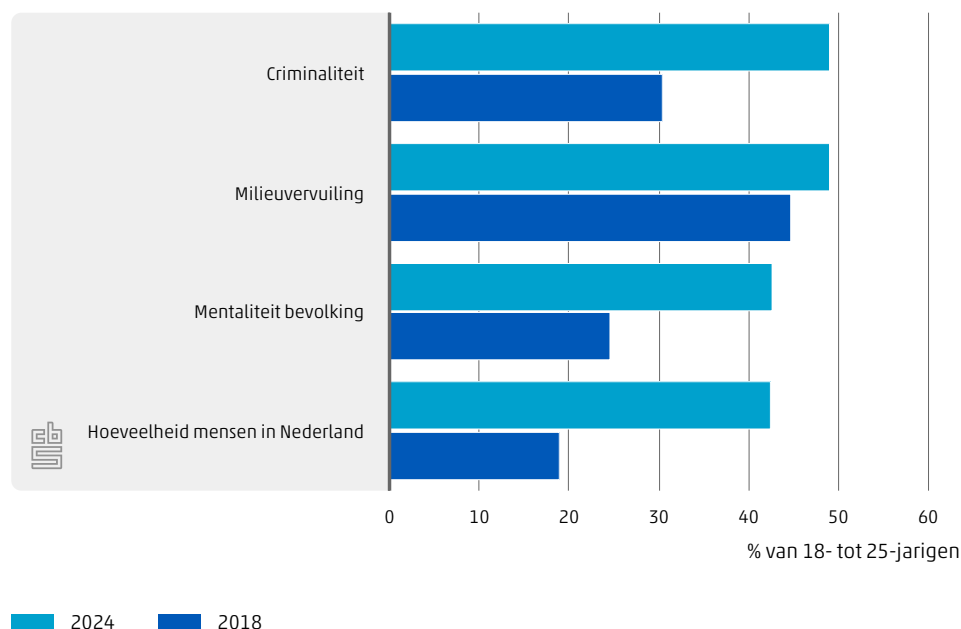
Meer jongvolwassenen zien criminaliteit, mentaliteit en hoeveelheid mensen als (groot) probleem

In 2024 ervoer 49 procent van de jongvolwassenen criminaliteit als een (heel) groot probleem en een even hoog percentage vond dat van milieuvervuiling. De hoeveelheid mensen en de mentaliteit van de bevolking vindt 43 procent (hele) grote problemen.

De percentages liggen een stuk hoger dan in 2018. Vooral bij criminaliteit en bij de hoeveelheid mensen (in 2018 gevraagd als bevolkingsdichtheid) zijn de verschillen groot. In 2018 lag het aandeel voor criminaliteit op 30 procent en voor bevolkingsdichtheid op 19 procent (tegenover 49 en 43 procent in 2024). De mening over milieuvervuiling verschilt niet significant van 2018.

Ook de rangorde van problemen is iets veranderd. In 2018 werd milieuvervuiling van alle kwesties nog duidelijk het vaakst als (heel) groot probleem ervaren, maar in 2024 deelde milieuvervuiling deze positie met criminaliteit (beide 49 procent).

10.3.1 Vindt maatschappelijke kwestie een (heel) groot probleem

Ook 25-plussers zijn duidelijk negatiever in hun oordeel over deze kwesties dan in 2018. In 2018 waren 18- tot 25-jarigen nog positiever over alle kwesties vergeleken met 25-plussers. In 2024 was er geen verschil meer tussen jongvolwassenen en 25-plussers op het gebied van de hoeveelheid mensen in Nederland.

Jongvolwassenen met lager welzijn zien hoeveelheid mensen en mentaliteit vaker als probleem

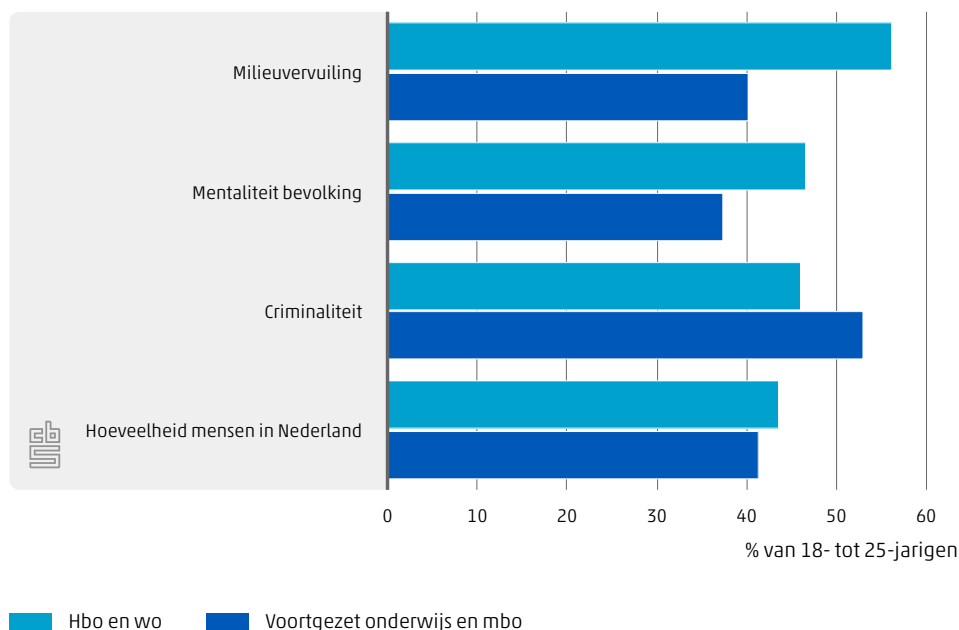
Waarom jongvolwassenen in 2024 negatiever waren over maatschappelijke kwesties dan in 2018, is met dit onderzoek niet goed vast te stellen. Mogelijk hangt de negatievere kijk samen met het lagere niveau van geluk, tevredenheid en persoonlijk welzijn ten opzichte van 2018. Nadere analyses laten echter zien dat er alleen een samenhang is met het persoonlijk welzijn en uitsluitend bij de thema's 'hoeveelheid mensen in Nederland' en 'mentaliteit van de bevolking'. Jongvolwassenen die geen hoog persoonlijk welzijn hebben, ervaren deze twee kwesties vaker als een (heel) groot probleem.

De verschuiving in opvattingen sluit aan bij de resultaten uit de Monitor Brede Welvaart (CBS, 2025), waarin de ontwikkeling van de brede welvaart van mensen, waaronder ook mensen die jonger zijn dan 25 jaar, ten opzichte van 2019 wordt gevolgd. Zo laten mensen jonger dan 25 jaar op meerdere indicatoren een minder gunstige ontwikkeling zien ten opzichte van 2019. Zij rapporteren vaker slachtofferschap van criminaliteit, zijn minder tevreden met hun leven en met hun vrije tijd, hebben meer last van milieuproblemen in de eigen woonomgeving en hebben minder vertrouwen in instituties. Bovendien scoort deze leeftijdsgroep al enkele jaren relatief ongunstig ten opzichte van het nationale gemiddelde.

Hbo'ers en wo'ers vinden milieuvervuiling vaakst een probleem

Jongvolwassenen die tijdens het onderzoek een hbo- of wo-opleiding volgden, vinden criminaliteit minder vaak een (heel) groot probleem dan mensen die een andere opleiding volgden. Daarentegen vinden hbo'ers en wo'ers de mentaliteit van de Nederlandse bevolking en milieuvervuiling vaker een (heel) groot probleem dan jongvolwassenen die geen hbo- of wo-opleiding volgen.

10.3.2 Vindt maatschappelijke kwesties een (heel) groot probleem, naar hoogst gevolgd onderwijsniveau

10.4 Begrippen

Geluk

Of mensen gelukkig zijn, wordt vastgesteld aan de hand van de vraag: 'Kunt u op een schaal van 1 tot en met 10 aangeven in welke mate u zichzelf een gelukkig mens vindt? Een 1 staat voor volledig ongelukkig en 10 voor volledig gelukkig.' Er worden vervolgens drie groepen onderscheiden: degenen met een score van 1 tot en met 4 (ongelukkig), degenen met een score van 5 of 6 (niet gelukkig, niet ongelukkig) en degenen met een score van 7 tot en met 10 (gelukkig).

Tevredenheid

Of mensen tevreden zijn, wordt gemeten aan de hand van de vraag: 'Kunt u op een schaal van 1 tot en met 10 aangeven in welke mate u tevreden bent met het leven dat u nu leidt? Een 1 staat voor volledig ontevreden en een 10 voor volledig tevreden.' Er worden vervolgens drie groepen onderscheiden: degenen met een score van 1 tot en met 4 (ontevreden), degenen met een score van 5 of 6 (niet ontevreden, niet tevreden) en degenen met een score van 7 tot en met 10 (tevreden).

Persoonlijk welzijn

Het persoonlijke welzijn van jongvolwassenen is bepaald aan de hand van de Persoonlijke Welzijnsindex (PWI). Deze index bestaat uit 12 indicatoren verdeeld over 8 dimensies:

1. Materiële levensstandaard: (a) tevredenheid over de financiële situatie.
2. Economische risico's: (b) zorgen over de financiële toekomst.
3. Opleiding en arbeid: (c) tevredenheid met de opleidingskansen, (d) tevredenheid met het werk (bij een betaalde baan van minimaal 12 uur per week) of de dagelijkse bezigheden (bij minder dan 12 uur werk per week of geen betaalde baan).

4. Gezondheid: (e) tevredenheid met de lichamelijke gezondheid, (f) tevredenheid met de psychische gezondheid.
5. Sociale relaties: (g) tevredenheid met het sociale leven.
6. Maatschappelijke participatie en vertrouwen: (h) vertrouwen in de Tweede Kamer, (i) in rechters en (j) in de politie.
7. Veiligheid: (k) gevoel van (on)veiligheid.
8. Milieu en leefomgeving: (l) tevredenheid met de woonbuurt.

Per indicator zijn de resultaten omgerekend naar een score van 1 tot en met 10. Vervolgens is voor elke dimensie een score bepaald en zijn de acht resulterende scores samengevoegd tot een index, de Persoonlijke Welzijnsindex. Elke dimensie telt even zwaar in de index, die loopt van 1 tot en met 10. Een score van 7 of hoger op de PWI betekent een hoog persoonlijk welzijn (Van Beuningen et al., 2015).

10.5 Meer informatie en Literatuur

Meer informatie

Meer informatie over geluk en tevredenheid met het leven naar persoonskenmerken vanaf 1997 tot en met 2021 is te vinden op [StatLine](#).

Meer informatie over geluk en tevredenheid met het leven naar persoonskenmerken van 2013 tot en met 2025 is te vinden op [Statline](#).

Literatuur

Beuningen van J., K. van der Houwen en L. Moonen (2014). [Measuring well-being An analysis of different response scales](#). Heerlen/Den Haag, CBS.

Beuningen, J. van , C. Jol en L. Moonen (2015). [De Persoonlijke Welzijnsindex. De ontwikkeling van een index voor subjectief welzijn](#).

CBS (2025). [Monitor Brede Welvaart en sustainable developments goals 2025. Samenvatting verdeling](#).

Coumans, A.M. (2022). H10 Welzijn van jongvolwassenen. In: L. Fernandez Beiro, Pleijers, A., Vries, J. de, Vries, R. de en K. van Wijk (red.). Jaarrapport landelijke Jeugdmonitor 2022. Den Haag: Centraal Bureau voor de Statistiek.

11 Wonen

Auteur: Jesper van Thor

Onder jonge huishoudens die wonen in een zelfstandige woning verdubbelde het aandeel in een private huurwoning tussen 2012 en 2024. Het aandeel in een corporatie- of koopwoning nam daarentegen af. Een ruime meerderheid van de jongeren is tevreden met hun woning. Wel namen problemen met vocht en schimmel in de woning toe. Er zijn steeds meer thuiswonende jongeren die wel willen verhuizen maar niets kunnen vinden: bij degenen die nog in het ouderlijk huis wonen en al werken geldt dit voor bijna 1 op de 3. De maandelijkse woonlasten namen tussen 2018 en 2023 toe. Toch nam het deel van het inkomen dat jongeren kwijt zijn aan woonlasten af, omdat hun inkomens nog sterker toenamen.

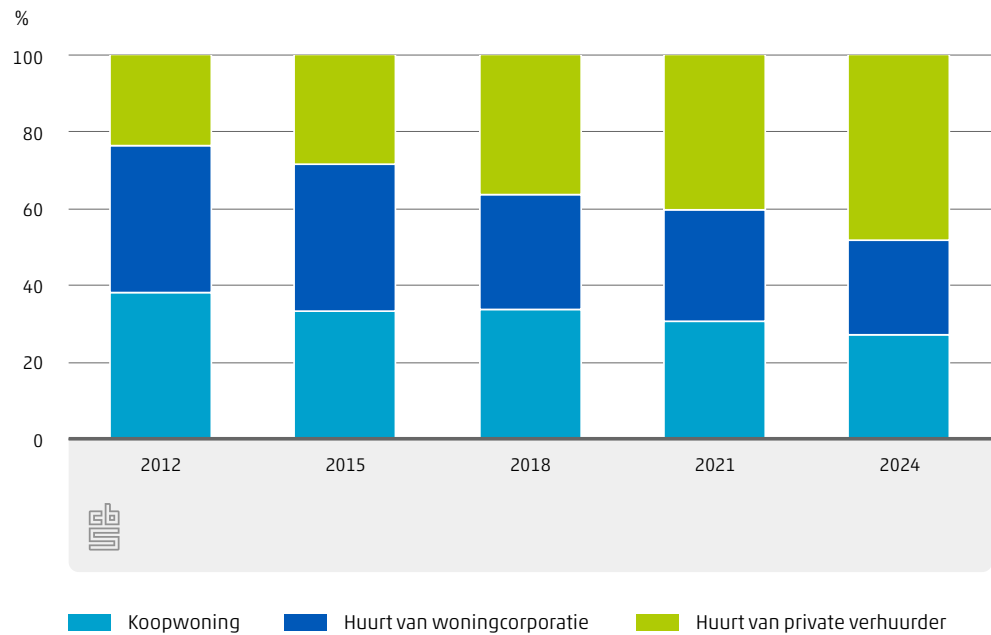
11.1 Woonsituatie

In 2024 woonde 17 procent van de jonge huishoudens, dat wil zeggen met een hoofdbewoner tussen de 18 en 30 jaar, in een onzelfstandige woonruimte. Dit is een woonruimte die gedeeld wordt met andere bewoners, waarbij men geen eigen voordeur heeft of voorzieningen als badkamer, toilet en/of keuken deelt. Vaak gaat het bij jongeren om een kamer in een studentenhuis of bij een hospita. Het overige deel van de jonge huishoudens (83 procent) woonde in een zelfstandige woonruimte.

Aandeel jongeren met private huurwoning verdubbeld

Jonge huishoudens met een zelfstandige woning wonen naar verhouding vaak in een private huurwoning. In de periode 2012–2024 steeg het aantal jonge huishoudens die zelfstandig wonen met 98 duizend, tot 847 duizend. Het deel in een private huurwoning verdubbelde van 23 procent in 2012 naar 48 procent in 2024. Het deel dat een corporatiewoning huurt, daalde van 38 naar 25 procent en het deel in een koopwoning van 38 naar 27 procent.

11.1.1 Jonge huishoudens in zelfstandige woonruimte

Bron: CBS, WoON

WoonOnderzoek Nederland (WoON)

Het merendeel van de resultaten in dit hoofdstuk is gebaseerd op het WoON, een representatief vragenlijstonderzoek onder personen van 18 jaar en ouder in particuliere huishoudens in Nederland. Het belangrijkste doel van het WoON is het verzamelen van statistische informatie over de woonsituatie van de Nederlandse bevolking en haar wensen en behoeften op het gebied van wonen.

Het WoON is een samenwerking tussen het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO). Het onderzoek vindt driejaarlijks plaats. De meest recente cijfers hebben betrekking op 2024 en zijn gebaseerd op de antwoorden van ruim 41 duizend respondenten.

De gegevens over de betaalbaarheid van het wonen (de woonlasten en woonquote) in paragraaf 11.4, zijn afkomstig uit de [Woonbase](#).

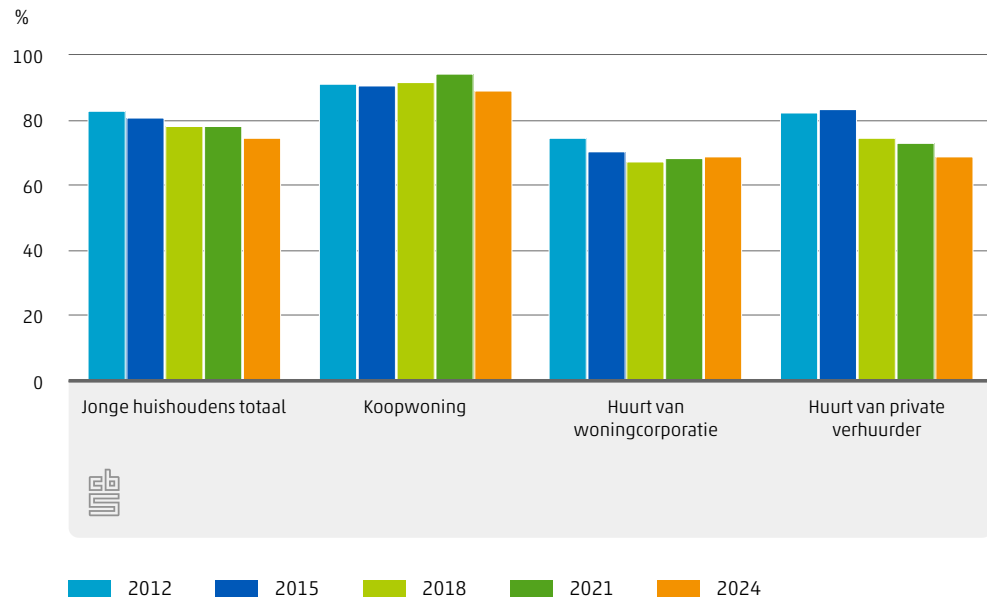
74% van de jonge huishoudens
is tevreden over de huidige woning

11.2 Ervaren woonkwaliteit

In 2024 was bijna driekwart van de jonge hoofdbewoners tevreden of zeer tevreden met de huidige woning. Jongeren in een koopwoning zijn vaker tevreden dan huurders: respectievelijk 89 en 69 procent. Onder huurders verschilt de tevredenheid nauwelijks tussen degenen in een corporatiewoning en die in een private huurwoning.

11.2.1 Tevredenheid van jonge huishoudens over huidige woning

Bron: CBS, WoON

Het deel van de jonge huishoudens dat tevreden is met de woning nam af, van 78 procent in 2021 naar 74 procent in 2024. Zowel jongeren met een koopwoning als jongeren met een private huurwoning waren minder tevreden.

Onder jongeren die huren van een woningcorporatie daalde de tevredenheid over de woning tot 2018 relatief sterk, maar blijft sindsdien vrij stabiel. Waar de tevredenheid van corporatie- en private huurders in het verleden nog flink uiteenliep, was deze in 2024 gelijk tussen beide groepen (69 procent).

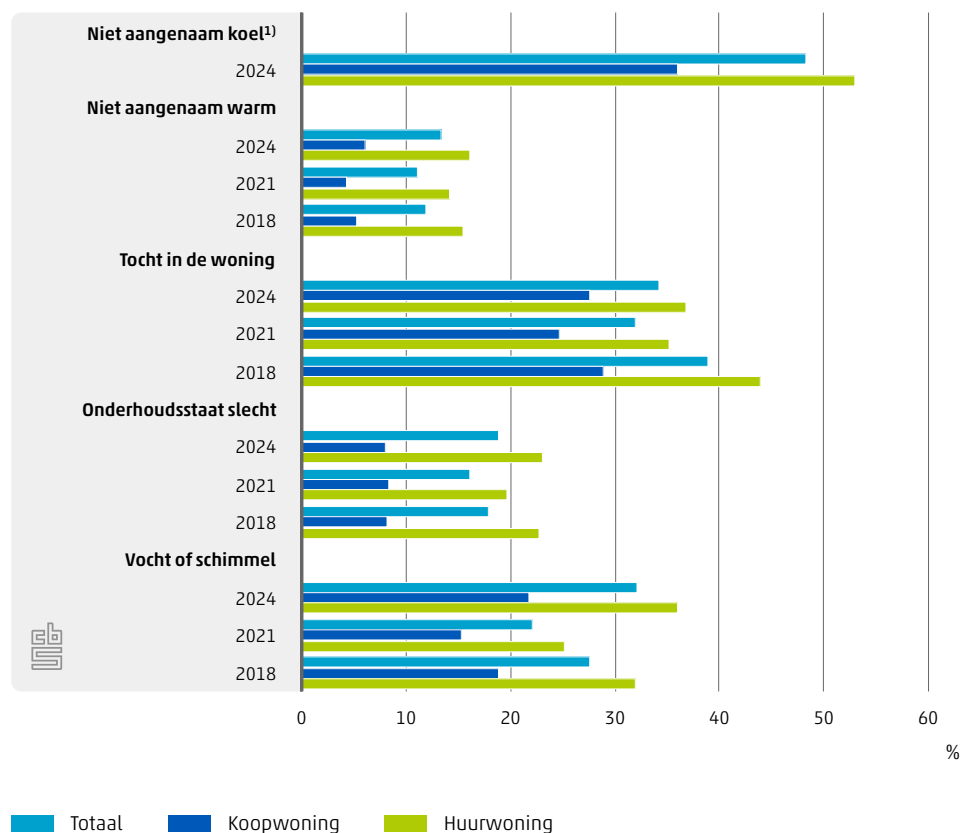
Ruim de helft van de jonge huurders krijgt de woning niet aangenaam koel

Jongeren is ook gevraagd naar hun oordeel over diverse aspecten van de kwaliteit van de woning. Het lukt jonge huishoudens naar eigen zeggen vooral niet om hun woning bij warm weer aangenaam koel te krijgen. Dit was in 2024 het geval bij ruim de helft van de jongeren die huren. Maar ook 36 procent van de jongeren met een koopwoning had hiermee te maken.

Daarnaast kampte een deel van de jonge huishoudens met tocht in de woning (34 procent) of vocht- of schimmelproblemen (32 procent), en was volgens 19 procent de onderhoudsstaat van de woning slecht. Huurders zijn over al deze aspecten minder vaak tevreden dan

woningeigenaren. De ervaren kwaliteit van de diverse woningaspecten verschilt nauwelijks tussen degenen in een corporatiewoning en die in een private huurwoning.

11.2.2 Oordeel jonge huishoudens over kwaliteit woning

Bron: CBS, WoON

¹⁾ Cijfers over het aangenaam koel houden van de woning zijn enkel beschikbaar voor 2024.

Meer jonge huishoudens hebben last van vocht- of schimmelproblemen

Tussen 2021 en 2024 nam vooral het aandeel jonge huishoudens toe dat last heeft van vocht- of schimmelproblemen in de woning, van 22 naar 32 procent. Vooral jongeren met een private huurwoning hadden hier meer last van (+13 procentpunten). Jongeren waren ook iets minder te spreken over de onderhoudsstaat van hun woning, hadden iets vaker last van tocht in de woning of kregen de woning niet aangenaam warm. Deze verschillen waren echter kleiner.

Bijna 8 op 10 jonge huishoudens tevreden over woonomgeving

Net als in eerdere jaren was het merendeel van de jonge huishoudens in 2024 tevreden of zeer tevreden over de woonomgeving (79 procent). Woningeigenaren waren vaker tevreden over hun woonomgeving (85 procent) dan private huurders (79 procent) en sociale huurders (71 procent).

Cijfers over personen en over huishoudens

Vrijwel alle resultaten in dit hoofdstuk hebben betrekking op huishoudens. De enige uitzondering hierop zijn de cijfers over verhuishwensen (paragraaf 11.3): deze zijn gebaseerd op personen (18 tot 30 jaar).

Bij jonge huishoudens gaat het om huishoudens met een hoofdbewoner tussen 18 en 30 jaar. In het WoON wordt van ieder huishouden vastgesteld wie de kernleden zijn. Wanneer er sprake is van één kernlid, bijvoorbeeld bij alleenstaanden of eenoudergezinnen, dan is deze persoon de hoofdbewoner van het huishouden. Bij paren met twee kernleden is dit de (oudste) man, of anders de oudste vrouw.

In dit hoofdstuk hebben de cijfers over huishoudens dus enkel betrekking op jongeren die hoofdbewoner zijn. Jongeren die niet tot de kern van een huishouden behoren, omdat ze bijvoorbeeld nog bij hun ouders wonen, worden daarbij buiten beschouwing gelaten.

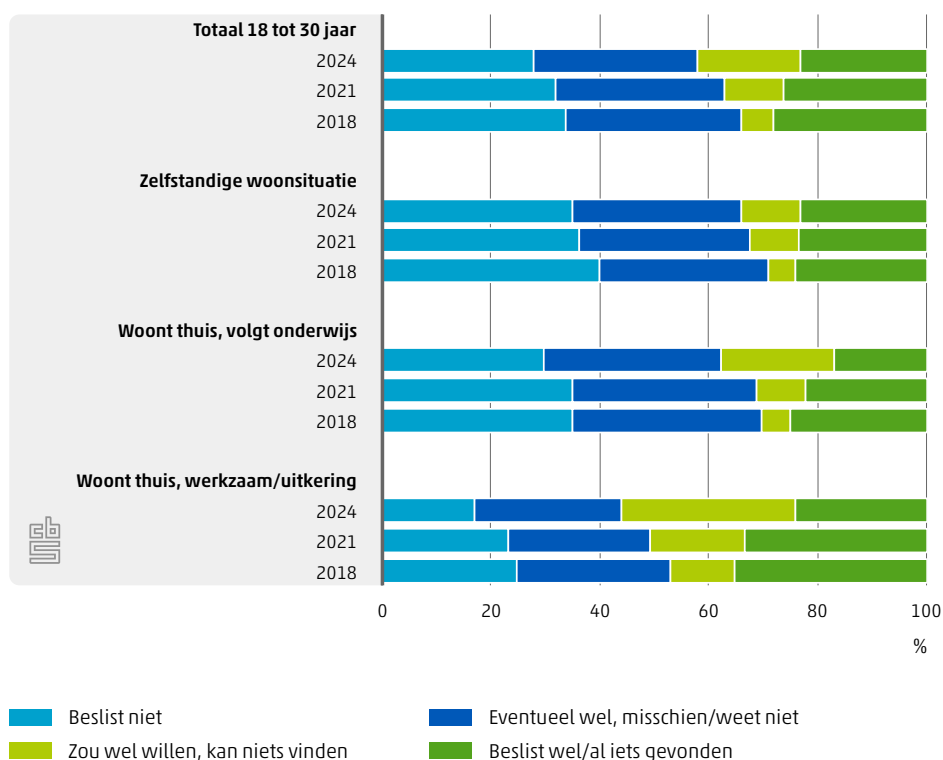
32% van thuiswonende
werkzame jongeren wil verhuizen maar
kan niets vinden

11.3 Verhuishwens

Aan jongeren is gevraagd of zij binnen twee jaar willen verhuizen. Zowel het aandeel jongeren dat beslist niet wil verhuizen als het aandeel dat beslist wel wil verhuizen (of al iets gevonden heeft) is de afgelopen jaren afgenomen. Het aandeel jongeren dat zegt te willen verhuizen maar niets te kunnen vinden is juist flink toegenomen. In 2024 gold dit voor 19 procent van alle 18- tot 30-jarigen. In 2018 was dit nog 6 procent. Dat kwam in 2024 neer op 513 duizend 18- tot 30-jarigen, een verdrievoudiging ten opzichte van 2018.

11.3.1 Jongeren die wel/niet binnen twee jaar willen verhuizen

Bron: CBS, WoON

Groter deel van thuiswonende werkzame jongeren kan naar eigen zeggen geen woning vinden

Van de meerderjarige jongeren die nog in het ouderlijk huis wonen en waarvan de belangrijkste inkomensbron werk of een uitkering is, wil 32 procent verhuizen maar kan niets vinden. In 2018 gold dit nog voor 12 procent. Ook onder thuiswonende jongeren die onderwijs volgen, zegt een deel (21 procent) wel te willen verhuizen maar niets te kunnen vinden. Dat is een verviervoudiging ten opzichte van 2018. Bij 18- tot 30-jarigen die al zelfstandig wonen, speelt dit minder: in 2024 zei 11 procent te willen verhuizen, maar niets te kunnen vinden.

Niet alleen nam het aandeel thuiswonende jongeren met werk of een uitkering dat geen woning kan vinden toe, ook de omvang van de groep jongeren die in het ouderlijk huis woont en al werkt groeide. Tussen 2018 en 2024 nam hun aantal toe met 33 procent, tot 624 duizend. Ter vergelijking: in diezelfde periode nam het totaal aantal jongeren van 18 tot 30 jaar toe met 7 procent.

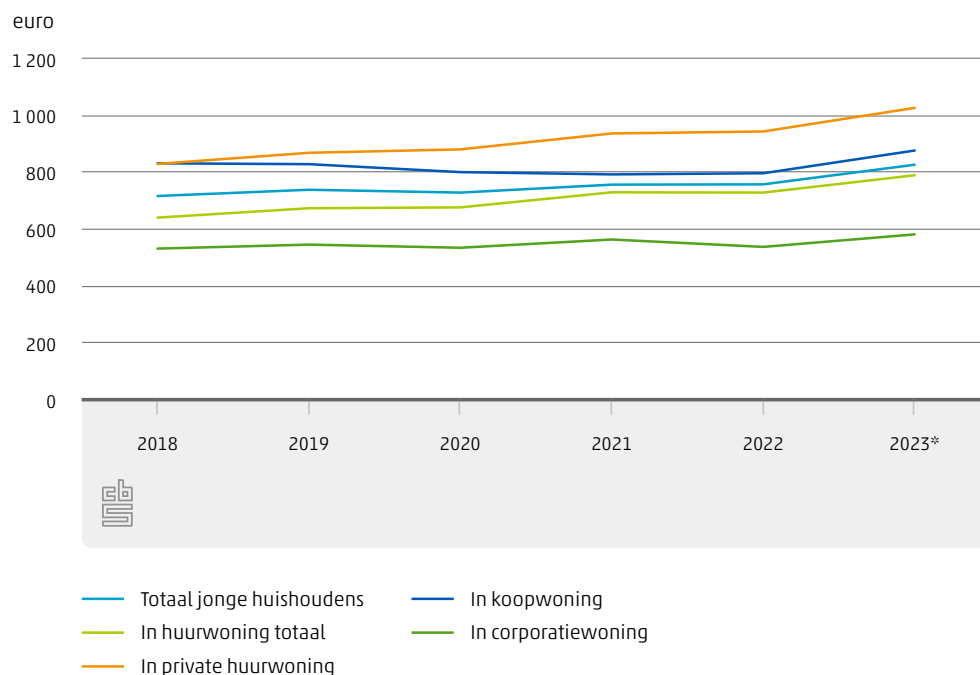
11.4 Betaalbaarheid van het wonen

De mediane maandelijkse woonlasten van jonge huishoudens bedroegen in 2023 (het meest recente jaar waarover deze cijfers beschikbaar zijn) 826 euro. Jonge woningeigenaren betalen maandelijks gemiddeld iets meer dan jonge huurders. Binnen de groep huurders valt

vooral het verschil tussen bewoners van een corporatiewoning (581 euro) en een private huurwoning (1 026 euro) op.

Bij jongeren in een private huurwoning namen de maandelijkse woonlasten tussen 2018 en 2023 het meest toe, met 24 procent. Jonge huurders van een corporatiewoning betaalden in 2023 9 procent meer dan in 2018, en jonge woningeigenaren 5 procent meer. Door deze ontwikkelingen was het verschil in maandelijkse woonlasten tussen eigenaren en huurders in 2023 (87 euro) kleiner dan in 2018 (191 euro).

11.4.1 Mediane maandelijkse woonlasten¹⁾ jonge huishoudens

Bron: CBS, Woonbase

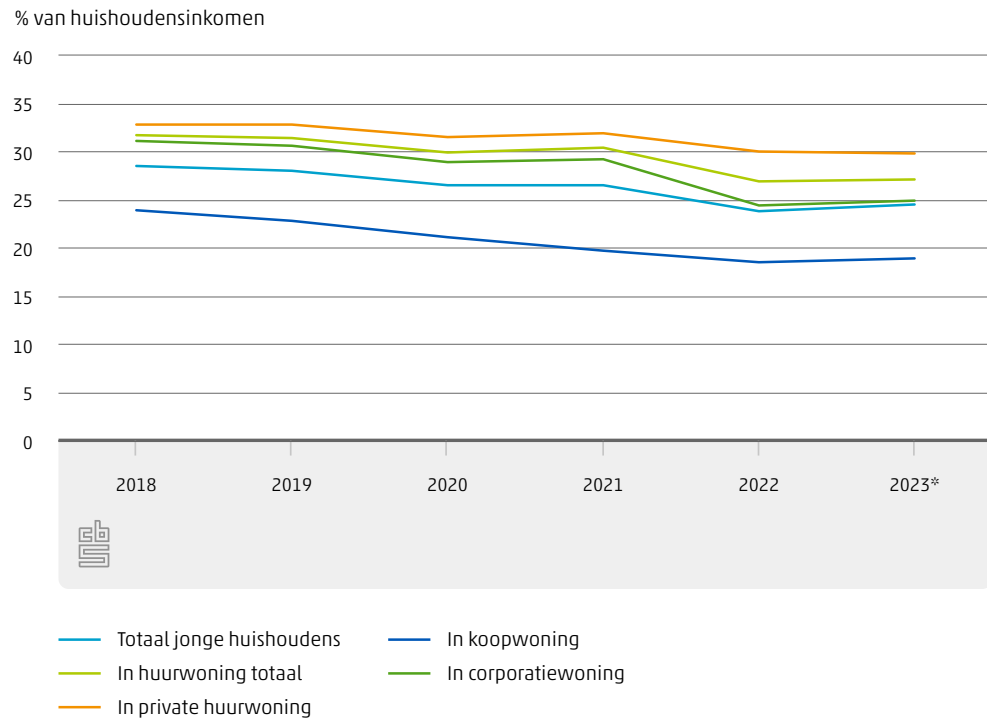
¹⁾ Het gaat om nominale bedragen, niet gecorrigeerd voor inflatie

Jonge huishoudens zijn kleiner deel van inkomen kwijt aan woonlasten dan in 2018

Naast de absolute uitgaven aan wonen biedt ook de zogeheten woonquote inzicht in de betaalbaarheid van wonen. Dit is het aandeel van het huishoudensinkomen dat opgaat aan woonlasten. In 2023 varieerde dit van 18,9 procent bij jonge woningeigenaren tot 29,8 procent bij jongeren in een private huurwoning.

Het deel van hun inkomen dat jonge huishoudens uitgeven aan wonen is tussen 2018 en 2022 kleiner geworden: de mediane woonquote daalde van 28,5 procent naar 23,8 procent. In 2023 zette deze daling niet door. Dat jongeren, ondanks hogere woonlasten, een kleiner deel van het inkomen kwijt zijn aan wonen, komt doordat hun inkomen in die periode nog sterker is gestegen dan hun woonlasten. De woonquote onder jongeren daalde de afgelopen jaren het meest bij eigenaren en huurders van corporatiewoningen. Zij zijn hiermee een kleiner deel van hun inkomen kwijt aan woonlasten.

11.4.2 Mediane woonquote jonge huishoudens

11.5 Begrippen

Hoofdbewoner van een huishouden

Aan de particuliere huishoudens is een leeftijd toegekend. Deze toekenning wordt gedaan op basis van één persoon uit het huishouden: de hoofdbewoner, ofwel de referentiepersoon. De referentiepersoon is het lid van het huishouden ten opzichte van wie de posities van de andere leden in het huishouden worden bepaald, en van wie de kenmerken eventueel ook aan het huishouden worden toegekend. De referentiepersoon is als volgt gekozen: als er een paar is binnen het huishouden: de man; als het paar van gelijk geslacht is: de oudste van het paar; in een eenouderhuishouden: de ouder; in een overig huishouden: de oudste meerderjarige man of – als deze ontbreekt – de oudste meerderjarige vrouw.

Mediaan

De mediaan is de middelste waarde van een verdeling van cijfers, geordend van laag naar hoog. De helft van de populatie heeft een waarde onder de mediaan, de andere helft daarboven. Hierdoor is de mediaan minder gevoelig voor extreme waarden dan het gemiddelde.

Woonlasten

De totale woonlasten zijn de totale maandelijkse lasten die een huishouden kwijt is aan wonen. Naast de netto woonlasten van huurders (de kale huur en subsidiabele servicekosten minus eventuele huurtoeslag) en eigenaren (de hypotheeklasten, belastingen en heffingen voor eigenaren en Vereniging van Eigenaren (VvE), onderhoud en opstal minus het belastingvoordeel vanwege de eigen woning) zijn ook de bijkomende woonlasten meegenomen. Deze bijkomende woonlasten betreffen de heffingen voor gebruikers en de kosten van

energie en waterverbruik. De energietoeslag in 2022 en 2023 en de korting op de energierekening in 2022 zijn van de bijkomende woonlasten afgetrokken.

Woonquote

Het percentage van het besteedbaar huishoudinkomen dat besteed wordt aan de totale woonlasten. Het gehanteerde inkomen bij de Woonbase betreft het betaalbudget.

Het betaalbudget is het netto inkomen uit tegenwoordige of verleden arbeid, uit kapitaal en uitkeringen, dus na aftrek van belastingen en premies. In afwijking van het besteedbare inkomen worden hier geen uitgaven in verrekend (zoals betaalde hypotheekrente en zorgverzekeringspremie) en ook geen compensaties voor uitgaven (zoals toeslagen en belastingteruggave voor de eigen woning). De totale woonlasten van huishoudens bevat de netto woonlasten plus de bijkomende woonlasten.

11.6 Meer informatie en literatuur

Meer informatie

Meer informatie over het WoonOnderzoek Nederland (WoON) is te vinden in de [onderzoeksbeschrijving](#).

Meer informatie over de Woonbase is te vinden op [de website van het CBS](#).

Cijfers over de tevredenheid met de woning en woonomgeving van particuliere huishoudens in zelfstandige woningen, voor zowel eigenaren als huurders uitgesplitst naar verschillende kenmerken van het huishouden en de woning, zijn te vinden op [StatLine](#).

Regionale cijfers over de tevredenheid met de woning en woonomgeving van particuliere huishoudens in zelfstandige woningen, voor zowel eigenaren als huurders uitgesplitst naar verschillende kenmerken van de woning, zijn te vinden op [StatLine](#).

Regionale cijfers over de tevredenheid met de woning en woonomgeving van particuliere huishoudens in zelfstandige woningen, voor zowel eigenaren als huurders uitgesplitst naar verschillende kenmerken van het huishouden, zijn te vinden op [StatLine](#).

Cijfers over de woonlasten van particuliere huishoudens in een woonruimte met een woonfunctie in voorraad, voor zowel eigenaren als voor huurders van een woningcorporatie en huurders van een niet-woningcorporatie, en uitgesplitst naar verschillende kenmerken van het huishouden en de woning, zijn te vinden op [StatLine](#).

Regionale cijfers over de woonlasten van particuliere huishoudens in een woonruimte met een woonfunctie in voorraad, voor zowel eigenaren als voor huurders van een woningcorporatie en huurders van een niet-woningcorporatie, en uitgesplitst naar verschillende kenmerken van het huishouden en de woning, zijn te vinden op [StatLine](#).

Literatuur

CBS (2025, 23 juni). [Wooncarrière starters begint vaak in een private huurwoning](#). CBS nieuwsbericht.

CBS (2025, 5 juni). [Aandeel woonlasten in inkomen in de periode 2018–2023 gedaald](#). CBS nieuwsbericht.

CBS (2025, 17 april). [Ruim kwart thuiswonende jongeren wil uit huis maar kan geen woning vinden](#). CBS nieuwsbericht.

CBS (2025, 10 april). [1 op de 5 huishoudens heeft last van vocht of schimmel in de woning](#). CBS nieuwsbericht.

CBS (2024, 19 juni). [Jongeren die graag het huis uit willen lukt dat minder vaak](#). CBS nieuwsbericht.

Annual Report Youth Monitor 2025 - Summary

The Annual Report Youth Monitor 2025 describes the living situation of young people in the Netherlands. First, it focuses on the demographic trends among young people, followed by developments in the use of youth care, and then it examines the trends in a number of social themes, including children in families on income support, school, work, crime and safety, alcohol and drug use, nutrition and well-being. The living situation of young people in the Caribbean Netherlands is described separately in Chapter 9. This year's theme-based chapter is about young people's housing situation and experiences. This summary describes the main outcomes in each chapter.

Chapter 2: Young people in the Netherlands

Over the past ten years, the number of children aged 4 to 11 and 12 to 17 has decreased, whereas the number of 18 to 24-year-olds has increased. These changes are mainly due to previous fluctuations in the birth rate. At the beginning of 2025, the Netherlands had over 4.9 million young people under the age of 25, representing 27 percent of the Dutch population as a whole. This means the share of young people in the Netherlands is higher than the average in the European Union (EU) (25 percent). At the beginning of 2025, 11.5 percent of young people had been born outside the Netherlands and 20.8 percent had been born in the Netherlands to one or two parents born abroad. Two-thirds of young people were of Dutch origin and were born in the Netherlands to two Dutch-born parents. Most minor children live in a family with a married or unmarried couple. These are usually their biological or legal parents (77 percent), but in some cases there is a blended family (4 percent). Of the nearly 3.3 million minor children, nearly 17 percent live in a single-parent household. This share has continued to increase over the past decade. The corresponding figure was 13 percent in 2005 and 15 percent in 2015. In most cases, the reason why minor children are not registered with both legal parents is parental divorce or separation. In 2024, 27.5 thousand children lived through their parents' divorce (after marriage or partnership). In the case of children with cohabiting unmarried parents, the corresponding figure was estimated to be nearly 20 thousand. Most young people leave home between the ages of 18 and 30. The share of people in their twenties who have left the parental home has fallen in recent years, however. At the beginning of 2025, 73 percent of 25 to 27-year-olds had left home, compared to 78 percent a decade earlier. 22 to 24-year-olds are also more likely to be still registered with their parent(s) than ten years ago. Among 18 to 21-year-olds, the share having left the parental home was stable at the beginning of 2025 compared to the previous year, although it had increased in the years before that. Of the 18 to 24-year-olds who no longer lived with their parent(s) at the beginning of 2025, 60 percent were single or single parents. More than a quarter lived with a partner. This share has decreased in recent years. An increasing number of young people are living without a partner (at least initially).

Chapter 3: Youth care

Since 2015, when municipalities became responsible for providing youth care, the number of young people receiving youth care has risen by more than 100 thousand. In 2024, 481 thousand young people received youth care, almost 11 percent of all young people in the Netherlands up to the age of 22. Most youth care recipients received youth assistance (467 thousand). Of these, the largest proportion (341 thousand) received youth assistance in the form of on-site outreach care from the youth assistance provider. The number of young people receiving outreach youth assistance has increased sharply in recent years; in 2015, they numbered 265 thousand. 12 to 17-year-olds in particular have increasingly relied on outreach youth assistance in recent years. In addition to outreach care, there are three other types of care where the young person sleeps at home: youth assistance from the district or neighbourhood team (69 thousand), day care (38 thousand) and youth assistance in the young person's network (102 thousand). In the case of residential youth assistance, the young person does not sleep at home but stays with a foster family or in a family home or institution. A total of 41 thousand young people received residential youth assistance in 2024. If a child cannot grow up safely in the family home, the court may grant a youth protection order. The number of young people receiving youth protection has decreased in recent years. In 2024, 25 thousand young people were subject to a supervision order and 9 thousand were under guardianship. The third type of youth care is juvenile rehabilitation. Between 2015 and 2022, the number of young people receiving juvenile rehabilitation fell from 11 thousand to 7 thousand. The number of young people receiving juvenile rehabilitation rose again for the first time in 2023 and continued to grow in 2024. In that year, 8 thousand young people received juvenile rehabilitation. The number of new recommendations and reports in relation to child abuse has also increased since 2019. In 2024, the Safe at Home organisations issued 81 thousand recommendations on how to proceed in cases of actual or suspected child abuse, compared to 52 thousand in 2019. The number of reports of actual or suspected child abuse received by the Safe at Home organisations rose from 56 thousand in 2019 to 66 thousand in 2024.

Chapter 4: Growing up on income support

The number of minors in families on income support has fallen for eight years in succession. At the end of 2024, there were 183 thousand minors in families on income support in the Netherlands. That equates to 5.7 percent of all children under the age of 18. Among minor children growing up in a household relying mainly on social assistance benefits, the share living in poverty is substantially higher than the average among all minor children, namely 21.8 percent versus 3.6 percent in 2023. In 2018, 68.1 percent of minors in families on income support were defined as living in poverty. The share of minors in families on income support living in poverty has decreased annually since then. The decrease was proportionally largest in 2022, the year in which energy allowances were first paid out. The decrease in the number of minors in families on income support living in poverty was accompanied by an increase in the proportion of minors in families on income support living in near poverty. These are children who are not living in poverty but who live in households with limited means and not enough income to cover basic requirements. In 2023, 72 percent of minors in families on income support were living in near poverty. The parents are more likely to live

together in the case of minors in families on income support living in poverty than in the case of minors in families on income support living in near poverty. 63 percent of minors in families on income support living in poverty were in two-parent families, whereas in the case of children living in near poverty the figure was 33 percent. Nearly two-thirds of minors in families on income support living in near poverty were growing up in a single-parent family, usually with only the mother. Most minors in families on income support who were living in poverty were born in the Netherlands (63 percent). The remaining 37 percent were foreign-born and therefore migrants. The breakdown is slightly different in the case of minors in families on income support living in near poverty; 73 percent were born in the Netherlands and 27 percent were born abroad. Although many minors in families on income support were born in the Netherlands, they are often of non-Dutch origin, as at least one of their parents was born abroad. Around 35 percent of minors in families on income support living in poverty were born in the Netherlands to two foreign-born parents and 9 percent have one foreign-born parent. The remaining 19 percent were born in the Netherlands to Dutch-born parents. This proportion was larger among minors in families on income support living in near poverty, at 27 percent.

Chapter 5: School

In the 2024/'25 academic year, there were over 190 thousand pupils in the third year of secondary education. Of these pupils, 52 percent were in VMBO, while the others were in HAVO (23 percent), VWO (22 percent) or HAVO/VWO (4 percent). This picture is similar to that of previous academic years. Many young people decide to continue in education after obtaining a secondary education qualification. Some of them leave education or embark on an educational programme that is not funded by the government. The routes that they take into, through and out of the education system has changed in recent years. That is particularly true of pupils in HAVO and VWO, who were more likely to leave education than in previous years. Nearly all pupils gaining a VMBO qualification entered a government-funded educational programme in the following year. That is also to be expected, because pupils with a VMBO qualification do not yet have a basic educational qualification and are therefore still required to obtain one. The majority of pupils who obtain a VMBO diploma move on to MBO. In the 2024/'25 academic year, a total of over 407 thousand students under the age of 25 attended MBO education, mostly in the field of health and well-being. The study choices made by MBO students remained almost unchanged compared to 2021/'22. The only notable change is a 3 percentage point increase in the share of MBO students studying food, nature and the environment. Of the VMBO pupils who qualified in 2022/'23 and subsequently began an MBO programme, 59 percent felt that VMBO provided a good foundation for their continuing education. 30 percent expressed a neutral view and 11 percent thought VMBO did not provide a good foundation. The alignment between the VMBO and MBO programmes was considered good by 31 percent of students and reasonable by 45 percent. 24 percent rated it as mediocre or poor. A large proportion of MBO graduates look back on their choice of programme with satisfaction: more than 7 out of 10 would choose the same MBO programme again.

Chapter 6: Work

More than 2 million young people aged 15 to 26 were in paid employment in 2024. That is equivalent to 77.7 percent of all young people in that age group. This share is slightly lower than in 2023, when 77.9 percent of young people were in employment. This decline therefore brought an end to the rising trend in the labour participation rate observed since 2014, except for a decline at the start of the coronavirus pandemic in 2020. Those in education were more likely than average to have part-time jobs, but paid internships are also counted as paid employment. In addition to the more than 2 million young people aged 15 to 26 in employment 2024, there were 589 thousand young people who were not in paid employment. This group comprises various subgroups. The largest group of 302 thousand young people were neither looking for nor available for work, mainly because they were enrolled in a training or study programme. There were also 177 thousand unemployed young people. These had recently looked for work and were immediately available. The remaining 110 thousand young people made up the potential additional labour force. The potential additional labour force are either people who are available for work at short notice but have not been looking for work or people who have been looking but are not readily available. More than three-quarters of the unemployed or the potential additional labour force were still in education. Some of the young part-time workers would like to work more hours and are immediately available to do so. These are the underemployed part-time workers. Together with the unemployed and the potential additional labour force, they make up the labour market slack. It is also known how many hours (or additional hours) those making up the labour market slack would like to work. Among both the unemployed and the potential additional labour force, those not in education want to work almost twice as many hours per week as those in education. The corresponding difference among underemployed part-time workers is smaller; those in education want to work an average of 8 hours extra per week and those not in education 11 hours. The majority of young people (94 percent) in work are employees. More than three-quarters of young employed persons are satisfied with their jobs. They also indicate that the most important aspects of a job are good supervisors, a good salary and job security.

Chapter 7: Smoking, vaping, alcohol, drugs and nutrition

The percentage of young adults aged 18 to 24 who smoke has fallen over the past decade from 35 percent in 2014 to 24 percent in 2024. Among 12 to 17-year-olds, the figure was unchanged at 8 percent. Vaping increased between 2021 and 2023, but the rising trend came to a halt in 2024. An increasing number of young people and young adults are meeting the guidelines on alcohol consumption. In 2024, 70 percent of 12 to 17-year-olds and 37 percent of young adults met these guidelines. Drug use among young people aged 12 to 17 was stable between 2015 and 2024. In 2024, 5 percent said they had used cannabis in the past 12 months and 1 percent had used another drug (excluding nitrous oxide). Among young adults, cannabis use fell during that period to 17 percent in 2024, while the use of other drugs increased slightly to 15 percent. With regard to nutrition, it is notable that young children in particular met the recommendations concerning fruit and vegetables: 71 percent of 1 to 3-year-olds and almost half of 4 to 11-year-olds ate enough vegetables in 2023/2024. In the case of fruit, 51 percent of 1 to 3-year-olds and 37 percent of 4 to 11-year-olds ate the

recommended amount. These age groups also consume the least sugary drinks. Boys and men aged 1 to 24 drink an average of 9 glasses of sugary drinks per week, more than the 7 glasses consumed on average by girls and women. The average Health Survey Nutrition Score for 1 to 24-year-olds is a 6.4. The nutrition score ranges from 0 to 10; a higher score indicates that, based on the measured aspects, the nutrition is more in line with the recommendations of the Netherlands Nutrition Centre. The youngest children (aged 1 to 3) have the highest average nutrition score, at 7.3. The score then decreases with increasing age, reaching the lowest level among 16 to 19-year-olds (5.7). People aged 20 to 24 then have a slightly higher average score. The lower nutrition scores in the 12-to-24 age groups are related not only to their consumption of vegetables, fruit and sugary drinks, but also to the relatively high amount of snacking in those age groups. Girls and women have a slightly higher average nutrition score than boys and men. This is mainly because they consume less sugary drinks.

Chapter 8: Crime and safety

A total of 37.5 thousand young people were registered as crime suspects in 2024. That is 1.5 percent of all young people aged 12 to 22. This means that the share of young registered suspects again followed the downward trend in 2024, after increases in 2019 and 2022. The fall in the share of young suspects in 2024 occurred in all types of crime, except violent and drug-related crimes, both of which remained unchanged compared to 2023. In the case of more than half of young registered suspects in 2024, it was the first time that they had come into contact with the police. Among 12 to 17-year-olds, the share was two-thirds of suspects, while among 18 to 22-year-olds it was almost half. The number of repeat and habitual offenders among minors increased proportionally compared to 2023. Young people may not only end up in crime, but may also become victims of it. As well as traditional crime, young people may also become victims of online crime. In 2024, 20 percent of young people aged 15 to 24 said they had been victims of online crime. They were mainly victims of online scams or fraud (9 percent) and online threats and harassment (9 percent), but some also encountered hacking (5 percent). Young people may also be victims of domestic or sexual violence. Domestic violence can manifest itself as physical and/or psychological violence in a domestic setting and/or stalking by an ex-partner. In 2024, 21 percent of young people aged 16 to 24 were victims of at least one of these forms of violence: 13 percent of young people were victims of psychological violence, while 11 percent suffered physical aggression and 7 percent stalking by an ex-partner. These percentages have remained relatively stable since the inception of the study in 2020. Twenty-eight percent of young people also reported having been a victim of sexually transgressive behaviour in 2024, such as offline sexual harassment (20 percent), online sexual harassment (14 percent) and physical sexual violence (11 percent). Young women were more likely than young men to be victims of offline sexual harassment (32 versus 9 percent), online sexual harassment (21 versus 8 percent) and sexual violence (17 versus 5 percent).

Chapter 9: Young people in the Caribbean Netherlands

The vast majority of young people in the Caribbean Netherlands live on Bonaire. They totalled 6.7 thousand at the beginning of 2025, nearly 1.2 thousand more than in 2020.

On St Eustatius and Saba, there were 898 and 518 young people respectively. On Saba, the number of young people increased compared to 2020, whereas on St Eustatius it decreased. The increase in the number of young people on Bonaire and Saba is mainly evident among young people aged 12 and over. Most of the babies on Bonaire, St Eustatius and Saba were born to mothers who were not born on the island. On Bonaire, for example, 25 percent of babies were born to mothers born on Bonaire. On St Eustatius, 37 percent had a mother born on the island, while on Saba the figure was 20 percent. The report also covers participation in education, future plans and the labour force participation rate. In the 2024/'25 academic year, almost 5.3 thousand pupils were enrolled in publicly funded primary education, secondary education or secondary vocational education in the Caribbean Netherlands. Of these pupils, more than 2.5 thousand were in primary education and 1.8 thousand were in secondary education. In addition, on St Eustatius and Saba, 47 and 17 students respectively attended classes based on the Caribbean Vocational Qualification (CVQ), and on Bonaire 855 students were enrolled in intermediate vocational education (MBO). Of the minor pupils and students enrolled in secondary education or intermediate vocational education in the autumn of 2024, between 42 and 53 percent of those living on the islands said they wanted to continue in education. Young people on Bonaire were also slightly more likely to want to work (18 percent) than young people on St Eustatius (14 percent) or Saba (13 percent). A large majority of pupils in the Caribbean Netherlands said in 2024 that they would like to leave the island and live somewhere else. Young people on St Eustatius and Saba (91 percent) were more likely to want to do this than young people on Bonaire (81 percent). A relatively large proportion of these young people want to leave because the work or education they want is not available on their island, or because they want to see more of the world. In 2024, 60.0 percent of young people aged 15 to 26 on Bonaire were in paid employment. The corresponding figures for Saba and St Eustatius were 42.6 percent and 34.8 percent respectively. More information about the themes of well-being, health and leisure activities can be found in the report '[Young people in the Caribbean Netherlands: Student survey results](#)'.

Chapter 10: Well-being of young people

Young adults' happiness, life satisfaction and personal well-being showed no change in 2024 compared to the previous year but remained below the level of the pre-COVID year 2019. In 2024, 81 percent of young adults aged 18 to 24 reported that they were generally happy and 79 percent were satisfied with their lives. In addition, 61 percent of young adults rated their personal well-being as high. Various aspects of personal well-being were measured. In 2024, there were no significant changes compared to the previous year across most dimensions. On the dimension of trust in institutions (parliament, judiciary and the police), however, there was an increase in the share of people with a high score on personal well-being (from 39 percent to 43 percent). This ended the decline recorded since 2021. Although

there was hardly any change in most dimensions of young adults' personal well-being in 2024 compared to 2023, some differences can be seen compared to previous years and the pre-COVID year 2019. For example, the share of young adults with high personal well-being in terms of health returned to the pre-COVID level. Young adults had more negative views on various social issues in 2024 than in 2018. In 2024, 49 percent of young adults saw crime as a serious or very serious problem, and an equally high percentage felt the same about environmental pollution. 43 percent considered the number of people and the mentality of the population to be a serious or very serious problem. Except in the case of environmental pollution, the percentages are much higher than in 2018. The differences are particularly marked when it comes to crime and the number of people (surveyed on the basis of population density in 2018). In 2018, the share of respondents expressing such views with regard to crime was 30 percent and for population density 19 percent. Young adults who were enrolled in higher vocational or university education during the research were less likely to consider crime a serious problem than people enrolled in other programmes. By contrast, those enrolled in higher vocational education or university education are more likely to consider the mentality of the Dutch population and environmental pollution to be serious problems than those who are not enrolled in higher vocational or university education.

Chapter 11: Housing

In 2024, 17 percent of young households, i.e. those with a main resident between the ages of 18 and 30, lived in non-independent accommodation. This is accommodation that is shared with other residents, where occupiers do not have their own front door or where they share facilities such as a bathroom, toilet and/or kitchen. In the case of young people, this is often a room in a student hall of residence or in digs. The remainder of young households (83 percent) lived in independent accommodation. Among young households living in an independent dwelling, the share living in a private rental home doubled between 2012 and 2024 from 23 to 48 percent. By contrast, the share living in social housing or in an owner-occupied dwelling decreased. In 2024, nearly three-quarters of young primary residents reported being satisfied or very satisfied with their current home. Young people who own a home are more likely to be satisfied than renters: 89 and 69 percent respectively. Not all young people manage to keep their homes comfortably cool. Problems with damp and mould in the home also increased. An increasing proportion of young people living at home want to move out but cannot find anywhere. In 2024, this applied to 19 percent of all 18 to 29-year-olds. In 2018, the corresponding figure was 6 percent. Among those still living in the parental home and already working, the figure was 32 percent. Young households' median monthly housing costs amounted to 826 euros in 2023. Young homeowners pay slightly more each month than young renters. Among renters as a whole, the difference is particularly noticeable between those living in social housing (581 euros) and those living in a private rental home (1,026 euros). Monthly housing costs increased between 2018 and 2023, particularly for young private renters. The proportion of income that young people spend on housing costs nevertheless decreased from 28.5 percent to 23.8 percent between 2018 and 2022. This decline did not continue in 2023. The reason why young people are spending a smaller proportion of their income on housing, despite higher housing costs, is that their income rose even faster than their housing costs over that period.

Medewerkers

Auteurs

1. Inleiding

Jessica Kofi (Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport)

2. Jongeren in Nederland

Saskia te Riele

3. Jeugdzorg en Veilig Thuis

Rudi Bakker

4. Opgroeien in de bijstand

Noortje Pouwels-Urlings

5. School

Sascha de Breij, Lixin Lakeman

6. Werk

Jannes Kromhout

7. Roken, vaperen, alcohol, drugs en voeding

Jan-Willem Bruggink

8. Criminaliteit en veiligheid

Mathilde Kennis, Rob Kessels

9. Jongeren in Caribisch Nederland

Suzanne Loozen, Corina Huisman, Mark Ramaekers

10. Welzijn

Moniek Coumans

11. Wonen

Jesper van Thor

Redactie

Linda Fernandez Beiro

Francis van der Mooren

Robert de Vries

Eindredactie

Saskia Stavenuiter